nedeljski
Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 50 lir

TRST, nedelja, 27. marca 1966

Leto XXII. - Št. 73 (6360)

„Komar“

Naši bralci gotovo z zanimanjem spremljajo vse tisto, kar smo poročali o dogodkih milanskega dijaškega lista «La Zanzara» — «Komar». Če o tej neslavni zadevi sodobne zgodovine italijanske republike pišemo na tem mestu tudi v našem dnevniku, delamo to zaradi tega, ker je ta najnovejši škandal — in gre za pravi škandal, čeprav ni po sredi običajna korupcija ali kaj podobnega — zelo poučen tudi za razmere, v katerih živimo Slovenci v Italiji.

Naj najprej na kratko povemo za tiste, ki dogodkom morda niso sledili, da je omenjeni dijaški list, ki je izhajal, v neki milanski gimnaziji, objavil anketo med dijaki pod naslovom *«Kaj mislijo današnje deklice»*, v kateri so nekatere dijakinje med drugim govorile tudi o negativnem vplivu vere na področju vzgoje. Anketo je izkoristila katoliška dijaška organizacija za napad na splošno dijaško združenje, v katerem klerikalci niso nikdar mogli doseči večine. Najhujše pa je bilo, ko je javni tožilec začel preiskavo proti ravnatelju gimnazije in proti dijakinji in dvema dijakoma, ki list urejujejo. Najprej so bili zaslišani na republiški prokuri, 30. t. m. pa bo sodna razprava.

Toda med zaslišanjem je pomočnik javnega tožilca vsem trem obtožencem ukazal, da se morajo do golega sleči pred njim in pred kanclistom zaradi zdravniškega pregleda. Dijaka sta ubogala, dijakinja pa ne, in njen oče je po telefonu obljubil da jo bo naslednjega dne pripeljal. Republiška prokura trdi namreč, da ima do takega ravnanja pravico na podlagi fašističnega zakona iz leta 1933, ki določa za mladoletne tudi ta način zasliševanja. Na posebni tiskovni konferenci je milanska prokura to tudi poudarila češ: če politikom zakon iz leta 1933 ne prija, naj ga spremenijo. Toda pozneje oče mladoletne dijakinje svoje hčerke ni pripeljal in ko so ga poklicali je dejal, da je tudi ne bo, ker mu je njegov odvetnik povedal, da zakon iz leta 1933 pravzaprav ne velja več, ker nasprotuje ustavi.

O zadevi niso pisali samo vsi časopisi, temveč je prišla tudi v parlament, kjer so številni parlamentarci zasuli predsednika vlade ter ministra prosvete in pravosodja s protesti in vprašanji. Prišlo je tudi do dijaških demonstracij v Milanu na zborovanju, za katerega je policija dala dovoljenje na prošnjo neke profesorice, ker mladoletni dijaki take prošnje niti vložiti ne morejo. Dijaki so nosili v povorki napise: «Kdor se bori s peresom, bo slečen do golega», «Brez svobode je vzgoja le reja ovac», «Ali nemi ali goli», «Dol s cenzuro», «Dvoličneži lepo pridigajo, toda slabo delajo», «V Italiji je nemoralno vedeti, kako se rodijo otroci» itd.

Kaj so ukrenile stranke levega centra? Socialistično dnevno glasilo, ki je tistega dne, ko so socialisti vstopili v vlado, objavilo uvodnik pod naslovom «Danes smo v Italiji svobodni», je začelo napadati ostanke preteklosti in posredno ali neposredno kritiziralo demokristjane, da so oni krivi za te ostanke, socialistični podtajnik v ministrstvu za notranje zadeve pa je izjavil: «Ta primer je naravnost neverjeten! Če je resničen, potem je tožilstvo grobo kršilo določbe kazenskega postopka.» Demokristjanski «Il Popolo» se pred obtožbami socialistov brani in poziva na razpravo o definiciji pojma «vzgoja», ker da vzgoja pripada družini in Cerkvi, šoli pa le pouk. Toda tudi sodni uradniki se med seboj ne strinjajo. Dr. Mario Berutti, glavni odvetnik pri turinskem prizivnem sodišču, ki je tudi predsednik združenja sodnih uradnikov, je najprej pismeno zahteval od pravosodnega ministra, naj uvede preiskavo o ravnanju dr. Carcasija, milanskega javnega tožilca, ker je znano, da so se podobne stvari dogajale tudi v Turinu. Komunistično dnevno glasilo pa je pisalo: «Dvignili so kladivo policije in tožilstva, da bi udarili po državni šoli in po novi usmeritvi mladine.»

Zelo veliko zanimanje pa je povzročilo pismo, ki ga je napisal socialistični voditelj in podpredsednik vlade Nenni očetoma dveh obtoženih dijakov, v katerem pravi, naj ju pozdravita in nadaljuje:

«Brezkončno mnogo paragrafov je treba še odstraniti. To nam bo uspelo, ne vem v kolikem času, kajti vse je počasno in zarjavelo. Potrebno je zelo mnogo časa, da neki zakon sprejme vlada; potrebni so meseci in meseci in večkrat tudi leta, da tak zakon odobri parlament (pomisli na reformo zakona o kazenskem postopku ali pa zakona o referendumu)».

Gre torej za zarjavele fašistične zakone, ki po dvajsetih letih še vedno veljajo. Ta stavek smo v teh dvajsetih letih zares že tisočkrat zapisali in smo verjetno dosegli v tem pravi rekord. Šele taki škandali, kakršen je nastal zaradi tega milanskega «Komarja», povzročijo val ogorčenja, ki bo tokrat morda vendarle nekaj premaknil z mrtve točke. Vendar pa je kljub vsemu pri izvajanju teh tako jasno protiustavnih fašističnih zakonih nekaj novega. Dr. Beruttiju, ki je iz Turina in ki je prav gotovo odličen pravnik, saj opravlja svojo sodno službo po italijanskih sodiščih že več kot štirideset let, se nekaj tudi pri *izvajanju* tistega fašističnega zakona ne zdi v redu. Kako je s to zadevo, bo verjetno pokazala preiskava, ki jo bo republikanski pravosodni minister verjetno začel tudi zaradi tega, ker se z Beruttijem strinjajo številni drugi visoki sodni funkcionarji. Tudi pri nas v Trstu smo namreč imeli priložnost imeti opravka z izvajanjem zarjavelih fašističnih določb, predvsem pa s členom 122 in 137 civilnega oziroma kazenskega postopka, od katerih slednji celo določa kazen za tistega, ki se drzne govoriti na sodišču po slovensko. Ko pa je tak obtoženec ugotovil, da gre za fašistični zakon, ki ustavi nasprotuje in predložil naj sodišče zahteva mnenje in razsodbo ustavnega sodišča, je bila taka zahteva vedno zavrnjena.

Zato se ob tem milanskem primeru izvajanja fašističnih zakonov sprašujemo, ali bo za njihovo razveljavljenje tudi pri nas potreben takšen podoben škandal. Ali pa bo zadeva delno rešena — vsaj glede omenjenih dveh členov sodnega postopka — v okviru tiste reforme zakona o kazenskem postopku, ki jo omenja Nenni med oklepaji v pismu očetoma dveh «Komarjevih» urednikov?

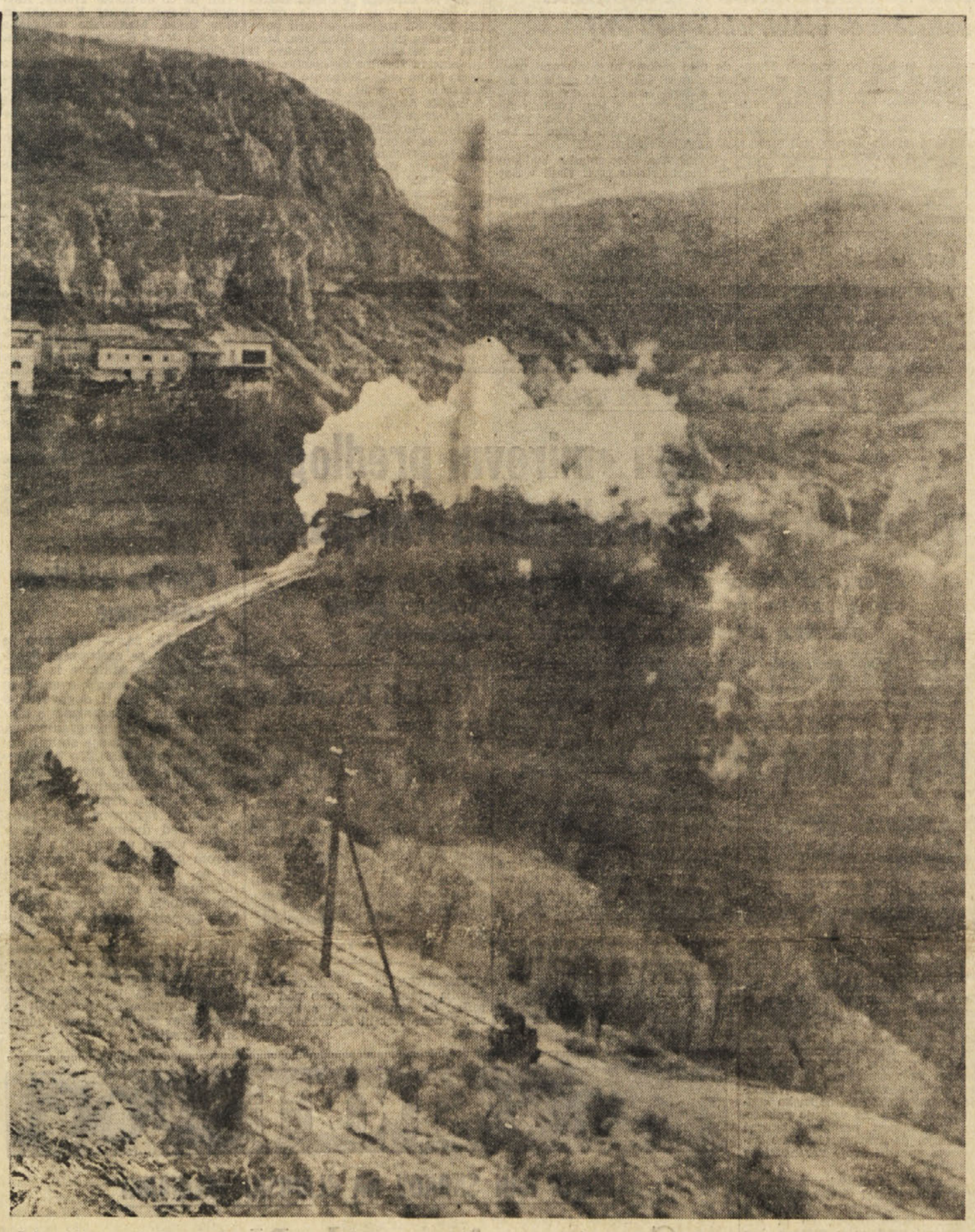

Železniško progo Trst - Kozina, ki ne deluje že nekaj let, zdaj rušijo ter odvažajo tračnice, železne mostove in prage. Proti postaji Sv. Andreja polagoma vozi vlak, ki ruši progo. Slika, posneta v petek dopoldne, nam kaže vlak in v ozadju Glinščico. Železniška proga Trst - Pulj je ena izmed najstarejših na Primorskem in je bila velike važnosti zlasti v dobi pred prvo svetovno vojno. Na odseku Kozina - Trst je proga služila zlasti mlekaricam in delavcem iz Brega ter Brkinom in Čičem, ki so pred uvedbo avtobusnih prog imeli le to zvezo s Trstom. Prav uvedba avtobusnih prog, nato pa bližina meje so zapisali usodo temu odseku železniške proge. Od Riemanj do Drage pelje proga skozi slikovito področje Glinščice, skozi predore in mimo prepadov ter nudi izletnikom krasen razgled. Zaradi tega bi bilo zelo umestno, da bi traso uredili za enosmerno turistično cesto, ki bi prav gotovo privabila v Glinščico veliko število domačih in tujih turistov.

Za srečno nadaljevanje

Letošnje marčne seje deželnega sveta so bile nekaj posebnega, čisto novega, česar Slovenci doslej niso bili vajeni. V razpravi o zakonskem predlogu za zaščito slovenskega jezika in narodnostne manjšine v Italiji so se vrstili govori iz italijanskih ust, kakršnih Slovenci že dolgo ali morda še nikoli niso slišali. Italijanski govorniki vladne in drugih strank so obširno osvetljevali usode Slovencev v Italiji in njihovo današnje stanje ter utemeljevali nujno potrebo, da se slovenska narodnostna manjšina končno z zakonom zaščiti zoper dosedanje vsakovrstno odkrito ali prikrito zmerjanje in zasramovanje, zoper nasilje in zatiranje, zoper narodno sovraštvo in zoper poulične pohode z vpitjem: «Smrt Slovanom!»

Od vseh italijanskih strank sta samo dve obtičali na svojih zastarelih in preživelih postojankah z nesmiselno zahtevo, naj se zakonski predlog o pravičnosti do Slovencev zavrne, ker je po njihovem naziranju ta manjšina, tudi če presega 100.000 slovenskih prebivalcev, tako silno neznatna, da v nadpedesetmilijonskem italijanskem narodu izgine kot mušica v močniku; saj je ob primernem ravnanju z njo itak neizbežno obsojena, da se docela stopi z večino in za vedno obmolkne. V takem smislu je nastopil neliberalni predstavnik italijanske lažiliberalne stranke, ki se je s svojim slepim sovraštvom do Slovencev že davno izneverila vsakemu liberalizmu in izročilom italijanskega svobodomiselstva, da je zdaj sama s seboj v kričečem protislovju. Tako je postala vredna tovarišica tistega baje «združenega gibanja», ki to svojo označbo zlorablja kot najpridnejši dedič nazorov nekdanje črne vladavine. Ta je nameravala Slovence osrečiti z rimsko prelevitvijo v čistokrvne Italijane.

V italijanskem tisku je bilo precej navdušenja nad vedrim ozračjem tistih marčnih sej. Izjema je bil samo tisti italijanski dnevnik, ki samega sebe označuje kot «Mali», dasi je največji, vsaj po obsegu, če ne po miselnosti. Njegova zgodovina je živ dokaz, kako tak list lahko podjetno brede skozi najrazličnejše vladavine kot prijateljski pristaš in zagovornik sleherne izmed njih. Neznanskih zaslug ima za italijanstvo, kar mu je prineslo veliko priznanj in odlikovanj. Njegova posebnost je, da bodejo iz njega in njegove šaljive priloge vsa dolga leta njegovega uspevanja ostre protislovenske osti; tako tudi ob tej priliki.

Prav lepo je bilo čuti, da je velika večina deželnega sveta odobrila zakonski predlog o zaščiti slovenske manjšine v Italiji in želi zakonskemu predlogu srečno nadaljevanje poti do obeh državnih zbornic in dokončne odobritve. Deželni svet je s tem dokazal, da se zaveda važnosti zakonskega predloga in je uvidevno prodrl v bistvo demokratične italijanske ustave, ki je pognala iz italijanske narodnoosvobodilne borbe zoper fašizem in zagotavlja vsem italijanskim državljanom, tudi Slovencem, pravično ravnanje v skladu z razglasom človeških pravic.

Država si sicer pridržuje pravico, da bo sama skrbela za priznavanje in podeljevanje jezikovnih in narodnostnih pravic slovenski manjšini, a doslej se je ta njena skrb žal izkazala za zelo počasno in pomanjkljivo, kar povzroča pri Slovencih veliko razočaranje in globoko nevoljo ter jih sili, da zmeraj znova sestavljajo in predlagajo spomenice in pritožbe na mnogovrstne urade in oblastva ter na vlado samo. Na spomenice navadno ni odgovora, pritožbe se malokdaj vsaj delno upoštevajo, raznarodovanje pa gre na raznih področjih po starem neovirano svojo pot, s kakšnimi posledicami za manjšino, lahko vsak dan sproti zasledujemo. Dežela, ki kaže več umevanja za jezikovne in kulturne potrebe manjšine, bi utegnila posredovati pri državnih oblastvih, da ne bodo važnih zadev večno odlašale in vzbujale v pri. zadetih vtis, da so v Italiji prišli z dežja pod kap.

Prelepo je bilo, ko se je na marčnih sejah deželnega sveta prosto govorilo o tem in onem, zlasti pa o enakopravnosti. Saj se je nekdaj tudi črna vladavina ponašala z nekimi svojimi ponudbami enakopravnosti, češ: «Dragi Slovenec, ker živiš v Italiji, uživaš iste pravice kakor vsak Italijan, smeš govoriti, brati, pisati in misliti italijanski, uporabljati vedno in povsod blagoglasni italijanski jezik, hoditi v italijanske šole, dobivati italijanske diplome in z njimi italijanske službe, jesti italijanski kruh in piti italijansko vino». Tista vladavina je mislila to popolnoma resno, dasi je taka enakopravnost donela na slovensko uho kot najkrutejše zasmehovanje. Črna vladavina je skušala to svojo politično modrost dosledno uveljaviti vse do svojega padca. Šele po njem so Slovenci smeli biti spet Slovenci in uživati nepopačeno enakopravnost, kakršno je rodila narodnoosvobodilna borba.

Zavezniška vojaška uprava je sicer še uporabljala razne fašistične zakone, češ, da drugih ni, a je dopuščala dvojezičnost in slovensko kulturno izživljanje. Vrnitev Italije je pred dvanajstimi leti stanje Slovencev v marsičem znova poslabšala, saj vse do danes še niso odpravljeni nekateri zelo krivični fašistični zakoni. Zakaj ne? Enakopravnost je še zelo nepopolna, ker uživa Italijan neomejeno vse svoje italijanske pravice, Slovencu pa so slovenske pravice pristrižene, zlasti v prosti rabi materinega jezika v javnosti, v državnih, deželnih, pokrajinskih in občinskih uradih, v napisih, v prosti rabi slovenskih imen za slovenske kraje itd.

Slovenec se mora zato le prečesto vpraševati: «Imam ali nimam?» Če lista po italijanski ustavi, si sme zadovoljno prikimavati: «Da, imam. Vse imam. Tu so mi zagotovljene neprekršljive človeške pravice, meni samemu in moji slovenski skupnosti, v kateri se razvija moja osebnost. Uživam družbeno dostojanstvo in sem pred zakonom enak vsem drugim, čeprav sem slovenskega rodu, Slovenec po jeziku, svobodomiselnega mišljenja itd. Republika mi priznava pravico do dela. Republika ščiti s posebnimi določbami moj slovenski jezik. Tudi zame so vse vere enake ali enakovredne. Smem biti katoličan, protestant, pravoslavec, žid, musliman, budist ali karkoli, čisto po svoji prosti izbiri».

Če pa ta prosti Slovenec zapre tiskano ustavo in stopi na ulico, do tržaške občine in zaprosi v slovenščini za kako listino, se prijazno opravičijo, da nimajo tolmača, poprosijo, naj pove svojo željo italijanski, če pa tega ne more, ne dobi ničesar. Prejšnje čase so ga lahko tudi odgnali kot nadležnega izzivača. Takšno lice ima njegova dejanska enakopravnost. Podobno se mu zgodi v uradu za osebne izkaznice, na državni pošti, v kakšnem pokrajinskem ali deželnem uradu. Če je slučajno blizu človek, ki zna oba jezika, posreduje, uradi sami pa si ne znajo pomagati. Ali se godi tako tudi Nemcu v Bocnu in Francozu v Aosti? Tam je baje mnogo bolje poskrbljeno in ne prihaja do takih zadreg. Zakaj se mora to dogajati samo v tej italijansko - slovenski in slovensko - italijanski deželi? Kje so vzroki teh neprilik in zakaj se kar najhitreje ne odpravijo?

Te dni je predsednik republike Saragat v Benetkah proslavljal stoletnico, odkar so se pokrajine Benečije z ljudskim glasovanjem priključile k Italiji v duhu narodne svobode. Tedaj so prišli pod Italijo tudi beneški Slovenci v pričakovanju, da se bo njihova narodnost spoštovala v duhu Mazzinijevih naukov, ki veljajo prav tako za Italijane kakor za vse druge narode. Italija se žal ni marala spomniti, da vključeni beneški Slovenci niso Italijani, in je ravnala z njimi, kakor da niso Slovenci. Isto je storila pozneje črna vladavina z vsemi primorskimi Slovenci, ki so prišli po prvi svetovni vojni pod Italijo. Za benečke Slovence je stoletnica pripadnosti k Italiji združena z grenkimi spomini na stoletno raznarodovanje, ki mu ni videti konca niti zdaj v demokratični republiki. Oj, ta demokracija! Kako daleč je Italija od resnične demokratičnosti, je jasno in nazorno pokazal tisti republikanski predstavnik, ki je trdil, da bi tak zaščitni zakon za manjšine v zares demokratični državi ne bil niti potreben. V današnji Italiji pa je tak zakon žal zelo, zelo potreben. Značilno je povrh vsega tudi to, da se je tak zakonski predlog stavil tako pozno.

Ne glede na vsa prijetna ali manj prijetna dejstva je bilo nedavno zasedanje deželnega sveta vendar nekaj lepega. Ko sem to omenil znancu, ki trezno motri naše razmere in dogodke, je dobrodušno prikimal in skomignil: «Da, res, lepo je bilo. Škoda samo, da ni bilo slišati prav nobenega slovenskega govora. Tedaj bi bilo vse še mnogo, mnogo lepše.»

ANDREJ BUDAL

Važna izjava predsednika ENI prof. Boldrinija na petkovi tiskovni konferenci

Čez dve leti bo «Padski plinovod» podaljšan od Benetk tudi do Trsta, Vidma in Pordenona

Od glavnega metanovoda Benetke-Trst se bo pri Tržiču odcepil stranski vod proti Vidmu in Pordenonu - Iz Trsta bo vod podaljšan še v Avstrijo in ČSSR - Velik pomen cenene energije za vso deželo - Predvideno je tudi dovažanje metana iz Afrike ali Srednjega vzhoda v Trst

RIM, 26. — Predsednik italijanskega zavoda za izkoriščanje petrolejskih vrelcev prof. M. Boldrini je včeraj na posebni tiskovni konferenci prikazal razvoj podjetja in njegovo dejavnost v preteklem letu, ter nakazal nekatere osnovne smernice za njegov nadaljnji razvoj v prihodnje. Govornik je med drugim povedal, da namerava ENI v doglednem času raztegniti in razširiti sedanjo mrežo plinovodov z novimi povezavami, med katerimi je predvideno tudi podaljšanje *«Padskega plinovoda»* iz Porto Marghera pri Benetkah na področje dežele Furlanije-Julijske krajine, in sicer do Trsta, Vidma in Pordenona.

Prof. Boldrini je glede poslovanja ENI v preteklem letu izjavil, da se je 1965. leto zaključilo z uspehom. Podjetje je prodalo za 822 milijard lir blaga in storitev, kar predstavlja za 9,6 odst. večjo vrednost kakor v prejšnjem letu. Tudi izvoz se je znatno povečal, njegova vrednost pa je dosegla 170 milijard lir. Tehnični kapital podjetja cenijo danes na 1.422,5 milijarde lir, ta vrednost pa se je lani dvignila za 118,4 milijarde. ENI je danes povsem likviden, kljub temu, da je lansko leto naložil v razne naprave 142,5 milijarde lir kapitala; od tega so namenili 15 milijard lir izboljšanju distribucijske mreže za naravni plin, 64 milijard pa so investirali v nove čistilne naprave.

Glede gospodarske politike podjetja v prihodnjih letih, je prof. Boldrini podčrtal naslednje tri točke: a) nadaljnje raziskovanje domačih tal; b) večji uvoz ogljikovodikov iz tujine ter c) raztegnitev domače mreže plinovodov. V okviru tretje točke si bo ENI prizadeval, da poveže s plinovodi vsa tista gospodarsko važna področja, ki še ne razpolagajo s to ceneno energijo. Danes je mreža plinovodov najbolj razvita v Padski nižini. ENI pa namerava v prihodnje speljati nekaj novih vodov predvsem v srednji in južni Italiji, tako da bo zagotovljeno nemoteno in redno dobavljanje zadostnih količin zemeljskega plina tudi industrijskim središčem, ki gravitirajo na Rim in Neapelj. Obe ti področji bosta v prihodnje povezani z napravo za čiščenje zemeljskega plina v La Spezii. V južni Italiji namerava ENI občutno raztegniti sedanjo mrežo plinovodov, da bodo lahko industrije hitreje in ceneje pričele izkoriščati tamkajšnjo rudno bogastvo; v severnejših predelih države pa je predvidena speljava plinovodov predvsem v Toscani.

Za deželo Furlanijo - Julijsko krajino pa je posebno važen tisti del Boldrinijevega govora, kjer je predsednik ENI omenil načrt za podaljšanje «Padskega plinovoda» od pristanišča Marghera pri Benetkah, kjer se danes končuje, do Trsta, z odcepom proti Vidmu in drugim odcepom proti Pordenonu. Po zagotovilu prof. Boldrinija bo plinovod lahko začel delovati še v dobrih dveh letih, to se pravi, da sme industrija v Furlaniji - Julijski krajini upravičeno pričakovati, da bo povezana z novo energetsko žilo nekako do nastopa leta 1969. Podrobnejši podatki o načrtu ENI še niso znani, kaže pa, da se bo od glavnega voda Benetke - Trst nekje pri Tržiču odcepil stranski vod proti Vidmu, od tega pa nekaj kilometrov pred mestom še manjši vod proti Pordenonu.

Za industrijo dežele Furlanije-Julijske krajine bo pomenil plinovod veliko pridobitev, ki utegne znatno pospešiti razne dejavnosti v vseh središčih, ki bodo oskrbovana s ceneno energijo. Za nekatere industrijske dejavnosti pomeni prisotnost zemeljskega plina predpogoj za gospodarski in tehnični uspeh, in zaradi tega bo speljava plinovoda v naše kraje lahko občutno pripomogla k ponovnemu dvigu naših industrijskih struktur. Zanimivo pa je, da je ENI napovedal podaljšanje plinovoda iz Benetk proti Trstu, Vidmu in Pordenonu le nekaj dni po tem, ko je obljubil da se bo zavzel tudi za gradnjo metanovoda iz Trsta ali Tržiča v Avstrijo in naprej na Češkoslovaško, tako da prvi načrt ne izključuje realizacije drugega. Nasprotno, ako se bodo mednarodni krogi res odločili za to, da postavijo na področju dežele terminal za plinovod proti srednji Evropi, s primernim pristajališčem za ladje, ki bodo dovažale surovino iz Afrike ali s Srednjega vzhoda, potem bo to pristajališče lahko služilo tudi samemu ENI, da bo po potrebi lahko uporabljal plinovod tudi v nasprotno smer, to se pravi za dovajanje plina v smeri iz Trsta proti Vidmu, Pordenonu in morda celo proti Benetkam. Za metan iz čezmorja bi bila to najbolj naravna pot do italijanskih industrij, če pa bo bodo industrijskim središčem v deželi Furlaniji - Julijski krajini dobavljali domač plin iz ležišč v Padski nižini, potem bo seveda smer toka nujno Benetke - Trst in ne narobe. Če pa upoštevamo, da bo Italija leta 1970 morala kriti 80 odst. vseh potreb po energiji z uvozom iz tujine, potem je prva varianta bolj verjetna kakor druga.

Po strašni cestni nesreči pri Veroni

VERONA, 26. — Med ostanki razbitih in zgorelih tovornjakov in potniških avtomobilov, ki so predvčerajšnjim zjutraj verižno trčili na avtomobilski cesti pri Veroni, ter terjali sedem smrtnih žrtev, med katerimi sta tudi Slovenca Julijan Hvala in Jože Brus, so danes zjutraj našli del človeške noge, za katero niso mogli nikakor ugotoviti, kateri žrtvi pripada. Šele pozno zvečer so ugotovili, da pripada ponesrečenemu Jožetu Brusu, ki se je poskusil zaman rešiti s plezanjem na bližnje drevo. Od ranjenih je še vedno smrtni nevarnosti Raffaele Quagliara iz Potenze, medtem ko so vsi ostali izven nevarnosti.

Lombardi na zasedanju milanskega odbora «Za mir v Vietnamu»

Ne gre za zmago ali za poraz temveč za resničen mir na svetu

Danes v Rimu zaključno zborovanje za mir o Vietnamu - Skupščina družbe «Edison» je odobrila združitev z «Montecatini» - Podpisana delovna pogodba med ENEL in uslužbenci električnih podjetij

RIM, 26. — V okviru vsedržavnih manifestacij za mir v Vietnamu je danes milanski odbor priredil v kinu «Odeon» zanimivo zborovanje. Med drugimi osebnostmi so bili prisotni poslanec Riccardo Lombardi, tajnik milanske delavske zbornice CGIL dr. Bonaccini in predsednik organizacijskega odbora manifestacije dr. Margarja.

Poslanec Lombardi je med drugim ugotovil, da v Vietnamu ne gre za zmago ali poraz te ali one svetovne sile, niti ne gre za svetovno revolucijo ali njen poraz, temveč za mir na svetu. Vprašanje revolucije je v tej zvezi lažni cilj, ki nima nobene zveze z mednarodnim solidarnostnim gibanjem. Bistvo vprašanja — je poudaril poslanec Lombardi — ni v zmagi ali v porazu ZDA, odnosno Kitajske, temveč v tem, da vietnamsko ljudstvo samo odloča o svoji usodi in da brez tujega oboroženega vmešavanja odloča o svoji socialni ter družbeni ureditvi. Lombardi je nato ugotovil: «Nedvomno smo solidarni z Osvobodilno fronto vietnamskega ljudstva, ki po našem mnenju odraža njegovo željo za neodvisnost in se za njo tudi bori».

Jutri se bodo v Rimu zaključile trodnevne manifestacije «Za mir in neodvisnost Vietnama», ki jih prireja enotni vsedržavni odbor sestavljen predvsem iz predstavnikov kulturnega in znanstvenega življenja, sindikalnih in različnih množičnih organizacij. Manifestacije se bodo zaključile z velikim zborovanjem, ki bo prirejeno na Trgu «Del Popolo» v Rimu, istočasno pa bodo podobna zborovanja tudi v raznih drugih krajih.

V Milanu je skupščina družbe «Edison» soglasno odobrila sklep o združitvi z družbo Montecatini; na osnovi proračunov od 31. decembra 1965. Po uradnem poročilu gre za združitev dveh družb, od katerih ima prva 375 milijard lir kapitala, druga pa 709 milijard lir kapitala. Na skupščini so tudi predvideli, da se bo nova družba imenovala: «Montecatini - Edison - SPA».

Na ministrstvu za delo je bila podpisana pogodba med sindikalnimi predstavniki in družbami, ki upravljajo električna podjetja. Gre za pogodbo, ki zanima okoli 80.000 uslužbencev ENAL, 12.000 uslužbencev občinskih električnih podjetij in nekaj tisoč uslužbencev zasebnih elektrarn. Pogodba predvideva [illegible] januarja 1967 (prvotni predlog se je nanašal na 3,75 odst. zvišane plače). Za dotakratno razdobje bodo izplačali enkratno odškodnino v višini 40.000 lir na uslužbenca.

S tem podpisom pogodbe se je zaključila 15-mesecev trajajoča sindikalna borba, med katero je prišlo do dveh vsedržavnih stavk in do vrste stavk na raznih področjih. Ministrstvo za delo je večkrat brezuspešno interveniralo, končno pa je prišlo do sporazuma med sindikalnimi organizacijami in državnim podjetjem za električno industrijo.

V ponedeljek se bo v palači Chigi sestal ministrski svet.

Tiskovni urad predsedstva republike sporoča, da bo predsednik republike Saragat na vabilo Friderika IX. uradno obiskal Dansko 16. in 17. maja. Predsednika republike bo spremljal minister za zunanjo trgovino Amintore Fanfani.

V Italijo bo prispela 27. marca jugoslovanska gospodarska delegacija, katere neuradni obisk prireja ministrstvo za zunanje zadeve in katero bo vodil zvezni tajnik za industrijo Požderac. Jugoslovanski gospodarski predstavniki si bodo ogledali obrate podjetij Fiat, Pirelli, Falk, Montecatini, Innocenti, ENI, Ansaldo in Italsider. Predvideni so tudi razgovori na zunanjem ministrstvu, na ministrstvu za zunanjo trgovino, na Banca d'Italia, IRI, IMI in na Confindustriji. Jugoslovanska gospodarska delegacija se bo zadržala v Italiji dalj časa in se bo vrnila v Jugoslavijo 8. aprila.

Pomen razgovorov Naser-Malraux

KAIRO, 26. — De Gaullov minister za kulturo Malraux, ki je na uradnem obisku v ZAR, je vodil danes z Naserjem «dolg in prisrčen razgovor». Tudi vsi ostali voditelji ZAR so ministra kot posebnega de Gaullovega odposlanca zelo lepo sprejeli, ga vabili na kosila, večerje in na sprejeme, kjer so bile izrečene prisrčne besede o de Gaullu in Franciji. Malraux pa je hvalil v svojih izjavah «vstajenje arabskega sveta» in ga označil kot najvažnejši dogodek stoletja. Voditelji ZAR pa so primerjali Naserja z de Gaullom in poudarjali generalove besede, ki jih je izrekel pred šestimi meseci v Parizu, ko je sprejel podpredsednika ZAR Amerja: «Novi Egipt in nova Francija bosta zasledovala skupno ideale miru, kulture in civilizacije». Vendar pa se je Malraux izogibal strogo politično aktualnih izjav.

Zahodni opazovalci trdijo, da hočeta Naser in de Gaulle doseči: 1. Naser se hoče približati Zahodu ne da bi pokvaril svoje odnose s Sovjetsko zvezo, ki po de Gaullovem izstopu iz NATO z njim simpatizira; 2. začetek koristnih političnih razgovorov med Parizom in Kairom pomaga Naserju, ki v sporu s Kitajsko podpira Moskvo, da [illegible] Kitajci ohranijo v dobri luči spričo prisrčnih odnosov med Parizom in Pekingom. [illegible] prav osebno isti Malraux; 3. de Gaulle si na ta način utrjuje na Srednjem vzhodu svoje simpatije in ugled, kar je za Francijo življenjske važnosti.

Kriza NATO

WASHINGTON, 26. — Nekaj ur po izročitvi ameriškega pisma francoski vladi, naj sporoči podrobnosti o načinu svojega izstopa iz atlantskega pakta, je ameriški podpredsednik Humphrey po radiu izjavil, da bo nekega dne Francija «ponovno zelo važen član NATO». Dodal pa je, da bo prišlo do revizije pakta v smislu potreb, ki so prišle na dan prav med razpravo o francoskem sklepu za umik. Ta revizija je bila po besedah Humphreya že dolgo potrebna «v vzajemnem interesu.» Dodal je kot primer «dejstvo, da je bila leta 1949 Nemčija mnogo bolj šibka kot je danes in da je bil takrat obrambni atlantski sistem mnogo bolj strog.»

Danes je v Parizu italijanski poslanik izročil odgovor svoje vlade na francosko spomenico o izstopu iz NATO. Francija pričakuje sedaj odgovor še od ostalih dvanajstih zaveznic.

Operacija «Jack Stay» v Južnem Vietnamu

SAJGON, 26. — Tudi danes so v mestu Hue organizirali dijaki protivladne demonstracije, kar pomeni, da niso zadovoljni z izjavami predsednika vojaške vlade generala Kija o novi ustavi in civilni vladi. Trdi se, da so v tem pogledu nekateri budistični voditelji bolj zmerni in da bodo odšli v Hue in Danang dijake mirit.

Okrog dva tisoč mladih budistov je demonstriralo proti vladi v Sajgonu.

Med največje operacije v zadnjih dneh spada operacija «Jack Stay», ki se je začela z izkrcanjem ameriških enot 50 km jugovzhodno od Sajgona. Sodeluje tudi bataljon «marinesov». Ameriška letala so danes 38-krat bombardirala Severni Vietnam.

Protiameriške demonstracije zaradi Vietnama so bile danes tudi v Parizu ob udeležbi okrog deset tisoč ljudi.

PRED TRKOVIM KONGRESOM KP SZ

Delegacijo ZKJ vodi Aleksander Ranković

23. kongres KP ZSSR je prvi, ki se ga bo udeležila delegacija Zveze komunistov Jugoslavije

MOSKVA, 26. — V torek 29. t.m. se začne 23. kongres KP Sovjetske zveze, za katerega je danes tiskovna agencija Tass sporočila, da je CK KP SZ soglasno odobril poročilo prvega tajnika Brežnjeva. Medtem pa že prihajajo v Moskvo iz inozemstva številne delegacije, druge pa so na poti. Delegacijo ZK Jugoslavije bo vodil podpredsednik republike Aleksander Ranković, poleg njega je v delegaciji še Bogdan Osolnik, član CK ZKJ in ravnatelj njegovega tedenskega glasila «Komunist». Delegacija je danes odpotovala iz Beograda. To je prvi kongres KP SZ, ki se ga udeležuje tudi delegacija Zveze komunistov Jugoslavije.

Delegacijo KP Italije bo vodil njen generalni tajnik Luigi Longo, člani delegacije pa so: Mario Alicata, član vodstva, Umberto Cardia, Adalberto Minucci in Sergio Segrè, vsi člani CK KPI. Delegacija bo odpotovala v Moskvo v ponedeljek. Na kongres je povabljena tudi PSIUP, ki jo bo predstavljal njen generalni tajnik Vecchietti in organizacijski tajnik Menchinelli.

Delegacijo KP Francije bo vodil generalni tajnik Waldeck Rochet, člani pa so Jannette Thorez, Raymond Guyot, Henry Krasucki in Guy Besse. Madžarsko delegacijo bo vodil Janoš Kadar, bolgarsko pa Todor Živkov.

Medtem pa je severnovietnamska delegacija, ki se bo za razliko od kitajske, kongresa udeležila, s posebnim letalom odpotovala danes zjutraj v Moskvo. Na letališču je delegacijo pozdravil predsednik kitajske vlade Čuenlaj. Tajnik KP Severnega Vietnama Le Duan, ki delegacijo vodi, je prispel v Peking že v torek in je vodil razgovore s kitajskimi voditelji. Kitajski tisk, ki je predvčerajšnjim poročal, da se kitajska delegacija kongresa ne bo udeležila, ni poročal o odhodu Le Duana v Moskvo. Pač pa je kitajski tisk objavil nov napad na sovjetske voditelje, in sicer govor pekinškega župana Peng Čena, ki je govoril na nekem zborovanju o sovjetskem sodelovanju pri «poskusih obkolitve Kitajske», obsodil je sovjetski «revizionizem» in sovjetsko sodelovanje z «ameriškimi imperialisti in japonskimi reakcionarji», vse pa je označil kot protikomunistično «kriminalno delovanje».

Kot smo že poročali, se kongresa ne bo udeležila albanska in novozelandska delegacija ter delegacije še nekaterih azijskih komunističnih strank.

Le Duana sta sprejela na moskovskem letališču Brežnjev in Gromiko, ki sta kmalu za tem pozdravila tudi severnokorejsko delegacijo. Za jutri pričakujejo prihod Gomulke in Ulbrichta.

SOVJETSKI KOMENTAR BONSKIH PREDLOGOV

Erhardovi «mirovni predlogi» so bučna propagandistična kampanja

Erhard naj najprej prizna sedanje meje v Evropi in naj se odreče zahteve po «atomski enakosti» - Ulbrichtovo glasilo predlaga razgovore z Brandtovimi socialdemokrati

MOSKVA, 26. — Komentator tiskovne agencije Tass komentira danes Erhardove «mirovne predloge» in poudarja, da gre za «bučno» propagandistično kampanjo, katere glavni namen je prikazati bonsko vlado kot «graditelja miru». «To pa je tista vloga, ki bonski vladi najmanj pristaja, zakaj vsa njena politika takemu namenu nasprotuje. Nikoli ne bo mogel nihče verjeti miroljubnim namenom bonske vlade, dokler ne bo priznala za dokončne sedanje evropske meje in dokler se ne bo odrekla načrtom za priključitev Vzhodne Nemčije», poudarja komentator in nadaljuje: «Kancler Erhard še vedno govori o sovjetski nevarnosti in poudarja, da njegova vlada noče atomskega orožja. Toda kako se to strinja s ponovnimi zahtevami bonske vlade po «atomski enakosti» in z njenimi koraki, da se ustvari večstranska atlantska jedrska sila»?

Tisk Vzhodne Nemčije pa piše, da so Erhardovi predlogi utvara in napadalni načrt, ki ga je Erhard pretihotapil pod krinko miroljubne demagogije, ki jo je izdelal zadnji kongres demokristjanov. Erhardova želja, da bi sodeloval na konferenci za razorožitev, je sestavni del aneksionističnih načrtov Vzhodne Nemčije, tako da dejansko «mirovna ofenziva» ne vsebuje nobenega konkretnega predloga, temveč dokazuje, da bonska vlada ne namerava opustiti svoje revanšistične politike.

Erhardove predloge komentira tudi zahodnonemški tisk. «Allgemeine Zeitung» piše, da bi predlogi imeli morda kakšen uspeh, če bi bili objavljeni pred enim tednom, kar pa seni zgodilo. «Frankfurter Allgemeine» izraža upanje, da bi bili predlogi sprejeti ugodno vsaj v ČSSR in na Poljskem. «Koelner Stadt Anzeiger» pa si pridržuje pravico končne ocene do takrat, ko bo ugotovil, kako vlada reagira na odmev, ki ga bodo predlogi imeli po svetu.

Zahodnoberlinski župan Brandt se je izrekel za nadaljevanje «izmenjave misli», ki se je začela med njegovo socialdemokratsko stranko in enotno delavsko stranko Vzhodne Nemčije. Brandt je namreč zadovoljen, da je glasilo Ulbrichtove stranke objavilo socialdemokratski odgovor na Ulbrichtovo «odprto pismo» 7. t. m. «Odprto pismo» je namreč vsebovalo predloge za pomiritev med obema strankama. Ulbrichtova stranka bi bila pripravljena pristati na predlog socialnih demokratov, da organizirajo «srečanja obeh strank» in predlaga, naj bi bil sestanek v Chemnitzu, drugi sestanek pa bi bil v Hessenu. Toda glede vseh drugih točk se odprto pismo in odgovor ne strinjata. Najhujši kamen spotike je seveda vzhodnonemška zahteva po medsebojnem priznanju obeh nemških držav kot pogoj za začetek pogajanj o ponovnem zedinjenju.

Praški dnevnik «Rude Pravo», glasilo KP CSSR, pa piše, da hoče bonska vlada svoje miroljubne namene dokazati z ozemeljskimi zahtevami do Poljske in s trditvijo, da predstavlja Sovjetska zveza nevarnost za mir. List piše, da je Erhardov govor poln besed «mir» in «varnost»; kljub temu pa se v njem ponavlja zgolj stara bonska teza, da so evropske meje na podlagi mednarodnega prava še vedno tiste, ki so bile 31. decembra 1937 ter da bo nova meja določena šele takrat, ko bo podpisana mirovna pogodba, ki pa jo mora podpisati vlada združene Nemčije. «S trditvijo, da muenchenski sporazum nima «ozemeljske» veljave, pa Erhard dokazuje, da se bonska vlada ne namerava brezpogojno odpovedati temu sporazumu in ga proglasiti za neveljavnega», poudarja glasilo KP ČSSR.

Sneg tudi v Bosni in Makedoniji

BEOGRAD, 26. — Bosno, Hercegovino in Makedonijo je danes zajel hladni val z močnim vetrom in snegom. Največ snega je zapadlo v Bosni in Hercegovini. Ulice Sarajeva je pokrila skoraj 40 centimetrov debela odeja mokrega snega, ki je povzročil precej težav cestnemu prometu, telefonskim in električnim linijam. Zaradi prekinitve električnega toka je morala radijska postaja danes zjutraj prekiniti oddajo. Meteorološke postaje pa zaradi prekinjenih telefonskih linij niso mogle dobiti podatkov o snežnih padavinah iz ostalih krajev republike. V Makedoniji, kjer je v hribih zapadel nov sneg, so danes temperature padle povprečno za okrog 10 stopinj.

Razgovori Gromiko-Chalfont

MOSKVA, 26. — Angleški lord Chalfont se je danes že drugič sestal z Gromikom in trdi se, da so njuni razgovori o skupnih ukrepih glede kontrole oborožitve praktično zaključeni. Chalfont je izjavil, da je Gromiko ponovil svojo trditev, da je razdelitev jedrske kontrole v okviru NATO, ovira za dosego sporazuma med Vzhodom in Zahodom. Rekel je, da sta se pogovarjala o možnosti razširitve prepovedi atomskih eksplozij tudi na podzemeljske eksplozije.

«Leteči krožniki»

NEW YORK, 26. — Astronavt Allen Hyneck je organiziral danes v Detroitu zelo dobro obiskano tiskovno konferenco. Kot astronom in vojaški letalski svetovalec je govoril o najnovejših «letečih krožnikih», ki jih je pred kratkim videlo zelo mnogo oseb v ZDA. Hyneck je odločno trdil, da so ti leteči krožniki zgolj nekakšni svetleči oblački plinov, ki jih izhlapeva močvirje. Dodal pa je v šali, da pred sodiščem ne bi mogel zagovarjati svoje teorije kot «nepobiten dokaz», ker čaka znanstvenike še dosti proučevanj teh «letečih krožnikov», čeprav je znanost na tem področju storila «zelo velike korake naprej».

DŽAKARTA, 26. — Tudi danes je policija aretirala več oseb pod obtožbo, da simpatizirajo s komunisti. Vendar vest ni še uradno potrjena.

DOGOVOR V OPATIJI

Obmejno turistično sodelovanje

OPATIJA, 26. — Kot smo že poročali, so se zastopniki deželne turistične ustanove iz Trsta in turističnih zvez Slovenije in Hrvaške v Opatiji dogovorili o sodelovanju za organizacijo kulturno zabavnih programov za turiste in za tiskanje stalnih turističnih publikacij. To bodo prve skupne akcije turističnih organizacij z obmejnih področij obeh sosednih držav.

Zadevni razgovori so se začeli že pred dvema mesecema v Trstu, včeraj pa so jih z dogovorom konkretizirati. Dogovorili so se, da bodo skupno izdali informativni prospekt za obmejna področja in da bodo potniške agencije organizirale medsebojne obiske kulturno zabavnih prireditev že v prihodnji sezoni. Končno so se sporazumeli, da bodo sklepali skupne aranžmaje za posamezne turistične skupine in poskrbeli za uskladitev koledarja najvažnejših prireditev.

RAI PRIMORSKI DNEVNIK
27. MARCA 1966
TV STUDIO UNO Quiz
NAGRADNO TEKMOVANJE, POVEZANO Z ODDAJO «STUDIO UNO» OD 26. MARCA 1966

Ime in priimek ....

Naslov ....

I.	
II.	

Odreži in nalepi na poštno dopisnico ter naslovi na RAI — Casella Postale 400, Torino.

Med vsako oddajo «STUDIO UNO» se bo izvajala pesem z italijanskim besedilom, v kateri bosta dve besedi izvirnega besedila zamenjani z dvema drugima besedama. Televizijski gledalci, ki hočejo v «Studio Uno Quiz» tekmovati, morajo zamenjavo ugotoviti in v ustreznih gornjih dveh predalčkih označiti tisti dve izvirni besedi iz pesmi, ki sta bili zamenjani.
Izrezani in na poštno dopisnico nalepljeni stavni listki morajo prispeti na RAI — Casella Postale 400, Torino, do 18. ure prvega četrtka po oddaji, na katero se nanašajo.
Med vsemi stavnimi listki, ki bodo vsebovali obe pravilni besedi iz izvirnega besedila pesmi, bodo vsak teden izžrebani: en avtomobil (alfa romeo giulia TI, ali fiat 1500 ali lancia fulvia 2 C) in 10 nagrad, ki bodo obstajale vsaka v bonu po 150.000 lir za nakup knjig ter v motoskuterju (lambretta 50 ali vespa 50).
Med tekmovalnimi listki ki bodo vsebovali točno oznaćbo le ene izmed dveh besed izvirnega besedila, ki sta bili zamenjani, bo izžrebana količina prehrambenega blaga v trgovski vrednosti 700.000 lir (piščanci, nemastno svinjsko meso, jajca, olječno olje itd. nacionalne proizvodnje). Zaloga bo tolikšna, da bo dobitniku zadoščala za leto dni.
Odpošiljatev dopisnice hkrati že pomeni popolno poznavanje in brezpogojni sprejem pravilnika igre, ki je bil objavljen v štev. 12 Radiocorriere-TV.
Aut. Min.

šport šport šport

DRUGI DAN SKOKOV NA PLANIŠKI VELIKANKI

Svetovni prvak Norvežan Wirkola šele na sedmem mestu

Čeh Raska še vedno vodi v splošni lestvici

PLANICA, 26. — Ob navzočnosti 15.000 gledalcev so se nadaljevali danes dopoldne na 135-metrski skakalnici v Planici, smučarski poleti. Sodelovalo je 63 skakalcev iz 13 držav, ki so izvedli vsak po tri skoke, od katerih se bosta dva računala za generalni plasma. Za prvo mesto je bilo danes več favoritov. Tekmovalcem, ki so se že včeraj dobro izplasirali, se je pridružil danes svetovni prvak Norvežan Wirkola, ki pa se ni posebno izkazal. Najdaljši skoki so v današnjem tekmovanju dosegli vzhodni Nemci med njimi Queck 126 m. Včerajšnji najuspešnejši Čehoslovak Raska je danes skočil 105, 124 in 112 m a je dvakrat podrsal z rokami po snegu, tako da si je pokvaril boljšo uvrstitev. Z razliko od včerajšnjega tekmovanja, ko je bilo več padcev, je bila danes skakalnica zelo dobro pripravljena, tako da z izjemo avstrijskega tekmovalca Bahlera, ki je pri tretjem skoku še precej nerodno padel in se poškodoval, ni bilo drugih padcev.

Izid današnjih tekmovanj je naslednji:

1. in 2. Vertenikov (SZ) 223 točk (115 in 118 m) in Queck (Vzhodna Nemčija) 223 (116 in 126 m)
3. Peter Lesser (Vzh. Nem.) 213 (109 in 120 m)
4. Richard Pfiffner (Švica) 210,5 (117 in 117 m)
5. Bokelon (Vzh. Nem.) 208 (101 in 107 m)
6. Neuendorf (Vzh. Nem.) 207,5 (106 in 119 m)
7. Wirkola (Norveška) 205,5 (104 in 112 m)
8. Hubač (ČSSR) 197 (109 in 112 m) itd.

Jugoslovani pa so se uvrstili:
14. in 15. mesto si delita Marjan Pečar 191,5 (106 in 110 m) in Norvežan Torgeir Yggeseth 191,5 (105 in 107 m), 19. mesto Peter Eržen 185 (100 in 109 m), 23. mesto Ludvik Zajc 174 (97 in 98 m), 30. mesto Janez Jurman 157 (94 in 104 m), 33. mesto Stefančič Peter 151,5 87 in 95 m), 36. mesto Marjan Mesec 134 (88 in 95 m), 43. mesto Štrucel 88 (81 in 91 m). Italijan Giacomo Aimoni je zasedel 27. mesto s 165,5 točke (91 in 97 m).

Po včerajšnjih in današnjih skokih vodi v splošni lestvici Čehoslovak Raska s 432,5 točke pred Vertenikov (SZ) 419,0 in Petrom Lesserjem (V. Nem.) 405,5.

Najboljše plasiran Jugoslovan je Peter Eržen na 9. mestu s 380 točkami. Za njim je Pečar na 12. mestu s 356,5 točke.

Tekmovanje se bo nadaljevalo jutri ob 10. uri dopoldne.

Danes je prispel v Slovenijo tudi predsednik republike maršal Tito s soprogo. Prireditelji ne izključujejo možnost, da bo predsednik republike prisostvoval jutrišnjemu tekmovanju v Planici.

PLAVANJE

MILAN, 26. — Danes se je začel mednarodni ženski plavalni miting za trofejo «Dei Navigli». Izidi so naslednji:

400 m prosto (2. skupina)
1. CASSERA NIVES (It.) 5'19"0
2. Berti (It.) 5'19"3
3. Mulder (Hol.) 5'19"7
4. Slomka (Polj.) 5'24"2

400 m prosto (1. skupina)
1. SOSNOVA TAMARA (SZ) 5'00"1
2. Kazjeva (SZ) 5'00"9
3. Noventa Elisabetta (It.) 5'02"0
4. Vanacker (Fr.) 5'02"2
5. Ballestè (Sp.) 5'02"8
6. Zejer (Jug.) 5'21"4

200 m prsno (2. skupina)
1. BJEDOV (Jug.) 2'54"1
2. Janus (Hol.) 3'01"9
3. Gueder (Fr.) 3'02"3

200 m prsno (1. skupina)
1. PROZUMENŠČIKOVA GALINA (S) 2'46"0
2. Pozdnjakova (SZ) 2'53"5
3. Castanè (Šp.) 2'54"

100 m hrbtno (2. skupina)
1. DUSSALT MARTINE (Francija) 1'12"6
2. Dappretto (It.) 1'13"5
3. Seitz (Avstrija) 1'14"1
4. Pilić (Jug.) 1'15"2

100 m hrbtno (1. skupina)
1. MUIR KAREN (J. Afr.) 1'08"2
2. Balaban (Rom.) 1'10"8
3. Mihajlova (SZ) 1'10"9

100 m metuljček (1. skupina)
1. DEVJATOVA (SZ) 1'11"4
2. Mulder (Hol.) 1'14"7
3. Gakyor (Madž.) 1'15"7

ODBOJKA — MOŠKA B LIGA

Bor-Codognato 3:1

Po tolikih negativnih nastopih je Bor sinoči ponovno žel uspeh. Upravičen sicer, pa čeprav ne toliko po zaslugi plavih, kolikor zaradi slabe igre nasprotnikov. Borovci so, to jim je treba priznati, napeli vse sile in so v prvih dveh setih brez naprezanja gladko spravili zelo zmedene tekmece na kolena.

V tretjem setu pa so plavi odpovedali in so postali plen tokrat bolj živahnih igralcev gasilske šesterke Codognato iz Mester.

Četrti set pa je potekal v znamenju enakovrednosti sil, vendar je Boru uspelo, da je, pa čeprav s precejšnjim trudom, zaključil niz v svojo korist.

Še enkrat se je pokazalo, da vlada v vrstah Borove šesterke kriza, ki jo igralci nikakor ne morejo preboleti. Za včerajšnjo tekmo pa moramo poudariti, da je Bor nastopil brez obolelega kapetana in trenerja Jurkića, katerega je ob robu igrišča nadomestil prof. Pavletič, in tudi Walterja Veljaka, ki mu poškodba rame ni dovolila, da bi se pridružil klubskim tovarišem v dvoboju proti gasilcem iz Mester.

Čeprav je bilo zagrešenih precej banalnih napak, pa je bilo jasno, da so se borovci potrudili. Tu pa tam so «zaspali», vendar so tudi pokazali, posebno Plesničar, Fučka in v prvih dveh setih tudi Vitez, nekaj navdušujočih potez.

IZID

BOR-CODOGNATO 3:1 (15:8, 15:9, 6:15, 16:14)

Bor je nastopil v postavi Plesničar, Vitez, Vodopivec, Fučka, Starec, Orel, Mijot in Uršič.

RADIO TELE-VIZIJA

NEDELJA, 27. MARCA

Radio Trst A

8.30 Kmetijska oddaja; 9.50 Godalni orkestri; 10.15 Poslušali boste; 10.45 Pihalne godbe; 11.15 Oddaja za najmlajše; 12.00 Nabožne pesmi; 12.30 Glasba po željah; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj...; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Po klavirskih tipkah; 15.00 Revija popevk; 15.30 «Ljubezenska pisma», drama v treh dejanjih; 18.00 Jam session; 18.30 Kino včeraj in danes; 19.00 Dvesto let valčkov; 19.15 Nedeljski vestnik; 19.30 Glasbeno potovanje po Italiji; 20.00 Šport; 20.30 Iz slovenske folklore; 21.00 Večerni koncert lahke glasbe; 22.00 Nedelja v športu; 22.10 Cerkvena in nabožna dela italijanskih skladateljev; 22.50 Veliki orkestri

Trst

9.30 Oddaja za poljedelce; 12.00 Plošče; 12.30 Glasbeni vložek; 14.00 «El campanon».

Koper

7.40 Jutranja glasba; 8.00 Prenos RL; 9.05 Nedeljsko srečanje; 9.20 Zabavni zvoki; 10.00 Prenos RL; 10.30 Pevci lahke glasbe; 10.45 «I Flippers»; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.20 Glasbeni vložek; 11.30 Pevci danes; 11.45 Pogovor s poslušalci; 11.50 Glasba po željah; 12.30 Vesti; 12.35 Tedenski pregled zunanje politike; 12.45 Lahka glasba; 12.55 Nadaljevanje glasbe po željah; 13.30 Sosedni kraji in ljudje; 14.00 Glasba po željah; 14.40 Zabavna glasba; 15.30 Popoldne domačih pesmi; 16.00 Prenos RL; 19.00 Športna nedelja; 19.30 Prenos RL; 22.15 Plesni program; 22.30 Vesti; 22.35 Nadaljevanje plesnega programa.

Nacionalni program

7.10 Almanah; 7.15 Jutranja glasba; 8.30 Oddaja za poljedelce; 9.10 Nabožna glasba; 11.25 Roditeljski krožek; 13.35 Glasba iz gledališč in filma; 14.30 Promenadni koncert; 15.15 Glasbena prizma; 17.30 Simf. koncert; 18.50 Ital. narodne pesmi; 19.15 Športna nedelja; 19.45 Glasbeni vrtiljak; 21.20 Koncert violončelista Enrica Mainardija in klavičembalista Carla Richterja.

II. program

7.45 Jutranja glasba; 8.40 Dva glasa — dva stila; 9.00 Oddaja za žene; 9.35 Prenašali smo; 10.25 Ključ uspeha; 11.35 Pevski program; 12.00 Športne napovedi; 12.15 Plošče tedna; 13.00 Srečanje ob 13h; 15.00 Glasba po željah; 16.15 Oddaja za avtomobiliste; 17.00 Glasba in šport; 18.15 Plošče za vas; 18.35 Vaši najljubši pevci; 20.00 Srečanje z opero; 21.50 Večerna glasba.

III. program

16.30 Mendelssohnova glasba; 17.15 Albert Camus: «I giusti», drama v petih dejanjih; 19.15 Pregled likovnih umetnosti; 19.30 Vsakovečerni koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Koncert Luigija Boccherinija.

Slovenija

8.05 Veseli tobogan; 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 10.00 Še pomnite, tovariši...; 10.25 Pesmi borbe in dela; 10.45 Za prijatelje lahke glasbe; 11.00 Turistični napotki za tuje goste; 12.05 Naši poslušalci čestitajo; 13.15 Zabavna glasba; 13.30 Za našo vas; 13.45 Ansambel Andreja Blumauerja in ansambel Franja Zorka; 14.00 Nedeljsko športno popoldne; 16.00 Humoreska tega tedna; 17.05 Slavni pevci — znamenite arije; 17.30 Radijska igra; 18.09 Vedra koncertna glasba; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Glasba ne pozna meja; 21.00 Glasba pripoveduje...; 21.38 Pianistka Hilda Horakova igra Brahmsa; 22.10 Nočni zabavni zvoki; 23.00 Poročila; 23.05 Večer skladatelja Primoža Ramovša — P. Ramovš: Notturno za violo in klavir.

Pralni stroji za izvoz od 50.000 lir dalje
Radio TREVISAN
TRST - UL. SAN NICOLÒ, 21

Ital. televizija

10.15 Oddaja za poljedelce; 15.30 Športno popoldne; 17.15 Oddaja za najmlajše; 19.00 Dnevnik; 19.55 Šport; 20.30 Dnevnik; 21.00 «L'ombra cinese», televizijska igra; 22.20 Športna nedelja, nato dnevnik.

II. kanal

18.00 Vokalno-simfonični koncert; 21.00 Dnevnik; 21.15 Varietejski program; 21.50 «I bugiardi», televizijska igra; 22.15 Iz znanosti in tehnike.

PONEDELJEK, 28. MARCA

Radio Trst A

7.30 Jutranja glasba in koledar; 11.30 Variacije na slovenske narodne motive; 11.35 Radio za šole; 11.55 Italijanski akvarel; 12.15 Brali smo za vas; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Znane melodije; 17.00 Na marimbo igra Gianni Safred; 17.45 Pesem in ples; 18.00 Ne vse, toda o vsem; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Francoske simfonične skladbe iz prejšnjega stoletja; 18.45 Ansambel Marcela Azzole; 19.00 Poglavja iz zgodovine slovenske književnosti; 19.15 Igra pianist Roger Williams; 19.45 Orkester Percyja Faitha; 20.00 Šport; 20.35 Zvoki uglašeni na temo; 21.00 Gaetano Donizetti: «Lucia di Lammermoor».

Trst

12.05 Plošče; 12.20 Glasbeni vložek; 12.25 Tretja stran.

Koper

7.00 Prenos RL; 7.15 Jutranja glasba; 7.30 Vesti; 7.40 Nadaljevanje jutranje glasbe; 8.00 Prenos RL; 11.00 Otroški kotiček; 11.15 Plošče; 11.30 Pevci danes; 11.45 Črno-belo v glasbi; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Lahka glasba; 12.55 Nadaljevanje glasbe po željah; 13.30 Poročila; 13.40 Mala prodajalna plošč; 14.00 Pesmi in plesi naše domovine; 14.45 Zabavna glasba; 15.00 Od popevke do popevke; 15.45 Slovenske narodne; 16.00 Iz športnega življenja na Primorskem; 16.10 Glasbena medigra; 16.20 Izbrane strani iz operne glasbe; 17.00 Jugoslavija v svetu; 17.10 Poslušajmo jih skupaj; 17.45 Športni ponedeljek; 17.55 Lahka glasba; 19.00 Šport; 19.05 Glasbeni vložek; 19.30 Prenos RL; 22.15 Jazzovski kvartet iz Zagreba; 22.35 Haydnov koncert; 23.00 Prenos RL.

Nacionalni program

7.00 Almanah; 8.30 Glasba za dobro jutro; 9.10 Glasbene strani; 9.45 Pevski program; 10.05 Operna antologija; 10.30 Radijska šola; 11.30 Sibeliusov koncert; 11.45 Glasba za godala; 12.00 Prijatelji ob 12h; 13.30 Novi pevci; 15.30 Iz albuma plošč; 15.45 Gospodarska rubrika; 16.30 Program za najmlajše; 19.05 Oddaja za obrtnike; 19.30 Glasbeni vrtiljak; 21.15 Operni koncert; 22.35 Plesna glasba.

II. program

7.30 Jutranja glasba; 8.30 Mali koncert; 8.40 Ansambel Pino Guerra; 10.35 Najnovejše ital. pesmi; 11.05 Glasba za dobro voljo; 11.40 Orkestralni koncert; 12.00 Pevski program; 13.00 Srečanje ob 13h; 11.45 Ključ uspeha; 14.00 Pevski program; 14.45 Glasbena paleta; 15.00 Vesele harmonike; 15.15 Plošče; 15.35 Koncert v miniaturi; 16.00 Rapsodija; 17.35 Mala ljudska enciklopedija; 17.45 «La signora di Riondino», radijska igra; 18.35 Enotni razred; 18.50 Vaši najljubši pevci; 21.00 Veliki orkestri lahke glasbe; 21.40 Plesna glasba.

III. program

18.30 Pregled ruske kulture; 18.45 Koncert Arnolda Schoenberga; 19.00 Croce in italijanski idealizem; 19.30 Vsakovečerni koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Lisztov koncert; 21.20 «Il borgomastro», dvodejanka.

Slovenija

8.05 Glasbena matineja; 8.55 Za mlade radovedneže; 9.10 Otroška igra s petjem; 9.25 Naš juke box; 10.15 Dopoldanski obisk pri Bachu; 10.35 Naš podlistek; 10.55 Glasbena medigra; 11.00 Turistični napotki za tuje goste; 12.05 Stanko Premrl: Simfonietta; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Vaclav Kučera izvaja narodne pesmi iz Južne Amerike in Indonezije; 13.15 Zabavna glasba; 14.05 Skladbe Lojzeta Lebiča; 14.35 Naši poslušalci čestitajo; 15.20 Zabavni intermezzo; 15.30 Slovenske narodne pesmi; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 V svetu opernih melodij; 18.20 Spored zabavnih melodij; 18.45 Narava in človek; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Skupni program JRT; 22.10 Mozaik zabavne glasbe; 22.50 Literarni nokturno; 23.00 Poročila; 23.05 Evropski jazz danes: Jazz na Danskem.

Ital. televizija

Od 8.55 do 13.55 Šola; 17.30 Oddaja za najmlajše; 18.30 Nikoli ni prepozno; 19.00 Dnevnik; 19.55 Šport; 20.30 Dnevnik; 21.00 TV obzornik; 23.10 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 «L'anima e il volto», film.

SPORED JUG. TELEVIZIJE OD 27.-III. DO 2.-IV.

NEDELJA, 27. marca
8.50 Z ansamblom Boruta Lesjaka; 9.20 Spomin na 27. marec 1941; 10.00 Kmetijska oddaja; 10.45 Tisočkrat «zakaj?» — odd. za otroke; 11.30 Lassie — serijski film; 12.00 Nedeljska TV konferenca; 15.30 Konjske dirke v Aintreeju; 16.00 Mednarodni smučarski skoki v Planici; 17.00 Veslanje na Temzi — Oxford-Cambridge; 17.40 Cesarjev slavček — predstava Mladinskega gledališča v Ljubljani; 19.13 Konkurz — češki dokumentarni film; 20.00 TV dnevnik; 20.45 Kako živi in se zabava Sisak; 21.45 Zgodbe za vas — serijski film; 22.10 Zadnja poročila.

PONEDELJEK, 28. marca
10.00 TV v šoli; 11.40 TV v šoli: Newtonov zakon; 17.35 Angleščina; 18.05 Madžarski lutkovni filmi; 18.25 TV obzornik; 18.45 Kuharski nasveti; 19.15 Tedenski športni pregled; 19.40 Kratki filmi Charlieja Chaplina; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Sylvanus: Petdeseti rojstni dan — TV drama; 21.30 Biseri glasbene literature; 21.45 Kamen, les in fantazija; 22.00 Poročila.

TOREK, 29. marca
18.15 Lepote japonskega papirja — film iz poljudno-znanstvene serije; 18.45 Torkov večer; 19.00 Svet na zaslonu; 19.50 TV obzornik; 20.00 Union Pacifik — ameriški celovečerni film; 22.20 Za lahko noč; 22.30 Zadnja poročila.

SREDA, 30. marca
10.00 TV v šoli; 16.35 Poročila; 16.40 Ruščina; 17.00 Angleščina; 17.40 Tiktak: Zgodba o bratcu; 17.55 Slike sveta — otr. filmski žurnal; 18.25 TV obzornik; 18.45 Oddaja resne glasbe; 19.15 Mozaik kratkega filma; 19.40 Cikcak; 19.54 Intermezzo; 20.00 TV dnevnik; 20.30 P. I. Čajkovski: Čarodejka — predstava Opere SNG iz Ljubljane; 22.30 Kulturna panorama; 23.10 Zadnja poročila.

ČETRTEK, 31. marca
10.00 TV v šoli; 11.00 Angleščina; 16.10 TV v šoli: Newtonov zakon; 17.05 Poročila; 17.10 Rdeči signal; 17.40 Združenje radovednežev — odd. za otroke; 18.25 TV obzornik; 18.45 Reportaža; 19.10 Uvertura za diskoteko; 19.40 TV pošta; 20.00 TV dnevnik; 20.20 Aktualni pogovori; 21.10 Narodna glasba; 21.20 Ekran na ekranu; 22.20 Eros Tanatos — poezija Alojza Gradnika; 22.30 Zadnja poročila.

PETEK, 1. aprila
10.00 TV v šoli; 16.35 Poročila; 16.40 TV v šoli; 17.00 Angleščina; 17.30 Pogovori o slovenščini: Glagol; 18.00 Mali svet — oddaja za otroke; 18.25 TV obzornik; 18.45 Aktualno-politična oddaja; 19.15 S kamero po svetu; 19.40 Črna tabla; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Dvojna zavarovalnina — amer. celovečer. film; 22.20 Koncert resne glasbe; 23.20 Poročila.

SOBOTA, 2. aprila
10.00 TV v šoli; 17.25 Poročila; 17.30 Kje je, kaj je; 17.45 Srečno pot, Zoki! — lutke; 18.10 Vsako soboto; 18.25 TV obzornik; 18.45 Mladinska igra; 19.25 Ko sem bil še majhen; 19.40 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Glasbena oddaja — Sarajevo; 20.40 Peščena ura; 21.10 Zabavno-glasbena oddaja; 22.00 Bonanza — film; 22.50 Poročila.

Meritonska cesta

G. C. THORNLEY

Povedal vam bom zgodbo o sebi. Zgodilo se je lani in o tem še nikomur nisem pripovedoval. Nerad se spominjam tega dogodka.

Prodajam blago trgovcem po vsej Angliji. Včasih se peljem z avtom, včasih z vlakom. Mnogo ljudi dela isto in podobni so mi, razen v eni stvari. Da, razen v nečem. Samo glede nečesa nisem tak kot drugi ljudje.

Na zunaj sem tak kot vsi drugi, govorim kot govorijo drugi. Toda jaz ne slišim kot slišijo drugi. Moja ušesa so videti kot vsa druga, vendar niso taka.

Slišim namreč bolje kot kdorkoli drug. Nekaj je v mojih ušesih, kar povzroča, da dobro slišim. To mi včasih pomaga, pač pa mi povzroča preglavice ponoči, zaradi hrupa. Če psi delajo hrušč na ulici, ne morem spati, ker jih slišim bolje kot drugi. Nikoli ne morem spati v vlaku, zaradi prevelikega trušča. Moja ušesa mi prinašajo tudi drugačne skrbi.

Nekega dne sem na postaji čakal vlak in vstopil v restavracijo, da bi kaj pojedel. V sobi je bilo polno ljudi. Usedel sem se za mizo, da bi počakal na naročeno, in razgrnil časopis.

Pri sosednji mizi sta se dva moža tiho pogovarjala, zelo tiho. Eden je bil debel, drugi pa majhen. Oblečena sta bila dobro in videti sta bila bogata.

Nihče drug ju ni mogel slišati, ker sta govorila zelo tiho, toda jaz sem slišal vse, razen ene besede.

«Da,» je rekel debeluh, «to je pravi prostor. In sicer...» Bilo je ime mesta in končalo se je na — bridge.» Slišal sem torej konec, ne pa začetka imena.

«Blizu dveh cest,» je rekel manjši mož.

«Da. Londonska cesta se tam sreča z Meritonsko. Dober prostor. Morava kupiti tisto zemljišče. Čigavo je? Ali veš?»

«Ne vem,» je odgovoril manjši mož, «toda lastnika lahko najdeva brez težav. Kaj pa če ne bo hotel prodati?»

«Oh,» je rekel debeluh, «prodal ga bo, če mu bova dobro plačala.»

«Tega mu ne bova povedala. Toda to je prav primeren prostor za hotel. Ne morem razumeti, zakaj tam še nihče ni zgradil hotela. Zaslužila bova veliko denarja, ko ga bova zgradila. Kdaj bova začela?»

«Kupila bova zemljo proti koncu drugega meseca in potem bova lahko pričela zidati.»

«Koliko bova plačala za zemljišče?» je vprašal debeluh. «Kaj misliš ti?»

«Ni važno, koliko. Petsto ali šeststo funtov. Kaj misliš?»

«Da, lahko plačava šeststo, če bova morala. To je ravno pravi prostor. Nikoli ne bova našla boljšega.»

«Sestala se bova naslednji mesec,» je rekel manjši. «Do takrat pa nikomur niti besedice!»

Končala sta z jedjo, vstala in odšla. Odložil sem časopis in pričel premišljati. Imel sem nekaj denarja v banki. Lahko bi kupil zemljišče prvi in ga prodal tema dvema. Bila sta pripravljena plačati šeststo funtov in bil sem edini človek, ki je to vedel. Toda najprej moram najti tisto zemljišče. Bilo je v mestu in ime tega mesta se je končalo na «—bridge». Toda koliko je mest, ki se končujejo na «—bridge»! Kako bi le našel pravo zemljišče?

Moral sem najti mesto z dvema cestama: Londonsko in Meritonsko. Londonska cesta mi ne bi veliko pomagala: cest, ki vodijo v London, je mnogo in na mnogih krajih lahko najdeš Londonsko cesto. Toda Meritonska bi mi lahko več pomagala. Take ne najdeš tako pogsto. Bil sem v več mestih, toda na cesto s tem imenom še nisem naletel. Vprašal sem nekaj prijateljev, če poznajo ulico s tem imenom, toda nihče mi ni mogel pomagati. Dolgo časa nisem mogel najti te Meritonske ceste.

Tako sem bil po desetih dnevih brezupnega iskanja spet na vlaku. Še nekaj ljudi je sedelo v kupeju in zagledal sem torbo z imenom, ki sem ga lahko prečital: William Corder, Meritonska cesta 104.

Bil sem zelo vesel, toda s svojega sedeža imena mesta, ki je bilo napisano pod imenom ceste, nisem mogel prebrati. Skočil sem in preko moževe glave pogledal na torbo. Newbridge! Kako sem bil zadovoljen! Ime se je končalo na «—bridge».

«Kaj počnete?» je vprašal lastnik torbe. Jezen je bil in obrnil se je, da bi pogledal torbo.

«Oprostite,» sem odvrnil. Moral sem si hitro izmisliti, kaj naj rečem. Potem sem se spomnil dobrega odgovora.

«Vaša torba je podobna eni od mojih,» sem rekel. «In tako sem jo hotel samo bolje pogledati.»

«Jaz nisem tat,» je rekel še vedno jezen. «Nisem ukradel vaše torbe, gospod. To je moja torba. In kdo sploh ste vi?»

Nisem povedal, ampak izstopil na naslednji postaji. Počakal na naslednji vlak in se odpeljal domov.

Drugi dan sem odpotoval v Newbridge in kmalu našel Meritonsko cesto. Bilo je dosti hiš, toda na koncu ceste sem opazil kos nezazidanega zemljišča. Neka druga cesta se je tu srečala z Meritonsko.

Neki možak je čistil okna bližnje hiše in zaklical sem mu: «Bi bili tako prijazni in mi povedali ime te ceste.»

«Londonska cesta,» je takoj odvrnil. «Popelje vas v London, toda ta je precej daleč.»

Bil sem zadovoljen. Tu je bila Meritonska cesta tam Londonska. In tu je bilo zemljišče. Moral sem kupiti zemljo, preden je ne bi kupil kdo drug.

Vstopil sem v majhno trgovino in kupil časopis.

«Lep dan,» sem rekel debeli ženski, ki mi ga je prodala.

«Da, gospod. Že precej dni ni bilo tako lepo kot je danes. In to v tem letnem času!»

«Ali veste, čigavo je tisto polje blizu vaše trgovine?» sem vprašal.

«O, seveda,» je rekla. «To je polje gospoda Corderja. Želi ga prodati, toda nihče ga noče kupiti. Je preveliko za eno hišo in premajhno za dve. To lahko sami vidite.»

Corder! Ali ni bil to mož v vlaku? «Je to gospod William Corder?» sem vprašal.

«Tako je, gospod. Da, gospod William Corder. Za polje hoče imeti tristo funtov.

Zahvalil sem se ji in zapustil trgovino.

Če kupim polje za tristo funtov, sem premišljeval, in ga prodam za šeststo, lahko zaslužim tristo funtov kot nič. Toda lastnik je bil William Corder, ki o meni najbrž ni imel dobrega mišljenja.

Šel sem k njegovi hiši, Meritonska cesta 104. Našel sem ga doma, toda prav nič ni bil vesel, da me vidi.

«Kaj pa hočete sedaj?» je jezno vprašal. Zelo dobro se me je spominjal.

«Vi imate kos polja ob koncu ceste,» sem rekel. «Bi mi ga prodali?»

Najprej mi ga sploh ni hotel prodati. Imela sva dolg pogovor in nekaj besed, ki jih je izrekel, niso bile najbolj vljudne. Končno sem polje kupil, toda plačati sem moral petsto funtov.

Vrnil sem se nekaj dni kasneje, podpisal dokumente in plačal. Ko sem zapustil njegovo hišo, sem bil lastnik zemljišča blizu Meritonske ceste.

(Nadaljevanje na 7. strani)

V Kulturnem domu nastopijo danes popoldne ob 17. uri solisti ljubljanske Opere

Solisti ljubljanske Opere, Nada Vidmar, Rudolf Francl kot Pinkerton) in Lado Korošec (kot Kecal), ki bodo nastopili ob spremljavi orkestra Glasbene matice danes popoldne ob 17. uri v Kulturnem domu

Delo za ureditev Gregorčičeve rojstne hiše

Goriški muzej (Nova Gorica) nam je poslal sledeče poročilo, kako napreduje delo za odkup in ureditev Gregorčičeve rojstne hiše:

S sledečo kratko informacijo želimo seznaniti tudi slovensko javnost v zamejstvu s potekom akcije — z njenimi cilji je bila že večkrat seznanjena — za odkup in preureditev rojstne hiše Simona Gregorčiča na Vrsnem. Akcija, ki se je pričela z večjim poletom v sredini lanskega leta, je sedaj v svojem polnem razmahu. V prvi vrsti je njen potek usmerjen v zbiranje prepotrebnih denarnih in tudi materialnih sredstev, s katerimi je povezana ureditev posestnih pravic sedanjih lastnikov Gregorčičeve domačije. Tem je treba oskrbeti nove stanovanjske in delovne prostore. Ko bo to vprašanje rešeno in s tem preselitev sedanjih lastnikov mogoča, se bodo pričela dela pri urejanju pesnikove rojstne hiše, ki bo dobila drugačno lice tako v svoji zunanji sliki kot tudi po notranji razporeditvi. S tem bo mogoče urediti pesnikov spominski muzej v celoti.

Ob načrtovanih gradbenih delih se postavlja vprašanje, kako naj se hiša preuredi. Sedanji zunanji videz ima le del elementov tiste hiše, ki je bila za časa pesnikovega rojstva in življenja. Glede na višino stroškov hiše ne kaže preurejati historično, pač pa je potrebno sedanji zgradbi dodati nekaj mogočih delov take obnovitve. Zgodovinska preureditev pa tudi v nobenem primeru ne bi bila verna, kajti o tem, kakšna je bila hiša, govore le izročila in nekaj skromnih dokumentov, še manj zanesljiva pa so izročila oziroma poročila o njenem notranjem videzu.

V okviru nakazanih elementov sedanjega stanja zgradbe, pičlega števila zanesljivih dokumentov, višine denarnih elementov, ob upoštevanju etnografskega in zgodovinskega okolja, principov spomeniško-varstvene službe in načel sodobne muzeologije, bo Gregorčičev rojstni dom obnovljen in preurejen. V njegovi notranji razporeditvi sta načrtana dva osnovna prostorska elementa: muzejske zbirke oziroma prikazi ter stanovanje oskrbnika. Muzejski prikazi bodo obsegali: etnografsko zbirko krajevnega obsega (rekonstrukcija kmečke gorske kuhinje), kmečko izbo s predmeti, ki so bili nekdaj Gregorčičeva last, ter sodobni muzejski prikaz pesnikovega dela, življenja in pomena.

Gradbena dela, ki bodo realizirala navedene načrte organizatorjev akcije, so se že pričela.

Poročilo nato navaja seznam zbranih sredstev, ki pa doslej kaže še dokaj skromen uspeh. Predvsem gre le za prispevke nekaterih redkih ustanov in podjetij ter treh šol; potem pa je še nekaj posameznih darovalcev, pa tudi zelo malo. Poročilo pravi sicer, da se sredstva še zbirajo, vendar se nam zdi, da vsej akciji nekaj manjka, da nima tistega pravega zaleta, ki bi prebivalstvo široko zajel in tudi navdušil. Želimo, da bi letošnje leto v tem pogledu pomenilo odločen prebrat.

Kipar Marino Marini

(Ob razstavi v palači Venezia - Pismo iz Rima)

Kipar Marino Marini

V treh dvoranah renesančne palače Venezia so pred dnevi otvorili veličastno razstavo kiparja Marina Marinija. Razstava, ki je že zabeležila rekordno število obiskovalcev, je neke vrste antologija kiparjevih najboljših del, ustvarjenih v štiridesetih letih plodnega delovanja. Prireditev bo prav gotovo ostala med najpomembnejšimi dogodki leta, saj je na razstavi zbranih nad dvesto stvaritev (kipov, platen, grafik), ki zgovorno pričajo, kako velika in dognana je izpovedna moč umetnika Marinija.

Marino Marini (njegovo pravo ime je Torello) je doma iz Pistoie, kjer se je rodil leta 1901. Že v mladih letih je občudoval mogočne arhitektonske, kiparske in slikarske spomenike rodne pokrajine Toskane, posebno v Firencah, kjer je obiskoval licej in uspešno dokončal umetnostno akademijo. Zelo pa so ga privlačile tudi arheološke izkopanine, zapuščina nekdanjih prebivalcev tega ozemlja, Etruščanov. Na mladega Marinija so majhne in velike etruščanske umetnine zapustile globok vtis.

Marini rad opazuje človeka pri njegovem delu in gibanju, koprni za soncem in lepoto. Njegovi kipi (iz žgane gline, kamna, lesa, brona, mavca) so polni življenja in zanosa. Marini je optimističnega značaja, ljubi močno žensko telo, kmečko postavo, iz katere izžareva moč in zdravje. Take akte je nazval «Pomona», na čast boginji sadja, da je tako še bolj dosegel zaželeni efekt — njegova dekleta naravnost vpijejo po življenju. Številni in svojevrstni so tudi jezdeci. Očitno je, da Marini ljubi konja, ki ga njegov bron ustvari pokornega in krotkega; tudi jezdec se le na videz bahaško šopiri na ubogem žrebetu — v svojem bistvu je krhek in nemočan.

Poglavje zase pa so Marinijevi portreti. Umetnik se ne zadovolji samo s fizično podobnostjo med portretiranim in bronom, ampak raziskuje človekov značaj, brska po njegovi notranjosti, odkriva njegove dobre in, če je treba, tudi slabe lastnosti. Njegovi doprsni kipi imajo zato edinstveno umetniško in zgodovinsko-dokumentarno vrednost, saj so to zelo znane osebnosti: Chagall, Stravinski, Henry Miller, Moore... Marinijeva platna so tendenciozno abstraktna, polna energičnih in nervoznih črt, ki v polni meri ustvarijo atmosfero misterija in enigme — imenujejo se «Čudeži». Tudi med grafikami prevladuje žensko telo, Marinijeva najljubša tema.

Razumljivo, v našem današnjem poročilu smo bili kronisti in ne kritiki, ker je nemogoče v tako skopih vrsticah opisati bogastvo te izredne razstave. Kot smo že na začetku omenili, je v treh sobanah palače Venezia zbranih preko dvesto del, ki zgovorno pričajo, da je boj, ki ga Marini že celo življenje bije s samim seboj, velik in trpeč. Dokler bo živel, se bo moral boriti. Potem... potem pa bodo ti konji in akti z odsekano glavo ali odrezanimi rokami, razkropljeni na vseh koncih sveta, pripovedovali pravljico o človeku, ki jih je ustvaril.

Razstava bo odprta do 10. junija.

BRANKO VATOVEC

Marino Marini *Igralec (bron)*

SLOVENSKI PREVODI IZ SVETOVNEGA SLOVSTVA

Spet je izšla Homerjeva Odiseja v izklesanem Sovretovem prevodu

Knjigo, ki ji je dodan še Platonov dialog Ion, bi moral imeti vsak študent - Sploh pa spada v knjižnico vsakega izobraženca

Če sodijo največja dela svetovnega slovstva na knjižne police ne samo vsakega izobraženca, temveč vsakega kulturnega človeka, potem je treba, da so ta dela tudi vedno dostopna in na razpolago novim in novim generacijam. Žal pri nas ni vedno tako. In če se spomnimo, da smo na primer Homerjevo Odisejo dobili na naš knjižni trg leta 1951 — sicer v 5000 izvodih, ki pa so bili kmalu razprodani — potem je do nove izdaje poteklo kar precej časa. Prav zdaj je namreč Državna založba Slovenije dala to klasično mojstrovino v izklesanem prevodu Antona Sovreta znova na knjižni trg. Z lanskoletno izdajo Iliade sta tako v dveh lepo in enotno opremljenih knjigah (oprema Janez Bernik) obe največji deli starogrškega slovstva znova dostopni. In to v prevodu Antona Sovreta, ki si je že s prepesnitvijo teh dveh Homerjevih del, da pri tem ne omenjamo ostalih številnih prevodov, pridobil veliko zaslug za posredovanje klasične književnosti. Če je Državna založba s prvo izdajo izpolnila velik kulturni dolg slovenski kulturi, potem je zdaj z novo izdajo oplemenitila naš knjižni trg. Kajti neki velik poznavalec Homerjevega dela je zapisal: «Odiseja zavzema poleg Iliade drugo mesto, kakor srebro poleg zlata.» Sovre pa je misel popravil takole: «Drugo mesto pač, a ne kakor srebro, temveč kakor enakovredna kovina. Iz obeh govori isti duh, obe sta izraz čiste človeškosti, človeških strasti in želja, veselja in žalosti, hrepenenja in obupa.»

Ne bi ponavljali tega, kar vedo o Odiseji že otroci v osnovnih šolah, ki se uče o Homerju in njegovih epih. Naj samo omenimo, da je ta Homerjev ep vezan na Iliado in se dogaja nekaj let po njej. Medtem ko so se vsi ahajski junaki po trojanski vojni vrnili domov, se mudi trojanski junak Odisej kot ujetnik pri nimfi Kalipso na samotnem otoku. Zdaj se tudi on vrača domov, pri čemer ga na poti doletijo številne nezgode in nevšečnosti. Toda s svojo zvijačnostjo se Odisej prebije skoznje in naklonjeni bogovi mu pomagajo domov mimo vseh zaprek do zveste Penelope. To že dolgo nadlegujejo snubci in skrunijo ter uničujejo njegov dom. S sinom Telemahom, ki išče in čaka očeta, skupno očistita dom vsiljivcev in pomirita bogove, ki končno dopustijo, da more trojanski junak zopet v miru zavladati v svojem itaškem kraljestvu.

Odisej in Kirka. (Z nekega mešalnika v oxfordskem muzeju)

Polifen požira Odisejeve tovariše. (Z neke posode v pariški nacionalni biblioteki)

Seveda pa bistvo te knjige ni toliko v vsebini in Homerjevi spretnosti, temveč predvsem v miselnem bogastvu. V obeh epih posreduje Homer bralcu verske, filozofske, etične in družbene nazore svojega časa ter se s preprosto a slikovito govorico vključuje med tiste redke osebnosti, katerih dela so ohranila do današnjega časa svoj pesniški mik, izpovedno globino in umetniško prepričljivost.

Slovenska izdaja Homerjevega epa ima najprej kratek prevajalčev uvod, kateremu sledi slovenska prepesnitev, tej pa je dodana vsebinska analiza po spevih. Dodan je še Platonov dialog Ion, v katerem razpravlja rapsod Ion s Sokratom o Homerju.

Kaj hočemo še več? Biser svetovne klasike, v mojstrskem slovenskem prevodu, v knjigi, ki je tudi po zunanji podobi odsev notranje žlahtnosti. Več si res ne moremo želeti.

Sl. Ru.

ELA PEROCI

Po šoli *me* počakaj

Ela Peroci je znana mladinska pisateljica, ki je napisala vrsto odličnih knjig za mladino. Njene knjige kot npr. Moj dežnik je lahko bolan, Tisočkrat lepa, Tacek, Majhno kot mezinec, so doživele izredno velik uspeh pri naših mladih bralcih, bile pa so prevedene tudi v italijanščino, srbohrvaščino, nemščino, slovaščino, češčino in madžarščino.

Zdaj je ta pisateljica mlajše literarne generacije, ki jo sicer poznamo kot sodelavko mladinskih revij in slovenskega radia, napisala kratek roman, ki je namenjen odraslim. Ta njen prvi tekst za odrasle, kratek roman z naslovom Po šoli me počakaj, je pravkar izdala Državna založba Slovenije v zbirki Tokovi časa. Čeprav se pisateljica tudi v tem svojem pripovednem tekstu za odrasle obrača tudi na mladino, čeprav govori o svojih dijaških letih in o svojih sošolcih, čeprav je tudi v tem delu za odrasle bralce obdržala mnoge elemente svojega pripovedništva za otroke, je vendar njen debut na področju literature za odrasle uspešen. Roman Po šoli me počakaj bodo radi prebirali naši bralci, tako mladi kot tudi odrasli. In ker pomeni delo še tehten prispevek slovenski literaturi, ki govori o vojni in uporu zoper okupatorja, je izid tega uspelega teksta še posebej pozdraviti.

V romanu pripoveduje Ela Peroci o mladi generaciji osmošolcev, ki se je leta 1941 pred maturo naenkrat znašla v vojni. Prej je bila to doba brezskrbne mladosti, čas, ko so se mladi ljudje, o katerih pisteljica pripoveduje, zanimali za šolo, za knjige, za gledališče, lepe obleke, za mladostno ljubezen. Živeli so več ali manj zadovoljno in brezskrbno življenje. Potem pa je vanje naenkrat treščila vojna z okupacijo. Ta pa je prinesla najprej razne nevšečnosti, potem pa je zlo postajalo vse hujše. Izostajanje iz šole, disciplinskim kaznim so sledile aretacije, zapori, streljanje, obenem pa tudi začetek oboroženega upora. In prvi mladi ljudje so se začeli pripravljati za odhod k partizanom, kamor so nekateri že odšli.

V romanu Po šoli me počakaj pisateljica pripoveduje o svojih sošolcih in sošolkah in o sebi. Snov je torej preprosta in pravzaprav pisateljica v svoji pripovedi ne pove dosti novega, ali pa vsaj ne takega, česar ne bi vedeli. Toda ta pripoved o mladi generaciji, ki se je naenkrat namesto pred maturo znašla v vojni, pripoved o generaciji, ki se je v odločilnem trenutku znašla na pravi strani in kljub žrtvam ter trpljenju storila vse, kar je mogla, je vendar taka, da nas ne samo prepriča temveč tudi notranje zadovolji. Knjiga namreč ne predstavlja faktografskega opisa zunanjih dogajanj, kot se to pri podobnih delih navadno dogaja, temveč gre za psihološko poglobljeno pripoved o mladih ljudeh in za pripoved, ki je posredovana s sodobnimi, modernimi literarnimi prijemi. Morda je v pisateljičinem pripovedovanju nekaj romantične idilike, morda nekaj naivnosti, toda spet pa najdemo na drugi strani nekaj odlično oblikovanih mest, v katerih je pisateljica izpričala svoje mojstrstvo. Pisateljica pri tem spretno prepleta sodobnost s preteklostjo, svojo osebno iz-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Dve bibliografiji o Danteju pri Slovencih

Bilo bi zmotno trditi, da je lanskoletno Dantejevo jubilejno leto minilo brez večjih spominskih oddolžitev v slovenskem kulturnem življenju. Čeravno se ni, vsaj kar se tiče publicistične dejavnosti, ponovilo, kar je leta 1921 ob 600-letnici Dantejeve smrti tako bogato ustvaril dr. Alojzij Res v zborniku «Dante», je vendar slovenska dantologija dala vrsto pobud in novih spoznanj pri proučevanju in poznavanju Danteja pri Slovencih. Ni naš namen, da bi obširno in kronološko poročali o poteku različnih proslavitev Danteja, opozoriti želimo le na zanimive pobude ob jugoslovansko-italijanski državni meji.

Junija 1965 je Goriška knjižnica v Novi Gorici priredila Dantejev večer, združen z manjšo razstavo. Na prireditev je povabila ravnatelja goriške državne knjižnice dr. Guida Manzinija, ki je zbranim v italijanščini spregovoril o sodobnem pojmovanju pesnika. Za isto priložnost je prireditelj izdal posebno številko svojega glasila, ki ga je pod naslovom «Onorate l'altissimo poeta», z objavo prevoda Manzinijevega govora, z zapisom Dantejevih biografskih podatkov, uvodnih misli urednika izdaje Marjana Breclja, ki je prispeval še bibliografijo samostojnih izdaj Dantejevih prevodov v jezike jugoslovanskih narodov, in z objavo zapisa o prevodih Frana Zakrajška iz Dantejevega «Pekla» v celoti posvetil Danteju. Decembra je Dantejevo razstavo priredila Študijska knjižnica v Kopru in dogodek je pokazal prireditelju potrebo, da se z izdajo skromnega zbornika pridruži tudi v taki obliki Dantejevim svečanostim. Zbornik «Dante» je v celoti pripravil in uredil Srečko Vilhar; vsebina je sledeča: biografski prispevek, stanje dantoloških študij v Italiji, prikaz Danteja pri Slovencih (ta del je izšel na istem mestu v celoti preveden v italijanski jezik) in bibliografija «Dante v slovenski književnosti» (str. I-XI) s kazalom. V začetku letošnjega leta je s skromno zamudo izšla druga lanskoletna številka revije goriške državne knjižnice «Studi Goriziani» (vol. XXXVIII, 1965), ki se je s prispevkom G. Manzinija «Universalità di Dante» in Marjana Breclja «Bibliografia Dantesca Slovena» oddolžila Danteju, obenem pa potrdila s strani Novogoričanov začeto zamisel, da dobe Dantejeve proslave pomen in obliko tesnega sodelovanja obmejnih kulturnih ustanov. Uredništvo revije je oba članka združilo pod naslovom «Onorate l'altissimo poeta», ju izdalo v separatni obliki, pri čemer je tudi za naslovno stran uporabilo grafično izvedbo novogoriške publikacije; Manzinijev članek pa je originalni tekst govora na Dantejevem večeru v Novi Gorici. Nehote se pri tem vsiljuje primerjava z dr. Resovim zbornikom (svojo bibliografijo je Brecelj posvetil prav njemu), ki je izšel najprej v Ljubljani v slovenščini, dve leti nato pa 1923 v Gorici, v italijanskem jeziku in nekoliko vsebinsko izpremenjen.

Hrib v vicah. (Iz neke beneške izdaje Divine Commedie iz leta 1568)

Potemtakem je Dantejevo leto prineslo dva bibliografska pregleda o Danteju pri Slovencih, sestavljena sta bila z zelo enakimi cilji, le da pri tem Vilharjev pregled predstavlja znanje o Danteju slovenskemu bralcu, Brecelj pa ga je namenil italijanski kulturni javnosti. Glede na datum izida je Vilharjeva bibliografija eden ali dva meseca starejša, zato ni mogoče trditi, da je Vilharjev vzgled pobudil Breclja. Delo obeh sestavljalcev je po vsej verjetnosti potekalo vzporedno, čeravno je mogel slednji po Vilharjevem vzorcu pridobiti pri delu potrebnih indikacij. Bibliografiji se razlikujeta v vrsti vsebinskih in tehničnih pogledov. Vilhar jo je razdelil na dva dela: I. prevode Dantejevih del v slovenščino in II. dela, ki o Danteju govore 1. v knjigah in zbornikih in 2. v časopisih in časnikih. Vilhar je popisoval kronološko ter jih s takim redom nanizal pri avtorju, ki je za posamezni razdelek bibliografije prispeval več enot. V taki izvedbi se zdi popis precej konfuzen in nepregleden, česar po drugi strani Breclju ni očitati. Brecelj je popisoval od leta do leta ter tu v razdelku a) zapisal vse o prevodih, v razdelku b) pa navajal dela, ki o Danteju govore. Nepreglednost svojega izdelka je skušal Vilhar odpraviti s kazalom, ki ga Brecelj nima, zato pa je v svoj pregled pripravil štiri strani uvodnega teksta Česar Vilhar ni storil. Brecelj je pred dokončno objavo opravil selekcijo zbranega gradiva, sicer je navajal tekste skromnejše in manj važne vsebine, opustil pa je na primer anekdote, popise potovanj, poročila o razstavah in slično. Hotel je tujim znanstvenikom pokazati na bogastvo našega znanja o Danteju in obenem proslaviti jubilej z analizo Dantejevega odmeva pri Slovencih v obliki bibliografskih podatkov. Pri delu je popisoval na način, ki je v rabi pri Italijanih, pri navajanju prevodov je dodal še naslov originala ter v opombah dodal vrsto podatkov, ki omogočajo nadaljnjo raziskavo (podrobnejša vsebina, recenzije in poročila; ostali podatki).

Dante. (Signorellijev portret. Orvieto, stolnica)

Razlike med obema bibliografijama pokaže že leto, s katerim sta začela popisovati. Vilhar začne z letom 1851, Brecelj pa se

BRANKO MARUŠIČ

(Nadaljevanje na 7. strani)

ČUDNE NAVADE NEKIH PRIMITIVNIH LJUDSTEV

Živali, ki jih ponekod častijo kot božanstva

Svete krave v Indiji - Krokodile v afriških rekah častilci razvajajo Krotki kiti v Južnem morju - Medvedji kult pri plemenu Ainu - Verniki svoje božanstvo kar pohrustajo - Puma in jaguar nevarni božanstvi

Splošno je znano, da v Indiji častijo krave po božje, ki zaradi tega uživajo največjo svobodo ter nikomur niti na misel ne pride, da bi se katere teh živali dotaknil. Sleherni tujec, ki se mudi v Indiji, se takemu ravnanju ne more načuditi in ga tudi težko razume. Kaj bi tudi ne! Te svete krave se mirno sprehajajo po najprometnejših ulicah in se nič ne menijo ne za prometne predpise ne za vozila, ki švigajo mimo njih. Če se jim zljubi, se kratko in malo ustavijo sredi ulice ali pa tudi ležejo na tračnice cestne železnice ter jamejo prežvekovati. A medtem mora tramvaj čakati, da se «božanstvo» blagovoli umakniti s tračnic. Nihče se ne drzne motiti svete živali pri njenem počitku. Tudi ni nič nenavadnega, če krava na takem svojem sprehodu po mestu zaide tudi na trg in se loti zelenjave, ki jo je prinesla na prodaj branjevka. Gorje, ako bi branila tej sveti živali jesti, ali pa bi jo celo odpodila.

Zanimivo pa je pri tem vendarle to, da kljub tolikšnemu češčenju teh živali, nihče zanje ne skrbi. Nobenemu še tako vnetemu verniku ne pride niti na misel, da bi imel za svojo dolžnost redno skrbeti za to sveto žival. Ni ga med vsemi tako številnimi verniki, ki bi skrbel, da bi krave redno dobile krmo in vodo. In tako se dogaja, da si pač same poiščejo oboje. Pasejo se tudi v mestnih parkih, obirajo celo najlepše okrasne grme ob mestnih ulicah. Ko pa z leti obnemorejo, poginejo od gladu, kajti ni ga, ki bi jim dal vsaj požirek vode. Morda se celo zbirajo ob poginjajoči kravi in molijo, a hrane ji nihče ne da..

Mnogi raziskovalci so se že od davno ukvarjali s tem vprašanjem, da bi odkrili vzroke, ki so dovedli primitivna ljudstva do tega, da so jeli častiti živali. Znano je namreč, da so v najstarejših časih ponekod imeli za božanstva celo nekatere rastline. Saj vemo, da je še dandanes pri kakem primitivnem plemenu kako posebno drevo sveto, pri drugem pa je svet morda kak grm, a tudi kako druga rastlina.

Živali pa so v naravi brez dvoma bližji človeku kot pa neorganske stvari in rastline. Saj se morejo premikati in tudi sicer imajo nekatere lastnosti in moč, ki je človek nima in jih morda prav zaradi tega občuduje in celo zavida.

Morda je prav v tem treba iskati vzrok, da je človek že v najstarejših časih štel nekatere živali za svoja božanstva. Zlasti stari Egipčani, ki so častili črnega bika Apisa kot boga.

Mnoga črnska plemena v Afriki, zlasti tista, ki žive ob rekah, so znana, da časte krokodile in imajo te živali za bogove. Ponekod take krokodile tudi negujejo in jim prinašajo v dar razne poslastice. In često tem razvajenim živalim nič ne zamerijo, ako si kdaj privoščijo tudi koga od njih sovaščanov, ki ga potegnejo pod vodo, kjer ga v miru požro. Po navadi nastopi v obrambo «božanstva» vaški vrač, ki utemeljuje to tako, «da je pač bil to grešnik, in ga je zaradi njegovih grehov zadela kazen božja.» In tako ostane še dalje krokodil v očeh vernikov svet in vzvišen. Morda ga odtlej še bolj negujejo in razvajajo ter mu strežejo.

Na otokih Južnega morja častijo nekatera plemena kot božanstvo kita, o katerem pač ni mogoče trditi, da je miroljubna in prijazna žival. In vendar se te zveri obnašajo do tamkajšnjih domačinov kot udomačene živali. Kar neverjetno se zdi, ko pripovedujejo, kako se otočani brez strahu kopljejo med kiti in jih celo božajo, a jim te zveri ne storijo nič žalega. In to si upajo celo otroci. Vendar pa bi vsak belec, ki bi si kaj takega upal, tvegal glavo.

Zanimiv kult ima tudi ljudstvo Ainu, ki živi predvsem na severno japonskem otoku Hokaido, na Čišima Kurilih in na južnem delu polotoka Sahalina. Podobno kot mnoga arktična ljudstva v Aziji, gojijo Ainu medvedji kult. Njim je medved božanstvo. Mladega medvedka ujamejo, največkrat takega, ki je še v gnezdu, ter ga najprej vzgajajo kot otroka. Po nekih izročilih te mladiče dojijo žene plemena Ainu. Ko medvedek nekoliko doraste, ga denejo v kletko. Tam ostane, dokler popolnoma ne odraste. Takrat pa priredijo posebno zabavo, pri kateri po posebnem obredu streljajo nanj s puščicami, dokler ne pogine. Vsi člani plemena ga najprej objokujejo, zatem slavijo, nazadnje pa ga razkosajo in pojedo. Ainu verujejo, da se medved takrat vrne v nebesa. Medvedjo lobanjo nataknejo na kol, da jo tudi pozneje morejo častiti.

Številna indijanska plemena v Južni Ameriki častijo prav tako živali, čeprav ni tam te vrste kult tako izrazit kot drugod. Tudi ni pri teh ljudstvih češčenje istih živali razširjeno med vsemi plemeni. Včasih je «sveta žival» samo kak plazilec ali pa žuželka. Ena takih živalic je na primer stonoga. Teh neznatnih živalic je v tamkajšnjih gozdovih in ob bregovih rek na tisoče. Kdo bi jih mogel vse gojiti, negovati in zanje skrbeti! Zato se omejuje češčenje teh «svetih živali» samo na določene dni. Največkrat ob polni luni. Za tisto priložnost jih nalovijo precejšnje število in jih spravijo v posebne posode ter jih zbrani pred daritveno mizo, ob plesu in petju in drugih verskih obredih častijo. Višek «češčenja» pa je, ko vsak udeleženec vtakne nekaj živih stonog v usta in jih z naslado pohrusta.

Nekatera indijanska plemena ob reki Amazonki častijo jaguarja, ponekod pa pumo. Seveda, ni mogoče teh zveri «častiti» enako kot druge miroljubne živali. Prenevarno bi bilo za častilce. Češčenje teh dveh živali je v bistvu v tem, da je noben član plemena nikdar in nikoli ne ubije, niti v primeru, ko ga ta zver napade in bi jo ubil takorekoč v «silobranu». Častilci teh zveri menijo, da je posebno zaslуženje za tistega, ki si ga je njih božanstvo izbralo in ga raztrgalo ter požrlo. Nič pa se ne ve, kako misli o tem tisti trenutek žrtev sama.

Tudi v Siamu lahko trdimo, da poznajo češčenje živali. Njim pa je sveta žival slon.

Veroizpovedi pa, ki češčenje živali odklanjajo, se temu vendarle niso docela izognile. Pri njih se je ohranilo nekaj pomena v legendah in alegorijah, ko poudarjajo dobre lastnosti in jih primerjajo z živalskimi čednostmi.

S. A.

KRIŽANKA

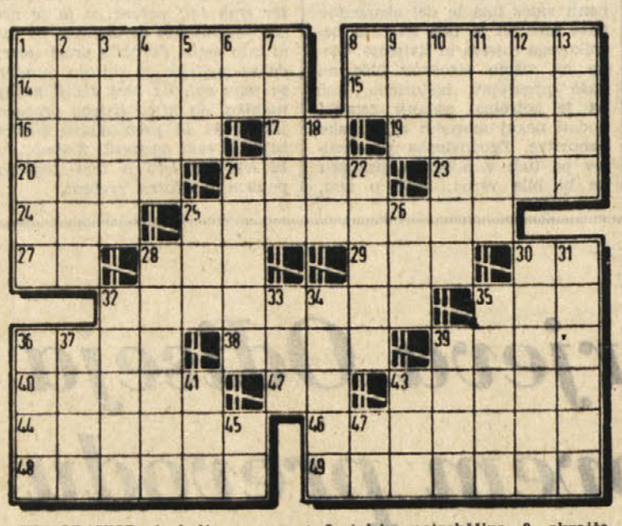

VODORAVNO: 1. ladja za prevoz vlakov ali avtomobilov, 8. neznatna poškodba kože, 14. Dvořakova opera, 15. nekdanji svetovni šahovski prvak, 16. roža, 17. začetnici popularne francoske filmske igralke («Resnica»), 19. paličica za klobase, 20. znamka jugoslovanskih bojlerjev in električnih štedilnikov, 21. sedež za več ljudi, 23. delovna vnema, 24. žuželka s strupenim želom, 25. alpinistka, 27. angleška okrajšava za goro (Mount), 28. pomladanski mesec, 29. gibanje po zraku, letenje, 30. kemični znak za antimon, 32. bivši indonezijski obrambni minister in podpredsednik vlade, 35. staroperzijski kralj in vojskovodja, 36. rimski bog ljubezni, 38. dostojanstvo, ki ga daje visok položaj, 39. južnoameriški čaj, 40. slovenski literarni kronist in esejist (Božidar), 42. slovenski tednik za razvedrilo, 43. zrakoplov, 44. poudarek, naglas, 46. človek, ki gleda trezno na življenje, 48. prebivalec največjega afriškega mesta, 49. zveza držav, sporazum.

NAVPIČNO: 1. egiptovska očesna bolezen, 2. strokovnjak za ruski jezik in književnost, 3. naduha, 4. češko moško ime, 5. ime mladinske pisateljice Peroci, 6. kratica za «košarkarski klub», 7. šolska potrebščina, 8. okrajšava za «ploščino», 9. grobo domače sukno, 10. podoba, zunanjost, videz, 11. tonovska lestvica, 12. zidarska žlica, 13. otočje ob zahodni irski obali, 18. plačilna obveznica, 21. naprava za odklepanje, 22. letalec, aviatik, 25. ozek pas usnja, 26. reka v Angliji, 28. biljardni zapisovalec točk, 30. nasičenost, 31. posoda za nošnjo grozdja v vinogradu, 32. blazneži, 33. kradljivec, zmikavt, 34. največji jugoslovanski veletok, 35. priimek dveh sodobnih slovenskih kiparjev, 36. ravna plošča na vrhu antičnih stebrov, 37. važno živilo, 39. punčka, deklica, 41. osebni zaimek, 43. del parnega stroja, 45. kemični znak za tehnecij, 47. glavni številnik.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. ladja, 6. zver, 10. sopran, 11. vagon, 13. pesnik, 14. polotok, 16, IV, 17. Oleron, 19. oro, 20. set, 22. car, 23. Worms, 25. Kreka, 28. volan, 30. at, 31. komentator, 34. P(avel) G(olia), 36. Lenin, 37. tnala, 40. lavor, 42. kis, 44. kit, 45. ale, 46. taktik, 49. Sr, 50. Telstar, 53. akriti, 55. balon, 56. errata, 57. rana, 58. staja. NAVPIČNO: 5. A(da) N(egri).

LELIO LUTTAZZI, NAPOVEDOVALEC TELEVIZIJSKE ODDAJE «STUDIO 1», PRAVI

«Hura! Štejem šele dvajset let!»

RIM, marca. — Priljubljeni televizijski «show», «Studio 1», ki bo letos obsegal dvajset nadaljevanj, je prejšnjo soboto zaključil prvo rundo, katere primadona je bila filmska igralka Sandra Milo. Na račun najdražje in najambicioznejše oddaje je padlo mnogo opazk, enim niso bile všeč marionete «Poupées de Paris,» druge je zmedel nastop plavolase Sandre — nihče pa se ni lotil napovedovalca Luttazzija. Ali je Lelio res brez napake? Ne, odgovarjajo kritiki, toda njega bo še čas opravljati, saj ga bomo do junija gledali na naših ekranih. In kaj pravi Lelio Luttazzi? O tem piše današnji intervju, ki ga je simpatični Tržačan poklonil bralcem «Primorskega dnevnika».

* * *

Lelio Luttazzi stanuje v zadnjem nadstropju starinske zgradbe na Trgu Trevi, tik ob famoznem vodnjaku Fontana di Trevi, v katerega mečejo turisti kovančke, da si tako zagotove povratek v «večno mesto»

Legenda namreč pravi, da ima fontana, dograjena v drugi polovici 18. stoletja, čudežno moč: vsakdo, ki je vrgel kovanček vanjo (tako, da ji je prej pokazal hrbet, zamižal in si prav v tistem trenutku zaželel, da bi ga pot spet zanesla semkaj), se bo nekega dne povrnil v Rim.

Nima torej vsakdo sreče stanovati v neposredni bližini «vodnjaka želja», zato Leliu mnogi zavidajo njegovo stanovanje na Trgu Trevi, številka 100. Stevilni prijatelji in znanci ga često obiskujejo, posedajo na veliki in sončni terasi, pijejo whisky s sodo in uživajo čudovit razgled na trg pod seboj.

Tudi jaz sem ga obiskal na domu, toda imel sem smolo: Lelio se je takrat hladil pod prho, zato me, razumljivo, ni mogel sprejeti. Strežnik me je vljudno povabil, naj počakam v sprejemnici, toda sem moral odkloniti, ker se mi je mudilo na predavanje.

«Veste,» mi je govoril, ko me je pospremil do vrat, «zelo je zaposlen in kadar je za nekaj trenutkov doma, se zaklene v kopalnico ali pa se skrije v posteljo.»

«Nič ne de, ga bom obiskal v 'Studio 1',» sem rekel in stekel po strmih stopnicah navzdol, se za trenutek ustavil ob Fontani di Trevi, kjer je mrgolelo ljudi najrazličnejših narodnosti, stekel na drugo stran ceste in sedel v avtomobil, s katerim so me kolegi odpeljali proti univerzi.

«Imaš srečo,» me je naslednji dan pozdravil Lelio, «pravkar sem končal z vajami, sedaj je na vrsti Mastroianni. Pridi, greva v bar, tam se bova lažje pogovarjala.»

Našla sva si miren kotiček, kjer sem «maestra» najprej vprašal, če je zares doma iz Trsta. Potrdil je, ampak tudi, če tega ne bi storil, njegove geste in način govorjenja izdajajo, da je Tržačan.

Čeprav je minilo že enaindvajset let, odkar se je odselil iz Trsta, se Lelio še vedno živo spominja ljudi, ki jih je srečaval v rodnem mestu in ve še za vsak kotiček, če je ta zapustil v njem kako posebno doživetje: spominja se večernih sprehodov ob pomolu, golobčkov na Trgu Unità, branjevk na Ponte rossu, ve za vsako skrito stezico v parku miramarskega gradu, celo na sladoled iz slaščičarn v Drevoredu 20. septembra, se še spominja... «Šolal sem se v liceju 'Petrarca',» je pripovedoval Luttazzi, «z enaindvajsetimi leti sem se preselil v Milan, nato v Rim. Tudi teta, ki sem jo večkrat omenil v svojih oddajah, obstaja. Živi v Ulici Slataper, na številki 2.»

Nato je pogovor nanesel na «Studio 1», oddajo, ki mu je že lansko leto prinesla veliko popularnost. Ljudje so tudi letos z nestrpnostjo pričakovali prvo številko tega največjega in najdražjega televizijskega «spektakla», vendar so prvi dve soboti ostali rahlo razočarani.

«Povsem upravičeno,» je priznal Luttazzi, «v začetku ni vse steklo tako, kakor bi moralo. Na moj naslov je prišlo na tisoče pisem, v katerih so gledalci protestirali zaradi marionet 'Poupées de Paris', zaradi navzočnosti Sandre Milo, starejšim niso všeč mladi ansambli, ker baje 'preveč ropočejo', mlajši pa so z navdušenjem sprejeli letošnjo novost, ki je v 'Studio 1' prinesla vzdušje 'ye-ye'. Prepričan pa sem, da so bile zadnje tri oddaje kvalitetnejše. Tako bo tudi v prihodnje.»

«Vem, da bo letošnji 'Studio 1' trajal dvajset tednov, tja do junija. Znano je, da se bo vsakih pet sobot videz oddaj spremenil, menjavale se bodo 'primadone' in 'častni gostje', le vi, Luttazzi, boste ostali. Se ne bojite, da se vas bo občinstvo naveličalo?»

«Nekoliko. Potrudil se bom ostati vedno dovolj svež in zanimiv, razen tega ne bom pretirano silil pred telekamere. V veliko pomoč pa mi bodo tudi naše 'primadone', za Sandro Milo bo prišla Ornella Vanoni, nato Rita Pavone in končno Mina, stara in draga znanka naše oddaje.»

«Pa ustaviva se pri Sandri Milo,» sem mu predlagal, «o njenem nastopu je bilo napisanih toliko polemik in debat, da se mi zdi že smešno, še posebno, ker menim, da je njena pojava učinkovala privlačno in zanimivo. Kakšno je vaše mnenje?»

«Mnogi so prepričani, da je Sandra v resnici tako 'svampita' in seveda niso razumeli, da je bila njena sumljiva hoja in sladki nasmeški — zgolj igra, zato so se tako zgražali. Da pa je bila tebi in vsem mladeničem všeč, ti rad verjamem,» se mi je nasmehnil Luttazzi in mi požugal s prsti.

Lelio mi je zatem pripovedoval, da se zelo lepo počuti med mladimi ljudmi in prav on si je najbolj prizadeval, če so našli v popularni sobotni oddaji tudi mladi ansambli in pevci svoje mesto. Priznal je, da zelo često spremlja svojo sedemnajstletno hčerko v najpopularnejši rimski «ye-ye» lokal, «Piper Club», kjer rad pokaže svojo žilavost in mladosten značaj, pri plesanju razgibanih modernih ritmov, od «šejka» do «plipa».

«Nekoliko nenavaden prizor za nas, ki smo vas navajeni videti v strogem smokingu z rdečim nageljnom v gumbnici,» sem pripomnil.

«Res, ljudje imajo najbrž napačno predstavo o meni in mnogi celo mislijo, da sem nekoliko 'snob' in da ljubim mondano življenje, ker sem si pripel rdeč nagelj na smoking. Nihče pa ne ve, da sem zelo boječ...»

«Boječ?» sem ga ustavil, «ne bi rekel, vsako soboto dokažete ravno nasprotno!»

«Igram, tako skrijem svojo zadrego...»

Res, presenetil me je. Tudi jaz sem si ga predstavljal drugačnega, morda celo starejšega. Tega je bil prav gotovo kriv tisti rdeči nagelj, krivi so bili tudi njegovi črno obrobljeni naočniki, če me je Luttazzi spominjal na lepe, stare čase...

Bil sem nekoliko razočaran, zato sem rekel:

«Ampak 'maestru' se smoking z rdečim nageljnom prilega, mislim.»

«Predvsem pa me ne smete nazivati 'maestro', če hočete biti moji prijatelji.»

«Ne razumem...»

«Preprosto, ker se ne bom več ukvarjal s petjem in z glasbo. Kaj hočeš, note mi niso prinesle sreče, zato jih bom vrgel v kot.»

«S čim pa se boste poslej ukvarjali?»

«Rad bi — pravim: 'rad bi' — nastopal v filmih, pisal scenarije

(Nadaljevanje na 7. strani)

ARGONAVTI

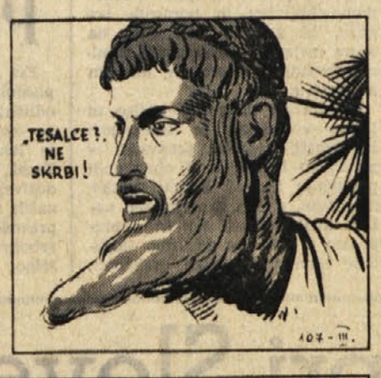

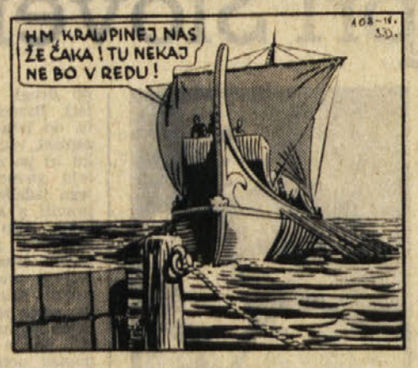

HOROSKOP

Veljaven od 27. marca do 2. aprila

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Ta teden vam bo mnogo oseb izrazilo svoje spoštovanje in simpatijo. Utegnejo nastati tudi nove zveze. Odnosi se bodo izboljšali tudi z ljudmi, ki so vas v zadnjem času nekam zanemarjali. Obeta se vam možnost postranskega zaslužka.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Pomagajte ljubljeni osebi, da bo lahko rešila svoje probleme. Mislite tudi na svoja vprašanja, ki čakajo na rešitev. Od vas je odvisno, da bodo vladali dobri odnosi, zato bodite bolj strpni spričo slabosti drugih

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Zvezde bodo vplivale tako, da boste živeli zelo srečno čustveno življenje. Močno se boste čutili povezane z ljubljeno osebo, s katero boste tudi uresničili neki skupni načrt. Kažite več razumevanja za svojce

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Ne bodite preveč v skrbeh, če nastanejo nasprotja v ljubezni. Vi sami se boste čutili nekam ranljive nasproti dejanjem oseb, ki vas imajo rade. Če boste morali v družini razpravljati o kakšnem načrtu, ne vznemirjajte se preveč.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Vaši čustveni odnosi se bodo razvijali v vedrem in mirnem ozračju. Možnost prijetnih flirtov ali novih simpatij. Imeli boste zanimive izkušnje z znanci iz tujine. V družbi bodite taktni in ne skušajte vsiliti svojih idej.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Teden zagotavlja zelo simpatične dneve, toda priti utegne tudi do napetega položaja. Ne pretiravajte nasprotij v nazorih z ljubljeno osebo. Pojdite v družbo dobrih prijateljev, da ne boste preveč malodušni. Čaka vas dober zaslužek.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Vpliv zvezd je zelo ugoden, čeprav utegne kakšen oblaček zasenčiti lepo razdobje v ljubezni. Prav vi morate obdržati vajeti v rokah in ne smete izpustiti tega, kar ste si v zadnjem času pridobili. Na delu ne bodite malomarni.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Čustveno življenje bo zelo zanimivo in razgibano. Ne prenaglite se in pustite, naj se stvari naravno razvijajo. Čas je ugoden za sklepanje pogodb in za denarne sporazume. Dokončajte neko delo, preden začnete drugo.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Čas ni najbolj primeren za flirtanje in za nevarna poznanstva. Ne uničujte soglasja, ki ste ga dosegli z velikimi žrtvami. Prav tako ni čas primeren za sklepanje novih prijateljstev, ker utegnete povzročiti razdor med starimi.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) V ljubezni vam pojdejo nekatere stvari na živce, saj vam bo morda nekdo nehote grenil življenje. Skušajte se prilagoditi potrebam in zahtevam ljubljene osebe. Na delu ostanite raje pri starem, da ne bo nepotrebnih «razpok».

VODNAR (od 21. 1. do 19 2.) Čustveno življenje je pod sijajnim vplivom zvezd. Zato boste polni energije, zlasti ker boste v prijetni družbi. Potovanja ali obiski vam bodo prinesli nekaj novega. Uresničili boste neki načrt, ki je povezan z vašim delom.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Rešite se malodušja in otožnosti. Vaš čustveni položaj se bo potem kmalu izboljšal. Vsekakor prepustite se izbiri srca. Pojdite v družbo in zanimajte se za šport ali kulturne zadeve. Lotite se finančnih zadev z zaupanjem.

LETNI OBČNI ZBOR SLOVENSKEGA PLANINSKEGA DRUŠTVA

Razveseljivo zanimanje mladine za udejstvovanje v vrstah planincev

Poročila o lanskoletnem delovanju društva in izvolitev novega odbora - Dr. Sonja Mašera ponovno izvoljena za predsednico

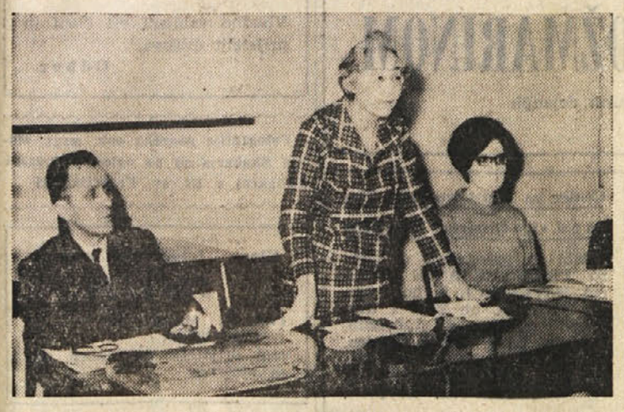

Člani Slovenskega planinskega društva, ki so se pretekli petek zbrali na letnem občnem zboru v Gregorčičevi dvorani. (Slika zgoraj). — Predsednica SPDT dr. Sonja Mašera podaja poročilo o enoletnem delovanju društva. Na njeni desni vidimo blagajnika Alojza Bucika, na levi pa tajnico Danjelo Nedoh. (Slika spodaj).

V petek zvečer je bil v Gregorčičevi dvorani redni občni zbor Slovenskega planinskega društva. Razveseljivo je, da je bilo na občnem zboru poleg nekaterih starejših članov, največ novih mladih, ki so se v zadnjem letu začeli resno in prizadevno udejstvovati v vrstah planinskega društva.

Po običajnih formalnostih odobritve dnevnega reda, je podpredsednica dr. Sonja Mašera, počastila z enominutnim molkom spomin pok. predsednika prof. Zorka Jelinčiča, nato je v glavnih obrisih omenila dosedanje delovanje društva. V začetku svojega govora je dr. Mašera pozdravila predstavnike prosvetnih društev ter poudarila potrebo po tesnejšem sodelovanju med prosvetnimi društvi in SPDT.

Podpredsednica je javno pohvalila dva mlada člana in odbornika SPDT, in sicer Marka Laha in Primoža Možino, ki sta v lanski sezoni delovanja društva priredila plezalni tečaj v naši prelepi Glinščici in smučarske tekme, katerih se je udeležilo lepo število mladih planincev in smučarjev. Pohvalne besede je imela tudi za požrtvovalna in dolgoletna odbornika, ki sta morala zaradi drugih obveznosti zapustiti odborniško mesto, in sicer Danjelo Nedoh in Alojza Bucik.

Letos se bodo člani udeležili proslave 60. obletnice smrti pesnika Simona Gregorčiča ter otvoritve planinske koče, ki jo gradi PD Podbrdo in katero nameravajo imenovati po našem pokojnem predsedniku Zorku Jelinčiču.

Na koncu je poudarila željo, da bi bili v nov odbor izvoljeni predvsem novi in mladi člani. Bolj obširno je bilo poročilo tajnice, ki ga je podala Danjela Nedoh, v katerem je povedala, da je odbor SPDT, ki danes polaga obračun svojega delovanja v razdobju od zadnjega občnega zbora do danes, skušal izpolniti naloge, ki si jih je zadal na lanskem občnem zboru. Delovanje odbora je bilo razgibano in je doseglo tudi nekaj vidnih uspehov. Odbor je v tem letu delovanja priredil pet dobro uspelih izletov, dva planinsko-orientacijska pohoda, dve smučarski tekmovanji ter zimovanje na Livku in na Črnem vrhu. Člani SPDT so sodelovali pri zgodovinskem štafetnem teku STEDO. Poleg tega je odbor priredil predavanja z barvnimi diapozitivi, izreden večer posvečen spominu pokojnega Zorka Jelinčiča in družabni večer, ki se ga je udeležilo lepo število članov in simpatizerjev SPDT.

Izleti, ki jih je odbor priredil, so imeli za cilj slovenske planine. Udeležba je bila kar dobra, vendar pa bi morali člani društva pokazati še večje zanimanje za izlete. Seveda je uspeh nekaterih načrtov, je izjavila tajnica, odvisen v največji meri od odziva članov. Tajnica je končala svoje poročilo z besedami, da je za dosego ciljev, ki jih ima društvo, potrebno, da novi odbor čim bolje deluje ter da mu pri delu pomagajo vsi odborniki in da se seveda vsi člani v čim večjem številu udeležujejo izletov, ki jih društvo prireja. Samo skladno delovanje med starejšimi člani in mladino bo namreč lahko privedlo do zaželenih uspehov.

Nato je Alojz Bucik podal poročilo o blagajniškem stanju društva. Sledili sta še dve krajši poročili, in sicer prvo je podal Marko Lah, načelnik alpinističnega odseka, ki je govoril o delovanju tega odseka ter o obnovitvi plezalnega tečaja v Glinščici, ki se ga je udeležilo 8 mladincev. Drugo poročilo je podal Primož Možina, ki vodi smučarski odsek. V tem poročilu je povedal, da je društvo priredilo dve smučarski tekmovanji in pa zimovanje na Livku, ki se ga je udeležilo 27 članov. Smučarski tečaj bi bil še bolje uspel, če bi bilo letos več snega.

Po razrešnici starega odbora je bila izvoljena volilna komisija, nato pa je sledila diskusija o težavah in o novih načrtih za nadaljnje delovanje društva.

Za predsednico je bila ponovno izvoljena dr. Sonja Mašera, razne funkcije v novem odboru pa si bodo razdelili člani novega odbora na prvi seji, ki bo prihodnjo sredo v društvenih prostorih.

MARIO MAGAJNA

Zakonski predlog v prid bivšim policistom

V Rimu so pripravili besedilo zakonskega predloga, po katerem naj bi izboljšali položaj uslužbencev bivše ZVU, ki so prešli v razne civilne službe na podlagi zakona št. 1600 iz leta 1960. Stevilni uslužbenci imajo namreč plačni koeficient 131, ki je najnižji. Zato so se njihovi sindikalni zastopniki že dolgo let potegovali, da bi se jim ta koeficient izboljšal. Ker niso mogli ničesar doseči, je tržaški poslanec Belci predložil zakonski predlog za izboljšanje njihovega položaja. Ravno ta zakonski predlog so v uradih za reformo birokracije osvojili, a ga nekoliko spremenili. Bistveno pri tem je, da bi koeficient 131 zvišali na 180, koeficient 180 pa na 202. Tako bi se izboljšal položaj uslužbencev, ki spadajo v ti dve kategoriji. Končno predvideva zakonski predlog tudi, da bi ponovno dali tem uslužbencem možnost, da bi prešli v staleže rednih državnih uslužbencev.

DOPIS Z OPČIN

Openci bodo postavili spomenik padlim partizanom

Pred kratkim so se sestali bivši partizani na Opčinah in razpravljali, kako in kje naj bi čimprej postavili spomenik vsem padlim borcem v osvobodilni borbi.

Uresničitev te zamisli bi bila vsekakor lepa in hvale vredna saj bi se s tem oddolžili spominu na vse borce, ki so žrtvovali svoja življenja v borbi proti nacifašizmu. Želja vseh antifašistov in demokratov je, da bi se tej pobudi pridružili vsi vaščani in po svojih močeh prispevali tudi z denarnimi sredstvi, da bo spomenik čim lepši in čimprej postavljen.

Na Opčinah se zavedamo, da bomo morali glede postavitve spomenika premostiti še mnogo težav. Najprej bo treba določiti primeren in dostojen prostor za spomenik. Središče vasi je že natrpano z novimi in obnovljenimi zgradbami. Poleg tega nam tudi nov regulacijski načrt dela težave, da bi lahko našli primeren prostor. Hkrati pa bo treba izvesti nabiralno akcijo, da bomo lahko dobili zadostna sredstva, ki bodo potrebna za zgraditev spomenika. Zato bomo morali vsi nekaj žrtvovati, da bodo vendar tudi Opčine imele svoj spomenik v spomin padlim v narodnoosvobodilni borbi.

VASČAN

Kmetje zahtevajo predavanja v slovenščini

V Saležu in Zgoniku sta bili prejšnji teden strokovni predavanji o zatiranju raznih parazitov in škodljivcev. Predavanji sta bili le v italijanščini, po predavanjih pa so kmetom razdelili dvojezične letake. Udeležba na predavanjih ni bila tako številna, kot bi bilo zaželeno.

Taka predavanja so zelo potrebna in koristna, toda morajo biti v jeziku, ki ga ljudje govorijo, sicer niso tako privlačna in učinkovita. Zdi se nam, da imamo na Tržaškem slovenskega strokovnjaka, ki bi lahko predaval v slovenščini.

Napeljali bodo plinovod tudi na naše področje

Državni zavod za izkoriščanje petrolejskih vrelcev ENI namerava v prihodnje speljati plinovod tudi na naše področje. V tem smislu se je na neki tiskovni konferenci izrazil predsednik podjetja prof. Boldrini, ki je dodal, da se bo plinovod za Furlanijo-Julijsko krajino odcepil od večjega voda, ki je sedaj speljan do industrijskega pristanišča Mestre - Marghera pri Benetkah.

31. MARCA ZAPADE ROK ZA PREDLOŽITEV PRIJAVE «VANONI»

Kdo je dolžan napraviti prijavo dohodkov in kako je treba izpolniti prijavno polo

31. marca zapade rok za predložitev prijave o dohodkih v letu 1965, in sicer tako imenovane «prijave Vanoni». Čeprav prijava dohodkov ni nova, je vendar potrebno, da v teh zadnjih dneh pred zaključkom roka opozorimo čitatelje, kdo je dolžan napraviti prijavo dohodkov in kako je treba izpolniti zadevni obrazec, zlasti pa stran obrazca pod črko «G».

Na omenjeni strani je treba navesti vse dohodke prizadetega, žene in mladoletnih otrok, če ti ne izhajajo od dela. Dohodki žene morajo biti navedeni tudi če je žena napravila prijavo za svoje dohodke.

Stran pod črko «G» morajo izpolniti vsi delojemalci (delavci, uradniki in upokojenci), katerih dohodki presegajo letno 960.000 lir;

vsi delojemalci (delavci, uradniki in upokojenci) ne glede na višino dohodkov, ki imajo poleg dohodkov od dela tudi druge dohodke, če vsi dohodki skupaj presegajo 960.000 lir letno;

vsi delojemalci (delavci, uradniki in upokojenci) ne glede na višino dohodkov, če žena in mladoletni otroci imajo lastne dohodke in če skupni dohodki presegajo 960.000 lir letno);

spolovinarji in koloni, kadar zemljiški katastrski dohodek pomnožen za 36 presega 960.000 lir letno;

lastniki zemljišč, kadar dominikalni dohodek pomnožen za 24 in kmetijski dohodek pomnožen za 36 presegata 960.000 lir letno;

hišni lastniki, kadar obdavčljivi dohodek, tudi če prizadeti ne plačuje zemljarine, presega 960.000 lir letno;

industrijci in trgovci, katerih letni dohodki presegajo 960.000 lir;

vse osebe, ki se ukvarjajo z raznimi pridobitnimi posli (tudi občasnimi), katerih letni dohodki presegajo 960.000 lir;

kmetijski najemniki, ki imajo letno več kot 960.000 lir dohodkov;

obrtniki, profesionalci in umetniki, ki imajo več kot 960.000 lir čistega letnega dohodka;

vse druge osebe, ki ne pripadajo omenjenim strokam in ki imajo dohodke od delnic, soudelezbe pri raznih družbah ali kolektivnih podjetjih ter druge dohodke, ki presegajo 960.000 lir letno.

Stran pod črko «G» je treba izpolniti tudi v primeru, če posamezni dohodki prizadetega, žene in otrok, ki so navedeni na drugih straneh obrazca, ne presegajo 960 tisoč lir, ki pa skupno presegajo omenjeno vsoto. Jasno je, da morajo izpolniti to omenjeno stran obrazca tudi prizadeti, ki nimajo nobenih dohodkov, če ima žena letne dohodke, ki presegajo 960.000 lir. V tem primeru bo žena izpolnila in podpisala samo tiste strani obrazca, ki se nanašajo na njene dohodke, medtem ko mora stran pod črko «G» izpolniti družinski glavar.

Prizadeti imajo pravico do naslednjih odtegljajev: skupno vsoto davkov na zemljiške in hišne dohodke, pridobnine (Ricchezza mobile), ki so navedeni v davčni poli za leto 1965; vsoto družinskega davka, davka na pse, na klavirje itd. in življenjsko zavarovalnino za leto 1965. (Prizadeti pa ne smejo odtegniti zavarovalnine proti požarom, nesrečam in civilni odgovornosti); pasivne obresti na posojila za industrijske, trgovske, obrtniške in kmetijske dejavnosti, kakor tudi na posojila za nakup nepremičnin ali pa za družinske potrebe. Poleg tega vsi delojemalci lahko odtegnejo tudi stroške, ki jih imajo za prevoz na delo, nakup knjig, revij in drugih strokovnih publikacij, in sicer do 20 odst. na kosmati dohodek od dela, ali največ 360.000 lir. Hkrati pa imajo prizadeti pravico do vseh odtegljajev, ki so navedeni na prijavni poli.

Seja pomorskega oddelka gospodarske konzulte

Za zadnji seji pomorskega oddelka Pokrajinske gospodarske konzulte, ki je bila v ponedeljek zvečer na trgovinski zbornici, se je predsednik zbornice dr. Caidassi v kratkem nagovoru spomnil pred kratkim preminulih pomorščakov kap. Suttore in M. Giugie. Sledilo je imenovanje novega predsednika pomorskega oddelka konzulte, in sicer je bil na to mesto imenovan glavni ravnatelj Tržaškega Lloyda ing. Salvatore Cirrincione.

Na seji so sestavili spisek najvažnejših vprašanj, o katerih nameravajo člani gospodarske konzulte razpravljati z novim ministrom za trgovinsko mornarico Natalijem med njegovim skorajšnjim obiskom v našem mestu. Na spisku so vprašanje ojačenja števila rednih pomorskih zvez pretežnega državnega pomena (p.n.) z izhodiščem v tržaški luki, vprašanje obzrambe ladjedelnice Sv. Marka, vprašanje napovedane gradnje zidanega doka ter še posebej vprašanje pristaniške ustanove.

Vodstvo gospodarske konzulte trgovinske zbornice bo ministru prikazalo nujnost, naj bi osrednje oblasti pri ureditvi vprašanja pristaniške ustanove upoštevale predvsem potrebe tržaškega emporija kar zadeva pristaniško delo, pristaniške naprave in določene karakteristike tržaškega prometa; tako zlasti velik delež, ki ga na tem prometu perdstavlja blago v tranzitu.

Podaljšanje sporazuma o maloobmejnem prometu

Italijansko ministrstvo za zunanjo trgovino sporoča, da se veljavnost italijansko-jugoslovanskega sporazuma o maloobmejnem blagovnem prometu z dne 31. marca 1955 podaljša avtomatično za eno leto, ker ga v predpisanem roku treh mesecev pred zapadlostjo nista odpovedali niti ena niti druga prizadeta stranka. Hkrati z veljavnostjo sporazuma se avtomatično podaljša tudi veljavnost dodatnega protokola z dne 25 aprila 1964. Zaradi tega ostanejo v veljavi za razdobje 1. april 1966 — 31. marec 1967 tudi določbe, ki jih je ministrstvo izdalo z okrožnico št. S-306122 ter priloženi spiski blagovnih kontingentov.

V Tržiču gradijo 80.000-tonsko ladjo

V tržiškem obratu Združenih jadranskih ladjedelnic bodo 2. aprila splavili 80.000-tonsko turbinsko petrolejsko ladjo «Fort St. Catherine», ki jo gradijo za pomorsko družbo Buckingham Tanker Company Limited iz Hamiltona (Bermude). To je druga enaka ladja v gradnji za omenjeno družbo; prva je bila 80.000-tonska petrolejska velikanka «Worwick Fort», ki so jo v istem obratu splavili 30. oktobra lani. Obe tankerski ladji merita 252,50 m v dolžino in 38,93 m v širino. Vsaka bo lahko vkrcala po 100.000 kub. m surovega petroleja ali drugih tekočin.

LETOŠNJI VERONSKI VELESEJEM

Razstava najsodobnejših dosežkov na kmetijskem področju

4.000 razstavljavcev iz 30 držav - Velik poudarek sodobnim rastlinjakom in strojni obdelavi zemlje

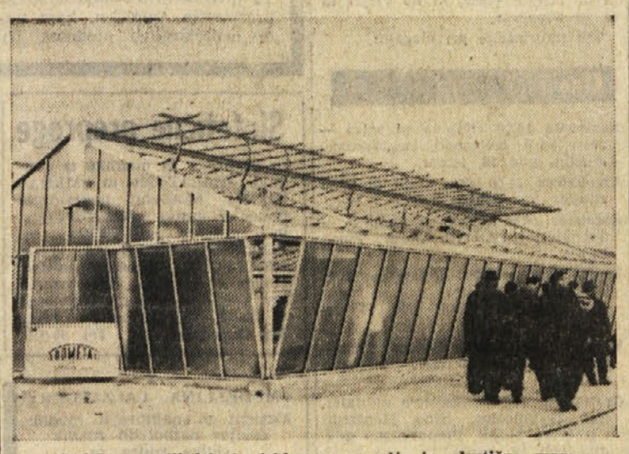

Sodoben rastlinjak iz jeklenega ogrodja in plastične mase

Veronski kmetijski velesejem spada med največje sejemske prireditve v Evropi. Letos se je vabilu njegovega vodstva odzvalo čez 4.000 razstavljavcev, ki so prikazali najnovejše dosežke na področju kmetijstva v 30 različnih državah. V času devet dni, kolikor je trajala letošnja prireditev, si je sejem ogledalo visoko število domačih in tujih poslovnih ljudi ter kmetovalcev iz bližnje in daljne okolice. Velika gneča je bila vsak dan tudi pred hlevi, v katerih je bila razstavljena domača in tuja živina.

Plastika si je utrla pot v vse človeške dejavnosti in tudi v kmetijstvu jo danes s pridom uporabljajo. Rastlinjaki so danes neobhodno potrebni na vseh področjih, koder je treba uvajati intenzivno obdelovanje zemlje, tako zlasti v bližini velikih mest in potrošnih središč, ki zahtevajo vsak dan svežo zelenjavo in zgodnje pridelke, poleg tega pa absorbirajo tudi žlahtne pridelke, ki se prodajajo po visoki ceni. Postavitev rastlinjakov se izplača povsod. Rastlinjaki iz plastike pa so po eni strani odporni, po drugi pa ne stanejo mnogo. V Veroni so letos posvetili poseben oddelek razstavišča teh rastlinjakom iz plastične mase z jeklenim ogrodnjem.

Pravo kraljestvo stroja je seveda industrija, toda tudi kmetijstvo se počasi spreminja v pravo industrijsko dejavnost in si vzporedno s tem tudi stroji čedalje globlje osvajajo nove položaje v kmetijstvu. Kakšna je razlika med domačo motiko in grozečimi stroji, ki se bodo na pritisk vzvoda zarili v zemljo, da jo pripravijo za novo setev, da izkopljejo odtočni jarek, da odstranijo kamenje, ali da izrujejo štore? Ta razlika prav gotovo ni samo v dimenzijah, ampak tudi v zamisli sodobnega kmetijstva.

Med tujimi državami, ki nastopajo na vsakoletni veronski razstavi, srečujemo tudi predstavnike vzhodnega sveta: Češkoslovaško, Poljsko, Madžarsko, Sovjetsko zvezo, Bolgarijo, Romunijo. Kaj ponujajo italijanskemu kmetijstvu vzhodnoevropski proizvajalci? Predvsem živino, prehrambene izdelke, proizvode lova in ribolova, turistične usluge, in seveda tudi stroje. Romunsko podjetje «Mašinexport» je letos v konkurenci z velikimi proizvajalci, kakor so na primer Fiat, Lamborghini, Massey-Ferguson in drugi, prikazalo tudi domač traktor z vrsto priključnih naprav.

E. F.

Letošnje jožefovanje v Ricmanjih

Tudi letos je prvi pomladanski praznik privabil v Ricmanje veliko množico ljudi iz Trsta in okoliških vasi

V domači gostilni niso imeli rok, da bi postregli številnim gostom

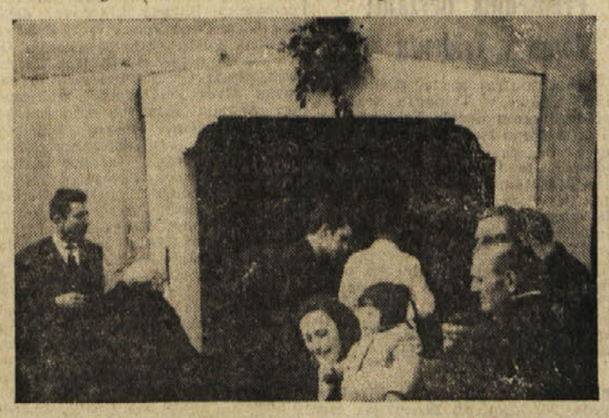

Osmica pa je že postala «obvezna» postaja za vse ljubitelje dobre kapljice iz vinogradov v Bregu

Nadaljevanja s tretje in četrte strani

Dve bibliografiji o Danteju

Hitzingerjev članek v «Ljubljanskem časniku» ni dozdeval toliko neposredno vezan na Danteja in je zato popis pričel s povestjo Ivana Kuka «Dantova jama» v «Prijatlu» leta 1855 (pri Vilharju beremo v «Slovenskem prijatelju»). Popolnoma razumljivo je, da si glede na različne pogledę obeh sestavljalcev ne moremo misliti, da bi število popisanih enot bilo enako. Vilhar jih ima 176 (tem je v opombah dodal še 8), pri Brecelju pa je vseh 162 (ter dve enoti, ki beležita še neizdani knjigi prevodov «Commedie»), Brecelj navaja dela, ki jih pri Vilharju ni in seveda tudi obratno; razlike so nastale zaradi različnih meril pri odbiranju enot. Tako Vilhar navaja Rutarjevo zgodovino Tolminske (enota 53), Aškerčevo pesem «Scoglio di Dante» (54), Ivana Roba parodijo na «Pekel» (58), Ušeničnikov članek o umetniškem etosu (95) in s tem povezana dva Vidmarjeva prispevka (127, 128), Sardenkovo pesem «Duša te kliče» (107), Udovičevo pesem «Nesmrtni glas» (148), članke o Danteju v «Jugoslaviji» (109), «Napreju» (110), «Slovencu» (111) in «Kresu» (114, 115), članek o hrvaškem prevodu «Commedie» 155), članke komemorativnega značaja iz TT (168) in «Katoliškega glasa» (opombe), nekaj na Danteja povezanih notic iz «Primorskega dnevnika» (164-167), oceni razstav Rauschenbergovih ilustracij (173, 176), članek o Tolminski (opombe), I. Canwarja zgodovino likovne umetnosti v zapadni Evropi (opombe), ponatis F. Zakrajška prevodov (4), prevod iz «Rime pietrose» T. Debeljaka (42), Bevkovo pesem «Danteju» (106). Brecelj pa navaja sledeče enote, ki jih pri Vilharju ni: J. Debevca prevode v raznih šolskih učbenikih (1912, 1921, 1942 dve enoti, 1943, 1935, 1939, 1947), prevod J. Remica v «Jutranji zarji» (1935-36; XXXIII. spev «Raja»), C. Zlobca prevod soneta v «Obzorniku» (1960) in njegove prevode «Novega življenja» v Bohančevi «Zgodovini svetovne književnosti» (2. aprila 1962), članke iz «Laibacher Wochenblatta» (1885), Ljubljanskega zvona» (1892), «Dom in sveta» (1910, 1919), «Mladike» (1921), F. Terseglava članek v «Slovencu» (1921), Budalov v Goriškem koledarju za leto 1922, dva prispevka v reviji «Novi rod» (1925), Šušnikov pregled svetovne književnosti (1936), T. Debeljaka članek v «Glasu slovenske kulturne akcije» (1959) in R. Jurčeca prav tam (1962), članek v «Pionirju» (1965), Jevnikarjevo poročilo o Croniovi knjigi Poznavanju Danteja pri Srbih in Hrvatih v tržaškem «Mostu» (1965) in prispevek A. Rebule prav tam (1965), dalje Jevnikarjev članek o «Commediji» v slovanskih prevodih v «Literarnih vajah» (1965, odlomke je ponatisnila Knjiga 65, št. 6.). Oba sestavljalca sta hotela biti kar najbolj na tekočem s svojimi podatki in je Brecelj navedel celo neizdana dela. Obe bibliografiji ne upoštevata še sledečih del (izšla so prav tako v lanskem letu, istočasno ali po izidu obeh bibliografij): ponatisa Ehrenburgovega govora v «Naših razgledih» (25. XII. 1965), U. Urbanija članka o «Divini Commediji» pri Srbih in Hrvatih (Prim. dnevnik, 19. XI. 1965), S. Vilharja dveh poročil v «Delu» in «Primorskem dnevniku» (26. in 29. XII. 1965); omeniti je pri tem tudi dopolnilo na Vilharjevo poročilo, ki ga je napisal prof. S. Škerlj v «Delu» (28. I. 1966) in B. Marušiča prispevek o Dantejevem jubilejnem letu pri Slovencih (Prim. dnevnik, 9. I. 1966).

Kot smo že omenili navaja Brecelj recenzije v opombah k posamezni popisovani enoti, Vilhar pa te navaja kot samostojne. Izjemo je Brecelj napravil le tam, kjer gre za delo, ki ni izšlo pri nas oziroma v našem jeziku. Brecelj je pri tem izčrpnejši, zlasti ko navaja podatke s te plati za obe izdaji Resovega zbornika (1921, 1923). Za razliko od Vilharjevega popisa Brecelj med recenzenti ne navaja S. Trdine (135) in B. Stoparja (139) pri opombah k popisu Lebnovega dela o Beatrici, tudi ni B. Samarina pri recenzentih prevoda «Novega življenja» (145) in B. Gerlanca za Gradnikov prevod (Pekla (153), medtem ko poročila S. Rupla ob izidu prevoda «Vic» (Prim. dnevnik, 1965) nihče od njiju ne navaja.

Vsebine zbornikov sta oba sestavljalca navajala pod enoto, ki zbornik popisuje. Izjemo sta oba napravila le pri navajanju prevoda tretjega speva «Pekla», ki ga je Župančič objavil v Resovem zborniku. Brecelj je bolj natančen popisovalec pri tem. Vilhar je posebej popisal vsako enoto iz Dantejeve publikacije Goriške knjižnice (156, 157, 158, 159, 163; uvoda A. Rajerja ni upošteval). Brecelj tudi posebej navaja uvode in komentarje k nekaterim samostojno izdanim Dantejevim prevodom ali pa njih objavam k periodiki. Vilhar je tako kot posebno enoto objavil Bleiweisov komentar k prevodu Koseskega (52), Ušeničnikov komentar (94), Debevčeva (79, 81), J. Kosa (63), B. Borka (61), T. Debeljaka (65), N. Koširja (66, 67) ter I. Juriča (e 75). Brecelj je komentarje popisal na istem mestu, kjer popisuje prevod. Medtem ko je Brecelj štel za enoto zase prevode, ki jih je Gradnik objavil v svoji «Italijanski liriki», so pri Vilharju vsi pod eno številko. Brecelj ni posebej navajal odlomkov prevodov, ki so bili ponatisnjeni v sklopu kakega članka, zato pa v opombah navaja, za katere prevode gre, ne da bi pri tem navajal paginacijo. Prav ta pa je pomanjkljiva pri Vilharjevih navajanjih številnih prevodov J. Debevca iz «Dom in sveta». Tu so med obema popisoma mnoge razlike, pri Vilharju je razvidno, da je Debevec leta 1919 objavil v «Dom in svetu» XXV-XXIX spev «Vice», pri Brecelju stoji XXV-XXXIV, za leto 1920 ne navaja Brecelj nobenega Debevčevega prevoda, prav tako tudi ne pri letu 1924, pri letu 1925 pa Brecelj ne navaja, za prevode katerih spevov «Raja» se podatek nanaša. Vilhar meni, da je avtor članka v «Slovencu» (1924) A. Res. Brecelj ne navaja avtorja in bi tudi moral članek glede na svoje kriterije uvrstiti med recenzi[illegible] italijanski izdaji zbornika «Dante» (1923). Brecelj ni v pregledu citiral dveh svojih prispevkov, ki jih pri Vilharju najdemo pod številko 160 in 161. V pregled se je vrinilo tudi nekaj napak v citiranju paginacije, ki gredo gotovo na račun tiskarskega škrata (primerjaj 73. 124, 126, 10 in 84 z Brecljevim navajanjem). Za prevod, ki ga pod enoto 13, Vilhar navaja kot Debevčev, ima Brecelj za prevajalca Ušeničnika. Ob Brecljevih kriterijih izpade kot malo pomembna objava prvih slovenskih prevodov Danteja, ki jo je Vladimir Deželić pripravil za «Nastavni vjesnik» (1921). Vilhar ga navaja pod enoto 26 v spremenjeni paginaciji. Brecelj ni v celoti izpisal naslova Zobčevega prevoda, ki ga Vilhar navaja pod številko 47.

V razmerah, ko nam primanjkuje bibliografskih priročnikov različnih vrst, ko se moramo zatekati k različnim nepopolnim pomagalom, je izid bibliografij, ubranih na isto temo in s podobnimi nameni, v vsakem primeru zanimiv dogodek. S tega stališča moremo pozdraviti obe bibliografiji, ki skušata v prvi vrsti pokazati na obseg našega poznavanja Danteja, ob upoštevanju prevodne dejavnosti, publicistike in znanosti. Kot ni nobena bibliografija popolna, tako tudi pričujoči ne moreta biti častni izjemi in nič nenavadnega ne bo, če bodo nove raziskave navrgle novih podatkov. Na podlagi tega gradiva in na podlagi tistega, kar je za svojo bibliografijo izločil, namerava Marjan Brecelj izdati samostojno Dantejevo bibliografijo.

BRANKO MARUŠIČ

Po šoli me počakaj

poved s pripovedjo o drugih, svoje sedanje ugotovitve s spomini na takratni čas, tako da je s tem dosegla veliko mero pestrosti, tudi intimnosti, predvsem pa neposrednosti, kar nas pritegne k branju in sočustvovanju z mlado generacijo, ki jo je vojna iz skoraj idiličnega, mirnega življenja vrgla v kruto resničnost. Ta osnovna ideja — prikaz mlade generacije, ki se znajde v vojni in pa ideja, da je usoda različnih generacij tesno povezana — je odlično prikazana. In tako smemo ta tekst, kljub temu, da ni kako veliko delo, in malce romantična pripoved šteti za uspešen pisateljičin vstop v literaturo za odrasle. Knjigo bodo tako odrasli bralci kot tudi mladina, brali z užitkom. In to ta sicer kratek pripovedni tekst tudi zasluži. Iskrena, prepričljiva in v originalni formi napisana pripoved je vredna branja in tudi priznanja. Ker si prav na področju literature s podobno in vojno tematiko želimo poglobljenih del, je ta tekst še toliko bolj vreden zabeležbe.

Sl. Ru.

Meritonska cesta

In sedaj, sem premišljeval, ni treba storiti nič več. Onadva moža bosta naslednji mesec poiskala lastnika tega polja, potem bosta prišla k meni, zahteval bom šeststo funtov in plačala bosta. Tako bom zaslužil sto funtov kot nič.

Toda konec drugega meseca je minil in nihče me ni obiskal. Počakal sem še en mesec in še vedno se nič ni zgodilo. Nihče ni prišel kupit zemljišča. Nihče ni hotel graditi hotela na njem. Žalostno sem mislil na petsto izgubljenih funtov. Toda onadva sta vendar hotela zemljišče za svoj hotel! Saj sta tako rekla. Ne bi mogla najti primernejšega prostora.

Minilo je šest mesecev in še vedno se ni nihče oglasil pri meni. In tedaj me je nekega dne posel privedel v Carbridge. Bilo je mesto, ki ga sploh nisem poznal. Sprehajal sem se brez cilja in gledal trgovine in hiše. Nenadoma sem na zidu zagledal ime: Meritonska cesta. Ustavil sem se, pogledal vzdolž ceste in odšel na drugi konec. Nekaj delavcev je gradilo na kosu zemlje.

«Kaj pa bo tukaj?» sem vprašal. «Kaj gradite?»

«Hotel,» je odvrnil eden.

Neka druga cesta se je tam srečala z Meritonsko.

«Kam pa pelje ta cesta?» sem vprašal.

«V London,» je odvrnil možak. «To je Londonska cesta.»

Lelio Luttazzi

in tudi kaj resnejšega, eseje na primer.»

«Če je tako.» sem se tudi jaz obrnil proti vetru, «kateri režiser vam je najbolj všeč?»

«Fellini.»

«Zakaj?»

«V vsakem filmu pusti kako 'poslanico', spomni na bodočnost ki nas čaka. Čudovit je v '8½', manj me je navdušil z 'Giulietto in duhovi'.»

«Kaj pa Visconti?» sem vprašal.

«Ni mi všeč, ker zahaja v pretirane skrajnosti.»

«Kdo je vaš vzornik v literaturi?»

«Italo Svevo.»

Nato sem ga vprašal, če piše pesmi. Ne, pesmi ne piše, toda jih rad bere. Zatem mi je začel znova pripovedovati, kako se počuti mladega, veselega, zadovoljnega. Rad verjamem, sem šaljivo pripomnil, če si človek pri štirideset letih prebere poklic, je to zares najboljši dokaz, da se v njem pretaka sveža kri... Vroča kri...

«Kaj mislite o ljubezni?» sem hotel vedeti.

* * *

«O tem ne bi rad govoril,» mi je odvrnil Luttazzi.

Zakaj ne?, sem se vprašal. Spomnil sem se, da ima Luttazzi za seboj nesrečno zakonsko življenje, ki se je zaključilo z ločitvijo, zato morda ni razumel mojega vprašanja. Popravil sem:

«Hotel sem vedeti, kakšno je vaše mnenje o ljubezni — 'na splošno'...»

«Ah, nedvomno: čustvo ljubezni je najosnovnejše, najpoglavitnejše in najlepše čustvo,» je vzkliknil.

Obraz mu je ob teh besedah spet zažarel. Je takrat pomislil na Metko, mlado Slovenko, na katero ga že nekaj let veže «naj..., naj..., naj... čustvo»? In, ali ni prav Metka tista lastovička, ki je prinesla pomlad v njegovo življenje? Upam si trditi: da.

Govorila sva potem o vsem mogočem: o Trstu, o literaturi, o filmu in njegovem prvem nastopu pred filmsko kamero («L'ombrellone»), o «Studiu 1», predvsem pa so mi bile všeč njegove zadnje besede:

«Ne razumem tistih ljudi, ki trde in so tudi prepričani, da je l o v — šport!»

Tak je torej Lelio Luttazzi: dvaintirideset let star (oprostite: dvajset!), srednje postave, njegovi lasje so gosti in črni, a dobivajo že prve srebrne nitke, v kotičku ust pa domuje poseben, zagoneten nasmeh. Prste ima mehke in okrogle. Brez posebnih znamenj, če izvzamemo rdeč nagelj v gumbnici. To pa je že mnogo.

BRANKO VATOVEC

Vreme včeraj: najvišja temperatura 10.8, najnižja 3.8, ob 19. uri 9.6; vlaga 37 odst., zračni tlak 1013.2 stalen, veter 10 km jugozahodnik, nebo 1 desetino pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 9.6 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, NEDELJA, 27. marca Rupert
Sonce vzide ob 5.55 in zatone ob 18.26. Dolžina dneva 12.31. Luna vzide ob 8.22 in zatone ob 0.00.
Jutri, PONEDELJEK, 28. marca Janez

VČERAJ POPOLDNE V ORGANIZACIJI POKRAJINSKEGA ODBORA ZA MIR

Protestni pohod proti ameriškemu napadu na vietnamsko ljudstvo

Več sto ljudi v povorki z italijanskimi in slovenskimi napisi - Kvestura prepovedala povorko mimo ameriškega konzulata - Na Trgu sv. Antona je v slovenščini govoril prof. Andrej Budal

V okviru manifestacij, ki jih prirejajo v raznih državah na poziv ameriškega koordinacijskega odbora za konec vojne v Vietnamu in za pripravo na vsedržavno manifestacijo, ki bo danes v Rimu, je bil na pobudo posebnega odbora tudi v Trstu včeraj pozno popoldne protestni pohod proti ameriškemu napadu na Vietnam. Pohoda so se udeležili predstavniki raznih organizacij in ustanov, ki so zastopane v omenjenem odboru, ter veliko število meščanov in okoličanov, ki so nosili številne transparente s parolami za mir na svetu in prenehanje napada na Vietnam. Pred odhodom povorke s Trga Garibaldi so nekateri člani odbora položili venec v Ul. D'Azeglio, na kraju, kjer so bili leta 1944 obešeni štirje talci. Okrog 17.30 je s Trga Garibaldi, kjer je bilo določeno zbirališče, krenila povorka, na čelu katere sta bila transparenta v slovenščini in italijanščini «Vietnam ni daleč». Povorka je šla po Ul. Carducci, Trgu Goldoni, Korzo Italija, Ul. Roma in Ul. Rossini do Trga sv. Antona, kjer je bilo zborovanje z govori.

Predsedovala je Jole Burlo, članica predsedstva Zveze žena, ki se je najprej zahvalila za udeležbo in solidarnostne izjave. Nato je poudarila, da bi morala povorka iti mimo ameriškega konzulata, a tega ni dovolila tržaška kvestura, čeprav je posebni odbor zagotovil, da bo manifestacija potekala mirno in v popolnem redu. Manifestacija je res potekala v redu in mirno ter ni bilo nobenega vzklikanja, na križišču Ul. Mazzini z Ul. Roma pa je peščica golobradcev začela izzivati in vpila: «Peking». Policija jih je odstranila, povorka pa je šla mirno naprej na Trg sv. Antona.

Deželni tajnik CGIL Elio Zuliani je v svojem zaključnem govoru poudaril človeško plat tragedije, ki se zaradi ameriškega napada dogaja v Vietnamu, omenil hude žrtve ter pomen odporniškega gibanja, ki ga lahko vključimo v širši, mednarodni okvir odporniških gibanj zatiranih narodov za svoje pravice in svobodo.

Prof. Andrej Budal pa je dejal:

«Če je pokrajinski odbor za mir priredil danes protestni pohod proti tujim napadalcem Vietnama, je to posledica dolge vrste dogodkov zadnjih let, ki so ogrožali in še ogrožajo svobodo in neodvisnost vietnamske dežele in s tem tudi svetovni mir. Ta južnovzhodni rob Azije ob Južnokitajskem morju je imel in še ima svojo razgibano zgodovino. Razburljive usode vietnamskega ljudstva so letos prve dni januarja jedrnato in učinkovito orisali vietnamski izobraženci v svojem pozivu za mednarodno pomoč.

Poudarili so, da se je vietnamsko ljudstvo stoletja in stoletja bojevalo za neodvisnost svoje domovine proti tujim napadalcem. V osemdesetih letih kolonialne odvisnosti in v enajstih letih tuje nadvlade na jugu so Vietnamci spoznali, da bo mogla njih domovina resnično napredovati samo v neodvisnosti in svobodi. Zato prisegajo, da jih ne bo nobeno orožje in nobena grožnja prisilila k umiku.

Ženevski sporazumi iz leta 1954 so jim zagotovili neodvisnost, vrhovnost, enotnost in ozemeljsko nedotakljivost. Zato ne morejo dovoliti, da bi se tujci ugnezdili v njih lepi deželi in ogrožali te temeljne vietnamske dobrine.

Vietnamci obsojajo hinavstvo tujcev, ki na eni strani govorijo o miru, na drugi pa istočasno pošiljajo v njih deželo svoje oborožene čete. Višek hinavstva vidijo Vietnamci v tem, da tujci ponujajo pogajanja, hkrati pa odbijajo pozive poglavarja Fronte narodne osvoboditve, edinega pravega zastopnika ljudstva.

Človeštvo je v zadnji svetovni vojni okusilo toliko gorja, da mu ni treba novih nevarnosti in novih vojnih žarišč, kakršno se zdaj razplamteva v Vietnamu. To prepričanje se širi med vsemi miroljubnimi narodi, ki si želijo mir, da bi se lahko nemoteno posvečali skupnemu delu za dviganje splošne življenjske ravni in za najvažnejše človeške dobrine.

Prepričani smo, da je mirno sožitje med narodi na našem planetu mogoče in obenem nujno potrebno. V tem prepričanju kličemo:

Naj povsod uspevajo zdrave mirovne težnje!

Naj živi svetovni mir!»

PROTI NEPOPUSTLJIVOSTI DELODAJALCEV

V torek zopet 24-urna stavka gradbenih delavcev in pleskarjev

Ob 10. uri bo na sedežu Nove DZ-CGIL enotna skupščina stavkajočih - Pogajanja na uradu za delo

V torek 29. tm. bodo gradbeni delavci in pleskarji zopet ves dan stavkali. Stavko so napovedale vse tri sindikalne organizacije po vsej državi. Zadnjič so delavci stavkali 8. marca, a delodajalci nočejo kljub temu popustiti ter skleniti nove delovne pogodbe, ki je zapadla že dolgo tega. Delodajalci se namreč izgovarjajo, da ne morejo izboljšati delavcem mezd zaradi krize, ki jo preživlja gradbena industrija. Toda zaradi te krize trpijo predvsem delavci, saj je njihova brezposelnost zelo narasla.

Delavci zahtevajo predvsem čimprejšnjo obnovitev delovne pogodbe. Poleg tega hočejo s stavko doseči, da se poveča njihova zaposlitev s tem, da razne javne ustanove takoj porabijo denar, ki je že določen za razna javna dela, za katera so tudi že pripravljeni vsi načrti. Končno zahtevajo delavci tudi zvišanje brezposelnostne podpore.

Tajništvi tržaških sindikatov gradbene stroke sta sklicali za torek tudi skupščino stavkajočih delavcev, ki bo ob 10. uri v prostorih Nove delavske zbornice CGIL v Ul. Pondares 8. Na skupščini bosta tajnika obeh sindikatov poročala o sedanjem položaju.

* * *

Včeraj so se na uradu za delo nadaljevala pogajanja za sklenitev novega sporazuma za delavce podjetij, ki se ukvarjajo s čiščenjem in prepleskavanjem ladijskih trupov. Sindikati in delodajalci so se sporazumeli glede zvišanja osnovne mezde. V torek pa bodo nadaljevali pogajanja o drugih delavskih zahtevah.

Poskus ropa ali nenadna slabost?

Zagoneten dogodek se je pripetil včeraj popoldne nekaj pred 16. uro v veži nekega poslopja na Garibaldijevem korzu. Neki moški je prišel v vežo skupaj z dvema drugima osebama in takoj nato je izgubil zavest. Znašel se je potem na nevrokirurškem oddelku splošne bolnišnice, kjer so mu zdravniki ugotovili razne poškodbe na desnem sencu, lobanjsko travmo, začasno izgubo spomina in poškodbo na desni roki.

Gre za 66-letnega Stefana Zappadora iz Ul. Giulia 80. Moški je pozneje povedal, da je stopil v vežo poslopja na Garibaldijevem korzu v družbi dveh drugih oseb. Pri sebi je imel baje precejšnjo vsoto denarja. Kaj se je potem zgodilo se ne spominja. Ležečega na tleh je našel neki stanovalec. Ali je šlo za poskus ropa? So morda zločinci zbežali, ko so opazili moškega, ki je prihajal po stopnicah navzdol?

Pisma uredništvu

Karel Mahnič s Krmenke pri Dolini, ki so mu za naftovod razlastili hišo in vse zemljišče ter ga 1. marca prisilno izgnali, je pred nekaj dnevi sklenil dogovor z vodstvom Industrijskega pristanišča in družbe SIOT ter zdaj sam ruši svojo hišo in odvaža material. Včeraj nam je poslal naslednjo, lastnoročno napisano zahvalo, ki jo rade volje objavljamo:

«Uredništvo Primorskega dnevnika!

Podpisani Karlo Mahnič se lepo zahvaljujem Primorskemu dnevniku za pomoč in solidarnost ob priliki izgona moje družine iz moje hiše. Tudi po vaši zaslugi sem uspešno zaključil spor glede odškodnine za svoje razlaščeno imetje. S tem se zahvaljujem tudi vsem, ki so mi bili ob strani pri moji tako življenjsko važni zadevi.»

Zelo nas veseli, da je Mahnič uspešno zaključil svojo zadevo in mu želimo, da bi si čimprej sezidal nov prijeten dom.

UGODEN ODMEV VESTI O PODALJŠANJU PLINOVODA

Dobava cenenega zemeljskega plina bo pospeševala razvoj industrije

V naši deželi bi potrošnja znašala za sedaj 1 milijardo kubičnih metrov na leto - Vodstvo Acegata je že proučilo nove možnosti za domačo uporabo

V gospodarskih krogih dežele Furlanije-Julijske krajine so sprejeli z velikim zadovoljstvom vest, da namerava Italijanski zavod za izkoriščanje petrolejskih vrelcev ENI raztegniti na naše področje tako imenovani «Padski plinovod», ki se zdaj končuje v industrijskem središču Porto Marghera pri Benetkah. O nameri državnega zavoda je predsednik tržaške trgovinske zbornice dr. Caidassi sinoči izjavil, da bo podaljšanje plinovoda na naše področje, pri čemer bodo neposredno povezana z glavno mrežo plinovodov v severni Italiji industrijska središča v Trstu, Vidmu in Pordenonu, imelo velike koristi tako kar se tiče razpoložljivosti s ceneno energijo v industrijske namene, kakor tudi v gospodinjstvu, saj bodo lahko po speljavi plinovoda v prizadetih mestih uporabljali metan tudi za segrevanje stanovanj in poslovnih prostorov. Zemeljski plin je najcenejše gorivo, in zaradi tega dopušča industrijam, da obratujejo z razmeroma nizkimi stroški, kar zopet ugodno vpliva na njihovo konkurenčnost. Dr. Caidassi je dodal, da ostane kljub omenjenemu Enijevemu načrtu odprto vprašanje primerne povezave s plinovodom, ki bi tekel iz Trsta v Avstrijo in na Češkoslovaško, ter bi «med potjo» dobavljal metan industrijskim obratom v Sloveniji. V prihodnjih tednih se bodo predstavniki tržaške, videmske in goriške trgovinske zbornice v Rimu sešli z voditelji Enija, da bi ponovno vzeli v razpravo načrt o speljavi plinovoda v osrčje industrijske Evrope. Glede tukajšnjih potreb po zemeljskem plinu je dr. Caidassi mnenja, da bi sedanja potrošnja lahko dosegla milijardo kubičnih metrov na leto, medtem ko bi že čez nekaj let lahko narastla na skoraj dve milijardi kubičnih metrov.

V zvezi o nameri ENI so razpravljali na posebni seji tudi strokovnjaki mestnega podjetja Acegat. Ugotovili so, da bo imel nov metanovod tudi vrsto pozitivnih posledic ne le za industrijske obrate, marveč tudi za uporabo zemeljskega plina v gospodinjstvu. Razpolaganje s plinom, ki ne bo strupen in ki bo bolj cenen, bo najbrž povzročilo povečanje domače potrošnje, zlasti za segrevanje prostorov. To dejstvo je treba povezati z dvema nedavnima dogodkoma. Predvsem s sklenitvijo važne pogodbe med ESSO in SNAM, na podlagi katere bo italijansko gospodarstvo razpolagalo z utekočinjenim metanom iz Libije, da dopolni omejeno proizvodnjo italijanskega zemeljskega plina. K temu je treba dodati zaključek pogajanj med SNAM in vsedržavno zvezo poobčinjenih podjetij za plin in vodo za obnovitev pogodb za dobavljanje metana tem podjetjem.

V luči teh poslednjih dogodkov je torej upravna komisija Acegata razpravljala o perspektivi potrošnje plinskih goriv v našem mestu. Pristojni uradi Acegata se že dolgo ukvarjajo s tem vprašanjem in mestno podjetje je že večkrat zahtevalo, da se ugodno reši za naše področje. Na sestanku so prvič razpravljali o ukrepih, za katere je pristojno podjetje in ki bi omogočili čimboljše izkoriščanje energije, ki bo mestu na razpolago. Med drugim so proučili možnost, da bi preuredili gorilnike na plinskih pečicah in štedilnikih potrošnikov. Metan bo namreč imel večjo kalorično moč in tudi večji pritisk, zaradi česar bo treba zožiti odprtine, skozi katere prihaja plin v gorilnike. Poleg tega bodo morali namestiti tudi posebne priprave, ca bodo regulirale pritisk metana na krajnih točkah razdeljevalne mreže, kjer je pritisk plina nizek zaradi velike potrošnje. Vsekakor je kalorična moč metana dvojna v primeri s sedanjim industrijskim plinom. Če bi se odločili za uporabo «čistega» metana, bi lahko po isti razdeljevalni mreži dobavljali takšno količino, ki bi krila še enkrat toliko potreb, kot jih krije sedaj plin.

Seveda bi se lahko zvišala potrošnja s pocenitvijo goriva. To pa je odvisno tudi od cene gorilnega olja, ki dela že močno konkurenco plinu. Toda če se bo v Italiji še nadalje večalo število avtomobilov, bodo pač rafinerije preuredile svoje naprave, da dobe večje odstotke bencina iz surovega petroleja. V tem primeru bi se cena gorilnega olja zvišala, kar bi pospeševalo potrošnjo metana.

Predsednik Berzanti danes v Tridentu

Danes zjutraj se bo predsednik naše dežele v Tridentu sestal s predsednikom dežele Tridentinska-Gornje Poadižje Dal Vitom. Razgovarjala se bosta predvsem o odnosih med deželami s posebnim statutom in državo. Ta sestanek je v zvezi s sklepom vlade, da zavrne deželni zakon o številu, določenem v staležu deželnega osebja.

Sklep vlade je naletel na odločen odpor deželnega odbora in sveta. Danes se bo predsednik Berzanti podrobno seznanil z upravnim delovanjem dežele Tridentinska-Gornje Poadižje.

Krožek «R. Morandi» priredi v sredo, 30. t. m. ob 19. uri na svojem sedežu na Trgu Stare mitnice št. 11 razpravo o temi: «Pot socialistov in združitev med PSI in PSDI». Uvod v razpravo bodo imeli prof. G. Petronio, dr. Polli in dr. T. Sala.

Slovesnost ob zaprisegi 400 novih policistov

Včeraj zjutraj je bila v vojašnici Duca d'Aosta pri Sv. Ivanu slovesnost o zaprisegi 400 policistov, ki so opravili z uspehom predpisane tečaje v šoli gojencev stražnikov javne varnosti.

Gojenci so nastopili na dvorišču vojašnice v sestavi štirih bataljonov z godbo na čelu. Slavnosti so prisostvovali predsednik deželnega sveta de Rinadlini, generalni komisar azza, podprefekt Molinari, tržaški vojaški poveljnik gen. Barberis, prvi predsednik prizivnega sodišča dr. Maltese, generalni prokurator dr. Spagnuolo, župan Franzil in druge osebnosti.

Prisotne, a predvsem gojence, je nagovoril poveljnik šole polk. Brighenti.

V OKVIRU TRŽAŠKEGA VELESEJMA

Vsedržavni natečaj o stolici pripravni za množično uporabo

Vrednost nagrad, ki jih bodo razdelili za najboljša dela, bo znašala nad 2 milijona lir

Na letošnjem tržaškem velesejmu bodo posvetili veliko pozornost pohištvu: temu končnemu izdelku lesne industrije so namreč namenili običajen vsedržavni kongres, ki bo tako doživel svojo šesto edicijo, ter mednarodno zasedanje, deveto po vrsti, ki bo 3. julija in ki bo posvečeno temi «Stolica, industrijski problem». Obeh prireditev se bo udeležilo veliko število domačih in tujih proizvajalcev, arhitektov in strokovnjakov, ki bodo vzeli v pretres vprašanja o proizvodnji in trgovini z lesnimi izdelki in seveda še posebno s pohištvom ter s stolicami. Vsedržavni natečaj bo letos organiziran na temo «Stolica iz lesa, pripravna za množično uporabo». Strokovna komisija, ki bo ocenila predložene izdelke in načrte, bo upoštevala predvsem možnost njihove izdelave v seriji, to se pravi, da bo morala biti izvedba predloženih načrtov predvsem tehnično pripravna za množično uporabo, poleg tega pa cenena kar se tiče proizvodnje. Vrednost nagrad, ki jih bodo razdelili za najboljša dela, bo znašala nekaj čez 2 milijona lir. Strokovno komisijo pa bodo sestavljali strokovnjak prof. M. Dosi, ravnatelj državnega umetnostnega inštituta v Trstu prof. R. Barocchi, univ. profesorja R. Boico in C. De Carli, svetovalec furlanskega konzorcija za izdelovanje stolov s sedežem v Sv. Ivanu ob Nadiži dr. S. Montina, ter strokovnjaki A. Rosselli, M. Zanuso in G. Guerrini iz Milana.

Udeleženci natečaja morajo priglasiti svojo udeležbo vodstvu tržaškega velesejma najkasneje do 30. aprila, natečaj sam pa se bo zaključil 15. junija. Do 24. ure tistega dne morajo namreč udeleženci izročiti elaborate, in sicer bodo načrte sprejemali na naslovu «Ente Fiera di Trieste, Campionaria Internazionale — VI Corcorso Nazionale del Mobile — Trieste, Piazzale Alcide de Gasperi n. 1».

Komisija se bo sestala zadnje dni junija in rezultati natečaja bodo objavljeni takoj zatem. Nagrade pa bo žirija podelila 3. julija, v okviru IX. mednarodnega zasedanja o pohištvu.

Za morebitna pojasnila naj se zainteresirani strokovnjaki obrnejo neposredno na vodstvo velesejemske uprave v Trstu, kjer bodo lahko dobili tudi priglasnice in prepis pravilnika.

Proslava 20-letnice Slovenskega dijaškega doma v Trstu

Slovenski dijaški dom v Trstu se pripravlja na dostojno proslavitev dvajsetletnice svojega obstoja. V ta namen se pripravljajo nekdanji in sedanji gojenci na pester spored, ki bo zajet v enotno slavnostno akademijo. Spored bo vseboval dve zborovski deklamaciji, branje pesmi dveh mladih pesnikov, bivših gojencev dijaškega doma, glasbene točke nekdanjih gojencev dijaškega doma in skupinske in solistične baletne točke. Zborovski deklamaciji vadi gledališki igralec SNG v Trstu S. Starešinič, baletne točke pa baletni učitelj g. Viles. Namen proslave je prikazati pomen Slovenskega dijaškega doma v Trstu, ki je kljub težavam, s katerimi se je boril in se še bori, znal in zmogel poslati skozi dvajsetletno vzgojo nad 1.300 gojencev in gojenk v življenje. Namen pa je tudi ta, da bi se zganile vse oblasti, ki podpirajo take in podobne italijanske vzgojne zavode, in začele sorazmerno in stalno podpirati tudi ta, za slovensko izobražujočo se mladino in za celotno slovensko manjšino, pomemben zavod.

Proslava bo v petek, dne 15. aprila 1966 v Kulturnem domu v Trstu. Celoten potek sporeda slavnostne akademije bo pravočasno objavljen. Že sedaj vabimo na to slavnostno akademijo vse, ki jim je slovenska šolska mladina pri srcu.

RAVNATELJSTVO

30. t. m. v Trstu sestanek komisije turističnih strokovnjakov

Pri pokrajinski turistični ustanovi se bo 30 tm. sestala delovna komisija strokovnjakov, ki bo pripravila praktične postopke za uresničitev sporazumov o medsebojnem pospeševanju in izmenjavanju turističnih pobud in turistov, ki so bili doseženi v Opatiji 25. tm. na sestanku predstavnikov turističnih in letoviščarskih ustanov ter pristojnih organov iz Trsta ter sorodnih ustanov Hrvaške in Slovenije ter istrskih letoviških krajev.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 26. marca 1966 se je v Trstu rodilo 14 otrok, umrlo pa je 8 oseb.

UMRLI SO: 20-letni Benedetto De Monaco, 74-letna Angela Spada vd. Spada, 61-letni Francesco Kobal, 79-letna Luigia Zorrer por. Grando, 85-letna Adele Janett vd. Minca, 2 meseca stari Stefano Saul, 81-letna Rosalinda Steffe vd. Rossi, 63-letna Lucrezia Mannino por. Nangano.

OKLICI: uradnik Vittorio Matuchina in trg. pomočnica Marina Zalateo, inženir Romeo Renoldi in farmacevtka Lucilla Marzini, poštni agent Sergio Di Noia in gospodinja Marisa Skrbec, uradnik Lucio Marta in uradnica Gina Medizza, uradnik Gianfranco Rosin in uradnica Ester Sancin, poštni agent Pietro Manzin in gospodinja Maria Ivancich, uradnik Paolo Vergiu in uradnica Annamaria Visintini, trgovec Livio Rochelli in gospodinja Salve Zucca, ind. izvedenec Fabio Tomasini in trg. pomočnica Maria Rosa Rebecchi-Scagelj, častnik trg. mornarice Dario Cazzanelli in trg. pomočnica Graziella Della Santa, karoserist Cesare Ursich in učiteljica Maria Vidali, delavec Pietro Fornasaro in vetrinistka Maria Bruna Petronio, zdravnik Luciano Crepaldi in otroška negovalka Adriana Colli, strojni kapitan Ennio Volpi in gospodinja Rosamaria Sferza, zdravnik Ennio Furlani in uradnica Giovanna Baldassarri, uradnik Emilio Di Stedano in gospodinja Anna Di Stefano, častnik finančne straže Francesco D'Isanto in gospodinja Rosanna Ricci, bančni uradnik Franco Del Puppo in gospodinja Teresina Favretto, zdravnik Renato Castellan in gospodinja Vittoria Dattilo, pomorski strojnik Emilio Valci in uradnica Nirvana Lucchesi, uradnik Paolo Lazzari in frizerka Oretta Bray, uradnik Virgilio de Reya-Castelletto in uradnica Marina Pampanin, delavec Agostino Cafagna in gospodinja Maria Segulin, mehanik Giorgio Cociani in trg. pomočnica Luciana Biagi, mehanik Gino Parlotti in gospodinja Violetta Della Gatta, karoserist Giusto Butti in trg. pomočnica Silvana Cherbava, delavec Gian Carlo Tomadini in delavka Luciana Pauli, parketist Giorgio Okretich in bolničarka Liliana Cavrecich, tiskar Giorgio Brazzatti in delavka Alvea Poldrugovaz, zemljemerec Antonio Barca in zemljemerka Adriana Figliola, brivec Feliciano Di Benedetto in uradnica Anita Zucca, uradnik Sergio Guercini in trg. pomočnica Laura Padoani, uradnik Vinicio Medeot in učiteljica Nerina Bontempo, radiotehnik Renzo Mertelossi in uradnica Valnea Marcon, mehanik Sergio Sibelia in gospodinja Grazia Svara, častnik Bruno Cantiello in gospodinja Lina Ciotta, podčastnik finančne straže Giovanni Stefanelli in gospodinja Angela Belmonte, podčastnik finančne straže Mario Manca in gospodinja Adelina Medde, trgovski potnik Livio Moretti in uradnica Maria Luisa Magnino, carinski nadzornik Giuseppe Mescia in gospodinja Maria Pia Colitti, finančnik Carlo D'Amico in gospodinja Assunta Tedesco, električar Edvino Nabergoi in gospodinja Marinka Regente, mehanik motorist Claudio Monfreda in trg. pomočnica Liliana Delise, delavec Sergio Salata in gospodinja Bruna Matievich, pomorski kapitan Rino Diminich in uradnica Nadia Bassan, trgovec Bruno Pockaj in uradnica Maria Stritar, šofer Sergio Lorenzini in gospodinja Teresina Moratti, delavec Ruggero Iurich in gospodinja Giuseppina Roberti, šofer Vito Peraino in gospodinja Apolonia Capizzi, uradnik Antonio Possa in uradnica Marta Rocco, načelnik oddelka Mario Selovin in uradnica Gianna Zanon, mehanik Gianfranco Bernardis in gospodinja Franca Bosco, bolničar Livio Veglia in delavka Miranda Braico, natakar Arles Brovia in trg. pomočnica Irma Dolenc, risar Sergio Monego in gospodinja Marialuisa Tombaco, uradnik Radomir Dragovich in uradnica Natalia Genzone, bančni sluga Luciano Nigli in gospodinja Adriana Schrott, elektrotehnik Mario Cermeli in Yolanda Bakker, uradnik Fabio Bertoni in študentka Aurora Scholz, železničar Enrico Rachelli in delavka Iolanda Gigante, zemljemerec Mario Gazzin in uradnica Rina Sabelli, industrijski izvedenec Gianfranco Lucatello in gospodinja Maria Grazia Favento, karabinjer Francesco Di Giacomo in gospodinja Maria Simioli, uradnik Mario Carini in šivilja Livia Vattovani, električar Edoardo Sossi in uradnica Nives Skerlavaj, natakar Giuseppe Grisan in gospodinja Maria Tedesco, podčastnik finančne straže Francesco Santamaria in učiteljica Anna Fantino, Claudio Bordon in Antonia Bettineschi, Petro Covacich in Ermelinda Boccoli.

LOTERIJA

BARI	62	53	13	6	84
CAGLIARI	19	67	50	85	39
FIRENZE	14	26	2	40	48
GENOVA	19	14	8	41	52
MILAN	10	75	22	83	62
NEAPELJ	22	85	46	53	41
PALERMO	21	49	59	16	63
RIM	71	11	85	64	1
TURIN	64	60	44	87	1
BENETKE	26	90	21	79	45

ENALOTTO

2 1 1 1 1 1 1 2 2 1 2 1

KVOTE: 12 točk — 15.662.000 lir, 11 točk — 219.500 lir, 10 točk — 19.100 lir.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

All'Angelo d'oro, Trg Goldoni 8; Cipolla, Ul. Belpoggio 4; Marchio, Ul. Ginnastica 44; Miani, Miramarski drevored 117 (Barkovlje).

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Alla Basilica, Ul. sv. Justa 1; Busolini, Ul. P. Revoltella 41; INAM Al Cedro, Trg Oberdan 2; Mazoni, Ul. Settefontane 2.

LADJE V PRISTANIŠČU

Olimpia, Victoria, Oceanus, Saipa II, Lilion, A. Cosulich (It.), Goranka, Beograd (Jug.), Skenderbeg (Al.), El Giza (ZAR), Gavilan, Vindex, (Pa.), Executor (ZDA), Tide (Niz.), I. Skipper (Lib.), Atlit (Izr.), Eirini (Vel. Brit.), S. Maris II (Gr.), Z. Szczecinska (Pol.).

GLASBENA MATICA - TRST

DANES, 27. MARCA 1966 OB 17. URI V KULTURNEM DOMU

KONCERT OPERNE GLASBE

S SODELOVANJEM PRVAKOV LJUBLJANSKE OPERE:
NADE VIDMARJEVE (sopran),
RUDOLFA FRANCLA (tenor) in
LADKA KOROŠCA (bas)
ORKESTER GLASBENE MATICE
DIRIGENT OSKAR KJUDER

Rezervacija in prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom koncerta.

PROSVETNO DRUŠTVO PROSEK - KONTOVEL
uprizori danes, 27. marca ob 17. uri v ljudskem domu v Sv. Križu
Cvetko Golar:

DEKLE Z ROŽMARINOM

Ljudska igra v štirih dejanjih
Režija: Stane Raztresen

Slovensko gledališče v Trstu
V prosvetni dvorani na OPČINAH
Danes, 27. t. m. ob 16. uri
Carlo Goldoni

GROBIJANI

(Grubjane)
Prevedla MARIJA KACINOVA
V narečje prestavila LELI NAKRSTOVA
Režija JOŽE BABIČ

Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni dvorane.

V Kulturnem domu v Trstu od 3. do 11. aprila 1966

Dva pasijona

Napisal - priredil MIRKO MAHNIČ
Scena: VIKTOR MOLKA
Kostumi: ALENKA BARTLOVA
Glasba: MARJAN VODOPIVEC
Režija: MIRKO MAHNIČ

Prodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav. Rezervacija na tel. 734265.

Gledališča

VERDI

Nadaljuje se pri gledališki blagajni prodaja vstopnic za zadnjo predstavo «La Boheme» za dnevni abonma za vse rede, ki bo danes ob 16. uri ob isti zasedbi.

ABONMAJI ZA SIMFONIČNO SEZONO

Blagajna gledališča Verdi sprejema potrdila abonmajev za simfonično sezono «Pomlad 1966». Ciklus spomladanskih koncertov se bo začel 3. aprila in zaključil 31. maja, obsega pa 10 koncertov in zaključni koncert, na katerem bodo izvajana nagrajena dela z natečaja «Premio Città di Trieste 1966», ki bo veljal tudi za abonente.

Vse informacije pri blagajni.

Kino

Nazionale 14.00 «Rapina al sole» — Jean Paul Belmondo. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Arcobaleno 14.00 «Tre colpi di Winchester per Ringo».
Excelsior 14.30 «Fumo di Londra» — Technicolor. Alberto Sordi, Fiona Lewis.
Fenice 14.30 «100.000 dollari per Lassiter». Eastmancolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Eden 14.00 «Rancho Bravo» Technicolor. James Stewart, Maureen O'Hara.
Grattacielo 14.00 «Adulterio all'italiana» Technicolor. Nino Manfredi, Catherine Spaak. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Alabarda 14.30 «Per qualche dollaro in più». Colorscope. Clint Eastwood in Gian Maria Volonte.
Filodrammatico 14.00 «Rose rosse per Angelica» Technicolor. Jacques Perrin, Raffaela Carra.
Aurora 14.30 «Judith».
Cristallo 15.00 «Signore e signori» Virna Lisi, Franco Fabrizi. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Garibaldi 15.00 «Arrivano i Titani» Technicolor. Giuliano Gemma, Antonella Lualdi.
Capitol 14.00 «Da un momento all'altro» Jean Seberg. Technicolor.
Impero 15.00 «L'ombrellone».
Vittorio Veneto 14.30 «Il tormento e l'estasi» Technicolor. Diane Cilento, Charlton Heston.
Moderno 14.00 «Patto a tre» Technicolor. Frank Sinatra, Deborah Kerr. Zadnji dan.
Astra 15.00 «Una ragazza da sedurre».
Ideale 14.00 «Due marines e un generale» Technicolor. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia.
Abbazia 14.30 «I gemelli del Texas» Technicolor. Walter Chiari, Raimondo Vianello.
Astoria 14.00 «Doringo» Technicolor cinemascope.

Izleti

Prosvetno društvo «Slavko Škamperle» priredi dvodnevni izlet 24. in 25. aprila t.l. v Radence, Mursko Soboto, Ljutomer in Celje. Prijave na sedežu društva vsak večer (izvzemši sobote) od 20.30 do 21.30 in v nedeljo od 11. do 12. ure do 10. aprila t.l.

V torek, 29. t. m. bo predaval v Slovenskem klubu, Ulici Geppa 9, univerzitetni profesor iz Ljubljane dr. inž. Anton Kuhelj o temi:

Astronavtika, njen razvoj in sedanje stanje

Predavanje bo spremljalo 25 skioptičnih slik.
Vljudno vabljeni.

PROSVETNO DRUŠTVO «SLAVKO ŠKAMPERLE»
priredi v četrtek, 31. marca t.l. ob 20.30 v društvenih prostorih predavanje z diapozitivi

Gradovi na Slovenskem

Predavali bodo člani društva.
Vljudno vabljeni vsi člani in prijatelji društva.
Odbor

Fotografije pogreba pok. msgr. Matije Skabarja so na ogled v Tržaški knjigarni v Ul. sv. Frančiška 20.

Center za raziskavo raka - Trst in p.d. «Igo Gruden» - Nabrežina
vabita na predavanje o borbi za PREPREČEVANJE RAKA NA MATERNICI, ki bo v sredo, 30. t. m. ob 20.15 v društveni dvorani v Nabrežini. Predaval bo dr. Dušan Gruden. Sledila bo diskusija. Prisoten bo tudi ravnatelj centra za raziskavo raka dr. Lovenati.

Kino - fotografski material
SEGULIN
Trst, Ul. Mazzini 53
Telefon 733-361
vabi prijatelje in znance, naj ga obiščejo

Razna obvestila

Državni znanstveni licej sporoča, da se sprejemajo prošnje za znanstveno in klasično maturo do 31. marca.

DR. SONJA MASSERA
bo odsotna od 4. do 8. aprila t. l.

Dr. Rafko Dolhar
SPECIALIST ZA DELAVSKE IN POKLICNE BOLEZNI,
sprejema v Ul. S. Francesco 6, tel. 68-400
INAM od 14. do 15. ure
Roentgen, aereosol, inhalacije, terapija s kisikom

GLUHI, SLIŠALI BOSTE NE DA BI IMELI KAJ V UŠESIH

ODREŽITE TA OGLAS

Tisočeri so bili presenečeni ko so odkrili, da končno lahko spet neverjetno jasno slišijo BREZ KAKIH ZADREG.

To je sedaj možno s pomočjo nove izredne iznajdbe, ki deluje BREZ slušalke v ušesu... BREZ visečih vrvic... BREZ nerodnih baterij... BREB kakakršne koli cevke... Danes premagati slušno hibo je tako lahko, kot si natakniti elegantna očala.

Ta presenetljiva iznajdba, ki jo predstavlja Amplifon, Vam nudi neprekosljivo prednost, da slišite ne da bi Vas kaj motilo v ušesih in to v normalnem tonu. Vse akustične aparature starega tipa so sedaj povsem zastarele.

Vsak bralec tega lista, ki ima kako slušno napako, lahko dobi BREZPLAČNO (v beli kuverti) senzacionalno ilustrirano knjigo. Ta mu bo razodela vse podrobnosti o novi iznajdbi.

Če hočete dobiti knjigo brezplačno in brez vsake obveznosti, pišite še danes na naslov: Amplifon, Rep. 239—D—3 Via Durini 26, Milano in navedite Vaše ime in naslov.

Sintetične preproge

in preproge za hodnike iz plastike «BALATUM» in «MERAKLON». Moderno pokrivanje podov z gumo. «MOQUETTE» in ploščice «RIKETT» in «ARMSTRONG». Bežna vrata «ROLLPORT», beneške zavese (tende veneziane) Hitra ureditev s specializiranim osebjem. A. R. P. ITALPLAST, Trst, Trg Ospedale št. 6 Tel. 95-919

«MODELLINA CALZATURE»
klasični in najnovejši modeli čevljev najboljših znamk
velika izbira za
moške — ženske — otroke
Ul. F. Filzi 3, TRST, tel. 37-797
(vogal Ul Machiavelli)

Mali oglasi

ZLATE predmete, ure, prodaja tudi proti vrednosti starega srebrnega denarja pri HOLLESCH, Trst, Piazza S. Giovanni 1.

TAPETNIKE strokovnjake, kvalificirane in poldelavce, stalna zaposlitev, išče Perizzi, Viale D'Annunzio 27.

MLADENIČE največ 17 let stare, željne učenja ročnega dela za tapetnike, zavese in podobno za opremo stanovanj, išče Perizzi, Viale D'Annunzio št. 27.

MIZARSKO delovno mizo in kombinirko na pet različnih operacij prodamo po izredno nizki ceni. Via della Tesa 12.

PIANINO «Reinhardt» prodam. Telefonirati v ponedeljek na št. 99-124.

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob pok. msgr. Matije Škabarja daruje Tončka Ščuka 2000 lir za Dijaško Matico.

Ob trinajsti obletnici smrti Justa Zagarja s Padrič daruje žena Angela 1000 lir za Dijaško Matico.

Ob obletnici smrti Valerije Sila daruje hčerka Milena 1000 lir za Dijaško Matico.

Namesto cvetja na grob pok. Antona Čoka daruje Antonija Gombač 3000 lir za Dijaško Matico.

V počastitev spomina pok. msgr. Matije Škabarja daruje učitelj Ivan Sancin 3000 lir za Dijaško Matico.

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Leopolda Lisjaka (Volpi)

in ga spremili k zadnjemu počitku.
ŽALUJOČI OSTALI

ZAHVALA

Vsem, ki so na kateri koli način počastili spomin naše nepozabne

Zore Bajc

se najtopleje zahvaljuje
družina BAJC
Trst, 27. marca 1966.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in tast

FRANC KOBAL

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes, 27. t. m., ob 10. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice.
Žalujoča žena Marija, hči Mimi, sinova Srečko z zaročenko Vero in Darko z ženo Marto
Trst, 27. marca 1966.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Delal se je žrtev napada v resnici pa je hotel krasti

Naprtili so mu tudi obtožbo kraje zlate narokvice, vendar pa ima obramba proti tej obtožbi dobre argumente

Pred prizivnim sodiščem (predsednik Franz, tožilec Santonastaso, zapisnikar Parigi) so obravnavali zapleten primer kršitve raznih predpisov kazenskega zakona, ki jih je baje zagrešil 59-letni čevljar Luigi Cristiani iz Ul. Aquilinia 7.

V tem primeru gre pravzaprav za dva ločena dogodka. Prvi zadeva tatvino zlate narokvice, ki jo je obtoženec baje zagrešil 16. marca 1963 v škodo Ilse Bernsteinove v njenem stanovanju. Obtožnica je trdila, da je Cristiani prišel v stanovanje klientke, da bi ji izročil par čevljev, ki jih je popravil ter da je tedaj izkoristil priliko ter ukradel narokvico.

Drugi dogodek, zaradi katerega se je moral Cristiani že zagovarjati pred kazenskim sodiščem, pa je zadeval neko zapleteno dogodivščino, ki se je pripetila 8. januarja 1964. Tistega dne so reševalci našli poškodovanega Cristianija na dvorišču poslopja št. 19 v Ul. Torrebianca. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so zdravniki menili, da se bo moral moški zdraviti zaradi raznih poškodb okoli 40 dni. Cristiani je tedaj izjavil policistom, da se je sprl z dvema moškima, ki sta mu hotela poravnati svoj dolg z dvema zavojčkoma jugoslovanskih cigaret. Policisti so uvedli preiskavo ter ugotovili, da Cristianijeva verzija ni odgovarjala resnici. Namišljeno žrtev ni namreč vrgel skozi okno neki Jugoslovan ali kdorkoli drug. Cristiani se je namreč hotel splaziti v skladišče podjetja Giacomo Vatovec, toda namera mu je spodletela ter je padel z nekega okna na dvorišče. Zato so mu policijski organi naprtili tudi obtožbo simulacije prekrška in poskusa tatvine.

Kazensko sodišče je 28. junija lani spoznalo obtoženca za krivega ter ga obsodilo na 1 leto, 4 mesece in 20 dni zapora ter 37.000 lir globe.

Razprava pred prizivnim sodiščem pa se še ni končala, ker je medtem prišlo do nekaterih odkritij, ki mečejo čudno luč na prvi dogodek, se pravi na tatvino v škodo Ilse Bernsteinove. Obtoženčevi obrambi se je namreč posrečilo dokazati, da obstajata dve priči, ki trdita, da je ukradena narokvica danes v rokah okradenke. Gre za Lucio Bosco in Bruna Gria. Lucia Bosco je baje nekega dne povedala Cristianiju, da je videla narokvico v stanovanju Ilse Bernstein.

Spričo teh dokaj tehtnih dokazov so prizivni sodniki ukazali, da se proces delno obnovi ter so ga odložili za nedoločen čas.

URARNE in ZLATARNE SEDMAK
TRST Viale XX Settembre 16 tel. 96016
NABREŽINA (center)
SESLJAN (center)
ZLATI IN SREBRNI OKRASNI PREDMETI
Več kot včeraj manj kot jutri

Autorimessa S. Giusto
SERVISNA POSTAJA
MEHANIČNA DELAVNICA
POPRAVILA AVTOMOBILOV vseh vrst
HITRA IN ODLIČNA POSTREŽBA
TRST — Ul. A. Caccia 10/a (vogal Largo Barriera) Tel. 55-533

Kino na Opčinah

predvaja danes, 27. t. m. z začetkom ob 15. uri Titanus film:

Non son degno di te

(NISEM TE VREDEN)

Ste se zabavali s filmom «NA KOLENIH PRI TEBI»? Se bolj se boste s filmom «NISEM TE VREDEN»... z Giannijem Morandijem.

V ponedeljek, 28. t.m. ob 18. uri ponovitev filma

Non son degno di te

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 27. t. m. z začetkom ob 16. uri Cinemascope barvni film:

DONNE, V'INSEGNO COME SI SEDUCE UN UOMO

Posnet po knjigi (Sey and The Single Girl)

Igrajo: TONY CURTIS, NATALIE WOOD, HENRY FONDA in LAUREN BACALL

Mladini pod 14. letom vstop prepovedan

KINO OVMKRIŽU

predvaja danes, 27. t. m. ob 15. uri western barvni cinemascope Lux film:

LA LANCIA CHE UCCIDE

(KOPJE, KI UBIJE)

Igrajo: SPENCER TRACY, ROBERT WAGNER, JAN PETERS in RICHARD WIDMARK

V sredo, 30. t. m. začetek ob 19.30 po romanu Desmonda Junga film:

ROMMEL

(PUŠČAVSKA LISICA)

Igrajo: JAMES MASSON in JESSICA TANDY

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes, 27. t. m. ob 16. uri Francoscope barvni film:

WEEK-END A ZUYDCOOTE

Igrajo: CATHERINE SPAAK in JEAN PAUL BELMONDO

Prepovedan vstop mladini pod 14. letom

Goriško-beneški dnevnik

SEJA OBČINSKEGA SVETA V GORICI

Davek na povečanje vrednosti zazidalnih površin po l. 1953

Diskusija o poteku proslave 20-letnice manifestacij za italijansko rešitev pripadnosti Gorice

Občinski svet v Gorici je na svoji seji v petek zvečer odobril davek na povečanje vrednosti zazidalnih površin od 1. januarja 1953. leta dalje. Za predlog, ki ga je v imenu občinskega odbora razložil odbornik za občinske davke odv. Avgust Slifigoj, so glasovali svetovalci strank levega centra in komunisti, proti pa so glasovali svetovalci PLI in MSI; vzdržal se je svetovalec Devetag (PSDI). O predlogu odbora se je razvila živahna diskusija, v katero sta posegla svetovalca Battello (KPI) in Majo (PLI). Odgovoril jima je poročevalec, ki je dejal, da ima občina po zakonu dolžnost uveljaviti pristojbine za desetletno že preteklo obdobje. Občinska uprava je izbrala za začetek tega obdobja januar 1953, kar se tudi sklada s statističnimi podatki o naraščanju vrednosti zazidalnih površin.

Sledile so volitve revizorjev glasbene šole; svetovalec Cian (KD) je predlagal socialdemokrata Campagnona in komunista Battella. Svoj predlog je utemeljil s tem, da noče diskriminacije, pa tudi konfuzije ne. Za imeni so glasovali vsi svetovalci levega centra in komunisti. Odobrili so še strošek 370 tisoč lir za razne revije, na katere je občina naročena.

Zelo živahna in tudi zanimiva razprava se je razvila o resolucijah, ki so jih predložili svetovalci in župan glede proslave 20-letnice manifestacij v Gorici (27. marca) za italijansko rešitev takrat perečega vprašanja teritorialne pripadnosti Gorice med obiskom zavezniške komisije.

Komunist Battello je opozoril na izkoriščanje te proslave s strani MSI in PLI za pogrevanje starih metod, medtem ko je treba pokazati, kako je bilo mogoče s temi manifestacijami ustvariti demokratične odnose.

Demokristjan Cian je dejal, da so fašisti izven zgodovine in da so z izkoriščanjem cerkve (napadi na goriška škofa Sedeja in Fogarja, prepoved uporabe slovenščine v cerkvah) povzročili katastrofo, ki smo ji bili priča. Citiral je nekulturne izjave monarhista Pedronija («tribù montane», «slavi bastardi») v nekem članku ter odrekel temu svetovalcu pravico, da govori v imenu idealov ki se proslavljajo.

Demokristjanski odbornik Agati je pristavil, da se bo 20-letnica teh dogodkov proslavljala v medsebojnem spoštovanju Italijanov in Slovencev. Župan Martina je ob samem začetku seje prebral resolucijo o namenih občinske uprave glede proslave 27. marca. Odbornik odv. Sfiligoj (SDZ) je dejal, da dobro razume izjave vseh tistih, ki so govorili pred njim v smislu potrebe po vedno večjem sodelovanju italijanskih državljanov obeh jezikov.

Sledilo je glasovanje: za županovo verzijo proslave 27. marca v duhu strpnosti in spoštovanja so glasovali vsi svetovalci strank levega centra in komunisti, proti fašisti, vzdržali pa so se liberalci. Prihodnje seja bo po vsej verjetnosti v petek ob 21. uri.

Za gradnjo novega sedeža Zelenega križa

Včeraj je bil na goriškem županstvu sestanek predstavnikov Zelenega križa in mestne hranilnice, ki so se razgovarjali z županom Martino glede gradnje novega sedeža Zelenega križa s pomočjo in prispevki občine in drugih krajevnih ustanov. Nova zgradba, ki naj bi stala na mestu sedanjega sedeža, bi bila tudi v okras mestu.

Statut za industrijsko cono v Gorici odobren

Na goriškem županstvu so se včeraj sestali ustanovni člani konzorcija za goriško industrijsko cono, ki so proučili in odobrili njegov statut. Govora je bilo tudi o tem, kako spraviti skupaj 30 milijonov osnovne glavnice.

Med drugimi sta bila prisotna goriški župan Martina in sovodenjski župan Češčut z občinskima tajnikoma, predsednik pokrajine dr. Chientaroli z odbornikoma Waltritschem in Vezilom, direktor mestne hranilnice dr. Montena, predsednik trgovinske zbornice inž. Rigonat in drugi.

Sklepe s tega sestanka bodo posamezni predstavniki predložili organizmom ustanov, ki jih predstavljajo.

Danes zborovanje za mir v Vietnamu

Danes ob 11. uri bo v kino dvorani Modernissimo v Gorici zborovanje odbora za mir v Vietnamu, ki ga prireja goriški odbor. Občinstvo se poziva, da se kar v največjem številu udeleži te miroljubne manifestacije. Odbor sestavljajo predstavniki najrazličnejših političnih strank, ki vidijo v vojni v Vietnamu nevarnost za svetovni mir.

Danes dopoldne v Števerjanu občni zbor kmečke blagajne

Danes dopoldne z začetkom ob 11. uri bo v sejni dvorani županstva v Števerjanu letni občni zbor občinske kmečke blagajne.

Predsednik Danilo Bajt bo ob tej priliki podal poročilo o lanskem delu te ustanove in o njenem finančnem stanju. Sledila bo debata o poročilu in njegova odobritev. Ob tej priliki se bodo pogovorili tudi o drugih problemih te ustanove in o njenem bodočem delu.

NA RAZNA IN HITRA POSREDOVANJA

SIOT izplačala Jameljcem odškodnino za zemljo

Hvaležnost prizadetih Kmečki zvezi

Na pobudo Slovenske kulturno gospodarske zveze, ki je na sestanku predsedstva razpravljala o izgradnji naftovoda na Goriškem, je priredila Kmečka zveza v Jamljah več sestankov kmetov, lastnikov njihovih kakor tudi jusarskih zemljišč. Na njih so župan Jarc, podžupan Jože Pahor, tajnik Kmečke zveze dr. Primožič in pa pokrajinski odbornik Marko Waltritsch seznanili prizadete občane s pravicami, ki jim pripadajo. V tem razmeroma kratkem času je bilo več pogovorov, med predstavniki, ki so zastopali kmečke koristi, ter predstavniki družbe SIOT in drugimi organi. Ker pa je družba zaukazala svojim delavcem, naj pričnejo s pripravami za gradnjo naftovoda na spornih zemljiščih, ne da bi prej sklenila pogodbe, je odv. Sancin s hitrim posegom zaustavil sleherno delo, dokler se ne sklene sporazum o pravični odškodnini za lastnike zemlje, ki se razprostira v bližini ovinka smrti v Jamljah, kjer bo speljan naftovod. Poseg je imel hiter učinek, zakaj družba je takoj podpisala pogodbo o odškodnini ter zneske nemudoma izplačala.

Kmetje iz Jamelj so hvaležni vsem, ki so se brigali za njihove koristi, še prav posebno pa Kmečki zvezi, ki je hitro razumela njihove težave ter jim vseskozi pomagala.

Zanimiva publikacija msgr. A. Kračine

Msgr. Angel Kračina, ki je bil pred enim tednom premeščen iz šentlenartske fare v Beneški Sloveniji v Buje v Furlaniji, je pred svojim odhodom objavil zanimivo publikacijo, ki nosi naslov «Devetnica božična v podutanski fari». Gre za zbirko originalnih spisov v narečju, ki zaobsegajo molitve, v prozi in poeziji, vernikov med božično devetdnevnico v fari Šentlenart. Na začetku brošure je objavljen naslednji moto: «Mojim prednikom v spomin in mojim naslednikom v opomin.»

Večidel spisov še ni bil nikoli objavljen in jih je avtor dobil v obsežni neobjavljeni šupnijski arhivski dokumentaciji, zelo zanimivi za proučevanje splošne slovenske in še posebej verske zgodovine v teh krajih.

Msgr. Kračino je na poti v Buje pospremila dolga kolona avtomobilov šentlenartskih faranov, kar je najboljši dokaz, kako zelo so verniki ljubili župnika, ki jim je govoril v njihovem jeziku.

Jutri ob 10. uri bo na županstvu v Gorici prva seja posvetovalne komisije, ki ji načeluje župan in v kateri so predstavniki vseh skupin v občinskem svetu; ukvarjala se bo z mestno avtobusno službo.

NA POBUDO POKRAJINSKEGA ODBORNIKA WALTRITSCHA

Prvi skupni sestanek županov treh slovenskih občin na Goriškem

Pogovarjali so se o odnosih s pokrajinsko upravo in splošnih občinskih vprašanjih

Na pobudo pokrajinskega odbornika Marka Waltritscha so se v četrtek zvečer sestali v Gorici župani in podžupani treh slovenskih občin na Goriškem. Prisotni so bili Jožef Češčut, župan sovodenjske občine, odbornika iste občine Janko Cotič in Franc Petejan, Andrej Jarc, župan doberdobske občine in odbornik Karlo Černic, Slavko Klanjšček, župan števerjanske občine in odbornik Ciril Terpin.

Razgovor je potekal v glavnem o potrebah vseh treh občin, o njihovih odnosih s pokrajinsko upravo, o petletnem načrtu za modernizacijo turističnih cest, o ljudskih stanovanjih, o šolah in podobno. Poudarjena je bila potreba po usklajevanju pobud in nastopov v korist slovenskih občin na Goriškem.

V preteklih letih so vladne in krajevne oblasti zanemarjale potrebe slovenskih občin v primerjavi s potrebami furlanskih. Najbolj viden dokaz so ceste, katerih modernizacija se v naših občinah šele danes pričenja konkretno uresničevati. Novi pogoji, v katerih živimo, vlada levega centra in vstop Slovencev v krajevne organe oblasti in nova politika do Slovencev nam nudijo možnost, da se nadoknadi zamujeno. To ni sicer popolna odprava zapostavljanja slovenske manjšine, so pa prvi koraki po tej poti.

S strani prisotnih, ki so predstavljali v glavnem celotno politično konstelacijo, v kateri se udejstvujejo Slovenci, je bila poudarjena potreba po odpravi politične diferenciacije, ko gre za skupne koristi državljanov slovenske narodnosti in tudi potreba po večji strokovni pomoči našim občinam s strani osrednjih organov političnih strank in organizacij. Na koncu so se prisotni strinjali, da se prvič po vojni, ko so se vsi trije slovenski župani sestali za isto mizo in skupno razpravljali o svojih problemih, ugotavljajoč, da so dosedanji zaostreni spori političnega značaja le škodovali upravnemu, gospodarskemu in turističnemu razvoju slovenskih občin, kar je nujno privedlo do emigracije in utapljanja v tujerodni mestni večini.

Pokrajinska sindikalna zveza (CISL) je odpovedala pokrajinski dopolnilni sporazum za uslužbence trgovskih podjetij, ki zapade 30. junija letos. Obenem je poslala zvezi trgovcev zahtevo za pričetek pogajanj.

Poletni urnik za trgovine od 1. aprila

Pokrajinska zveza trgovcev sporoča, da bo od 1. aprila do 30. septembra veljal naslednji urnik za trgovine, ki je obvezen za vso goriško pokrajino:

Pekarne 6.30-12.30, 16.-18.; mlekarne 6.30-12.30, 17.-19.30; jestvine in drogerije 8.-12.30, 16.-19.30; oblačila, oprema, industrijski in drugi proizvodi 8.30-12.30, 15.30-19.30; železnina 8.30-12.30, 15.-19.; sadje in zelenjava 8.-12.30, 16.-19.30; maloprodaja goriva in gradbenega materiala 8.-12. 13.30-17.30; avtomobili in pritikline 8.-12., 15.19.; kolesa in pritikline 8.30.-12.30, 15.30-19.30! cvetličarne 8-12.30, 15.30-19.30; kmetijske potrebščine 6-12.30, 15.30-19.

Slaščičarne brez dovoljenja policije, tudi če so priključene k prodajalnam kruha, 7.30-22.30.

Poletni urnik bencinskih črpalk

Dne prvega aprila stopi v veljavo poletni urnik za bencinske črpalke, ki bo veljal do 30. septembra, ter je naslednji:

Od ponedeljka do petka 7.-22.; ob sobotah in pred prazniki 7.-23.; ob nedeljah in praznikih 7.-22. (samo za dežurne črpalke). Za Gradež te določbe ne veljajo.

S SEJE TRGOVINSKE ZBORNICE

Na sestanku v Trbižu bodo razpravljali o mejnih prehodih

Uspelo srečanje delovne javnosti s šolsko mladino

Upravni odbor trgovinske zbornice v Gorici je imel v petek svojo običajno tedensko sejo, ki jo je vodil predsednik inž. Rigonat. Ta je poročal najprej o poteku srečanja z mladino dne 23. t. m. s predstavniki delovne javnosti, ki ga je organiziral poseben odbor ob sodelovanju pokrajinske uprave in trgovinske zbornice. Te manifestacije v kino dvorani Corso so se udeležili tudi dijaki višjih razredov slovenskih srednjih šol, ki so si popoldne ogledali naprave neke goriške žganjarne.

Po tem poročilu je odbor obravnaval organizacijske gospodarske probleme in probleme pokrajinskega značaja in važnosti. Med drugim so obravnavali pristop trgovinske zbornice h konzorciju za industrijsko področje v Gorici, o sprejemu novih članov v industrijski konzorcij za Tržič ter o bližnjih občnih zborih konzorcija za letališče v Ronkah in družbe Autovie Venete, katerih član je trgovinska zbornica. Sklenili so, da se bo ta ustanova pridružila tudi konzorciju za notranje vodne poti.

Pregledali in dopolnili so nadalje seznam izvedencev in strokovnjakov, upoštevajoč pri tem predloge posebnega odbora. Končno so proučili tudi pripravljalna dela deželne uprave, za sestanek, na katerem bodo govorili o alpskih obmejnih prehodih in o cestah evropske važnosti na področju naše dežele. Ta sestanek se bo vršil v Trbižu po vsej verjetnosti meseca maja, vendar točen datum še ni bil določen.

Na tem sestanku je napovedana tudi udeležba ministra javnih del, ki mu bo predsedoval.

Karambol avtomobilov na srečo brez ranjenih

Včeraj dopoldne nekaj pred 11. uro sta trčila na cesti med Gorico in Farro dva avtomobila, ki sta utrpela precejšnjo škodo. Na srečo pa sta oba voznika ostala nepoškodovana.

Ob tisti uri se je peljal 33-letni Bruno Testone iz Kaprive z avtom NSU GO 21907 po cesti proti Fari ter hotel zaviti proti tovarni cementnih izdelkov, ki je na levi strani ceste na Majnici. Takrat pa je privozil za njim s fiatom 600 GO 15577 28-letni Luciano Calligaris iz Romansa. Morda zaradi prenagle vožnje in ker je Testone dal prepozno znak za zavoj na levo, sta obe vozili trčili s precejšnjo silo, se potem zaleteli ob obcestno ograjo in prevrnili. Kot rečeno sta ostala oba voznika nepoškodovana. Pač pa sta utrpeli obe vozili precejšnjo škodo, ki jo cenijo nad 200 tisoč lir.

Zapisnik o nesreči je napravila izvidnica karabinjerjev iz Gorice.

Darovi in prispevki

Ob drugi obletnici smrti našega nepozabnega moža in očeta Viljema Nanuta, daruje družina 10.000 lir za Podporno društvo.

Za krvno banko v Gorici daruje Vera Codermaz v počastitev spomina Berte Milo 3000 lir.

OPOZORILO TRGOVCEM

Po deželi krožijo lažni agenti davčne policije

Sumljive osebe je treba takoj prijaviti poveljstvu finančnih stražnikov ali davčne policije

Pokrajinska zveza trgovcev opozarja trgovce na Goriškem, da krožijo po naši pokrajini ljudje, ki se izdajajo za agente davčne policije. Ti se zglašajo pri podjetjih na podeželju s pretvezo, da morajo napraviti kontrolo računskih dokumentov in zahtevajo plačilo določenih zneskov kot globe, za nepravilnosti, ki jih odkrijejo. Zato je potrebno, da so trgovci zelo pazljivi pri sprejemanju takih kontrolnih organov.

Prave kontrolne organe je lahko spoznati, ker morajo ob svojem prihodu predložiti posebno izkaznico zelene barve, ki jo izdaja finančno ministrstvo v Rimu svojim predstavnikom. Pri takih pregledih morata biti vedno prisotna po dva finančna stražnika. Nobeden od teh pa ne sme sprejemati kakršnega koli denarja, ker je treba vsako dolžno vsoto plačati preko registrskega urada.

Kadar dobi kakšno podjetje tak sumljiv obisk, naj to takoj sporoči na zvezo trgovcev, na poveljstvo finančnih stražnikov ali davčne policije.

Avtomobilska nesreča z ranjenci na Oslavju

Včeraj popoldne okrog 14. ure je 20-letni Franco Meinardi iz Ul. Del Prato 17 zavozil na ovinku pri kostnici na Oslavju s ceste z avtom fiat 1200 ko se je vračal iz Števerjana. Avto se je pri tem prevrnil in trije od štirih potnikov so bili pri tem ranjeni. Z avtom Zelenega križa so odpeljali v bolnišnico Meinardija, ki se je poškodoval po nogah in si eno verjetno tudi zlomil. Pridržali so ga na zdravljenju za 15 dni. 30 dni se bo moral zdraviti v bolnišnici drugi potnik 23-letni Gianpaolo Brass iz Ul. Ortigara 2, ki se je udaril na lobanji in dobil pretres možganov. Tretji ranjenec je bil 23-letni Alfredo Ceregioli iz Ul. Del Prato 3, ki je dobil številne poškodbe po telesu in šok ter se bo moral zdraviti 10 dni, vendar je odklonil, da bi ostal v bolnišnici. Četrti potnik v avtu je bil Sergio Zorzi iz Farre, ki pa je prilezel iz prevrnjenega vozila nepoškodovan.

Zapisnik je napravila cestna policija iz Gorice, ki je ugotovila tudi precej škode na avtu.

Razna obvestila

Kmečka zveza v Gorici opozarja vse lastnike kmetijskih strojev, da morajo do 31. marca t. l. prijaviti potrebe po tekočem gorivu in preostanek tistih od prejšnjega leta. To prijavo lahko napravijo prizadeti preko Kmečke zveze na njenem uradu v Ul. Ascoli 1/I, kjer prejmejo tudi vsa podrobnejša pojasnila.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Od 20. do 26. marca se je v goriški občini rodilo 23 otrok, umrlo je 8 oseb, bile so tri poroke in 12 oklicev.

ROJSTVA: Claudio Krascek, Giulia Colautti, Mara Vecchiet, Nicoletta Belviso, Annamaria Midena, Roberto Lorenzon, Corrado Macuz, Donata Geat, Massimo Sordi, Stefano Cisilin, Cristina Bianchet, Lucia Pantea, Flavia Todone, Mariella Cantagalli, Paolo Sossou, Manuela Persolja, Angela Calligaris, Loredana Bobiz, Alida Cantarut, Fabio Coderin, Antonella Bitetti, Nicoletta Sgorbissa, Stefano Nanut.

SMRTI: upokojenka 78-letna Dorotea Nemec, vd. Pettarin, upokojenec 70-letni Domenico Bisesi, trgovec 63-letni Ultimo Furlan, trgovec 59-letni Remigio Millo, gospodinja 65-letna Maria Paoletti, por. Paulin, upokojenec 89-letni Achille Vidri, upokojenec 76-letni Francesco Pellizzoni, gospodinja 76-letna Elisabetta Lunaro, vd. Barlè.

POROKE: šofer Antonio Rossi in gospodinja Anna Maria Bigot, trgovec Luigi Skok in gospodinja Mariagrazia Tiberio, inženir Renzo Medeot in gospodinja Marialuisa Azzano.

OKLICI: uradnik Gustavo Andreoli in gospodinja Luigina Brumat, električar Luciano Vidoz in tekstilna delavka Maria Godeas, financar Carlo D'Amico in gospodinja Assunta Tedesco, mehanik Renato Bressan in tekstilna delavka Carla Lando, uradnik Gianfranco Rosin in uradnica Ester Sancic, trgovec Gianfranco Broglia in gospodinja Stella Franzot, trgovec Alessandro Rolich in gospodinja Claudia Pisani, uradnik Claudio Tosoratti in uradnica Laura Kollmann, delavec Pietro Soprani in trgovska pomočnica Silvana Macuz, mehanik Emilio Nanut in trgovska pomočnica Franca Klavcic, geometer Giuseppe Montevecchi in gospodinja Maria Vezil, uradnik Roberto Galuppo in gospodinja Maria Petrini.

Oglašujte v PRIMORSKEM DNEVNIKU

Skupina Jameljcev, ki je prejela odškodnino naftovodne družbe SIOT za škodo na njihovem zemljišču pri tako imenovanem ovinku smrti

Kino

Gorica

VERDI. 15.15: «Marcia nuziale», Ugo Tognazzi in S. A. Field; italijanski film; mladini pod 18. letom vstop prepovedan; zadnja ob 22. uri.

CORSO. 14.30: «Il piacere e l'amore», J. Fonda, C. Spaak in Y. C. Bryali, kinemaskop v barvah; mladini pod 18. letom prepovedan.

MODERNISSIMO. 14.45: «Cat Ballou», Jane Fonda, Lee Marvin in Nat King Cole, ameriški barvni film; zadnja ob 22.30.

VITTORIA. 15.00: «Una raffica di piombo», R. Hoffman in M. Tolo. Kinemaskopski film v barvah.

CENTRALE. 15.00: «L'uomo dalla pistola d'oro», K. Mohner in L. Davila. Ameriški barvni kinemaskop. Mladini pod 14. letom vstop prepovedan.

Tržič

PRINCIPE: «Colpo grosso ma non troppo», Louis Defunes in Venantino Venantini; barvni kinemaskopski film.

AZZURRO: «Agente 007 operazione tuono (Thuderland)», Sean Connery in Luciana Paluzzi; barvni kinemaskopski film.

EXCELSIOR: «Agente 007 operazione tuono (Thuderland)», Sean Connery in Luciana Paluzzi; barvni film.

NAZIONALE: «Angelica alla corte del re», Michele Mercier in Giuliano Gemma; barvni kinemaskopski film.

S. MICHELE: «L'inafferrabile Primula Nera»; sledi barvna slikanica Walt Disneya.

Štarancan

EDISON: «Le tardone», D. Perego, F. Marzi, F. Franchi in C. Ingrassia.

EUROPA: «Capitan Newmann», Gregory Peck in Tony Curtis.

Ronke

EXCELSIOR: «100.000 dollari per Ringo», Richard Harrison in Fernando Sancho; barvni kinemaskopski film.

RIO: «Come uccidere vostra moglie», Jack Lemmon in Virna Lisi.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna PONTONI — BASSI v Raštelu, tel. 33-49.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Danes, 27. marca je v Gorici odprta cvetličarna JOŽEF BANDELJ na Travnku, tel. 54-42.

TEMPERATURA VČERAJ

Najvišja 11,5 stopinje ob 15.20, najnižja —3 ob 6.20; povprečne vlage 55 od sto.

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali ali spremili na njeni zadnji poti našo drago

Marijo Pavletič por. Pavlin

se najlepše zahvaljujemo. Posebna zahvala pevcem, g. dekanu, pogrebcem in darovalcem cvetja.

Žalujoča družina

Štandrež, 27. marca 1966.

šport šport šport

PLEZALNI TEČAJ SPDT

Dolina Glinščice, ki je vso zimo samevala, se sedaj ob pričetku pomladi prebuja k novi plezalni sezoni. Najbolj trdovratni plezalci, ki niso čakali toplih pomladanskih dni, da bi se vrnili v ta naš tržaški plezalni raj, dobivajo vedno večjo družbo. Po stenah, robeh in policah se vedno pogosteje sliši vesele pesmi zbadljivke in vse tisto kar spada k obredu, ki se mu pravi «plezanje v Glinščici».

Kot lansko leto, namerava alpinistični odsek SPDT prirediti plezalni tečaj in kot lansko leto dati možnost ljubiteljem planin, da jih spoznajo tudi iz mikavne perspektive plezalca.

Alpinizem tu v zamejstvu dolgo let ni mogel na zeleno vejo, lansko leto se je nekaj premaknilo in tako imamo v alpinističnem odseku jedro okrog katerega naj se s časom zbere močan alpinistični kolektiv.

Zato SPDT vabi mladino, ki misli, da v alpinizmu lahko zadosti želji po dejanju, ki krepi tovarištvo in individualnost in pelje človeka iz te uniformirane vsakdanjosti v najlepši scenarij, ki si ga more človek zamisliti, v naš alpski svet.

* * *

Informacije vsak dan v Slovenskem klubu, Ulica Geppa 9, od 18.30 do 20. ure.

DOMAČI NOGOMET

II. AMATERSKA LIGA

Ob 15. uri v Turjaku
Turiacco — Primorje

* * *

III. AMATERSKA LIGA

Ob 10.30 v Ul. Flavia
S. Anna — Breg

Ob 15. uri v Nabrežini
Primorje B — Nabrežina

Ob 15. uri pri Sv. Alojziju
Libertas Barcolana — Vesna

* * *

JUNIORSKO PRVENSTVO

Ob 11.30 na stadionu «Prvi maj»
Triestina — Breg

Ob 13. uri v Nabrežini
Primorje — S. Giovanni

ODBOJKA

Danes ob 8.30 bo na stadionu «Prvi maj» tekma Kras-Turiacco.

PO IZGINOTJU POKALA RIMET

Scotland Yard odkrila tatu

LONDON, 26. — Scotland Yard ima že v rokah tatu pokala Rimet? Vse kaže, da bo zadeva rešena v najkrajšem času. Današnji «Daily Miror» je objavil vest, da je znana osebnost v nogometnem svetu dobila zavoj, ki je bil odposlan z nekega kraja srednje Anglije. Zavoj je vseboval del zlatega kipca, ki predstavlja nagrado za najboljšo reprezentanco sveta. Seveda je znana osebnost, o kateri pa ne javljajo imena, dobila tudi pismo, v katerem so navedeni pogoji za vrnitev dragocene trofeje.

Vodstvo Scotland Yarda, ki je bilo nemudoma obveščeno o zadevi, je uvedlo preiskavo in je pripravilo za zasliševanje Edwarda Betchleya, katerega je kasneje obtožilo tatvine pokala Rimet.

Iz poročil Daily Mirorja je jasno, da pokal verjetno ne bo cel, vendar je tudi jasno, da ga niso stopili.

Po Daily Sketchu pa naj bi neki funkcionar Scotland Yarda izjavil: «Upajmo, da se nam bo v prihodnjih urah posrečilo priti v posest pokala».

SMUČANJE

CERVINIA, 26. — Francoz Roger Rossat Mignod je danes ponovil lanskoletni uspel v veleslalomu za trofejo Furggen. Sploh so Francozi praznovali danes na 1500 m dolgi progi s 450 m višinske razlike in z 51 prehodi pravcato zmagoslavje. Francozi so namreč zasedli vsa tri prva mesta.

Izid moškega veleslaloma je naslednji:

1. ROGER ROSSAT MIGNOD (Fr.) 1'47"61
2. Jean Pierre Augert (Francija) 1'47"91
3. Alain Blanchard (Fr.) 1'9"40
4. Kurt Schnider (Šv.) 1'50"24
5. Alain Penz (Fr.) 1'50"96
6. Enrico Demetz (It.) 1'51"06
7. Rudi Sailer (Av.) 1'51"03
8. Claudio De Tassis (It.) 1'51"06
9. Jean Paul Jallifier (Fr.) 1'51"20
10. Georg Ploener (Av.) 1'51"40
11. Reinhard Tritscher (Av.) 1'52"
12. Carlo Senoner (It.) 1'52"07 itd.

* * *

SUN VALLEY, 26. — Avstrijca Heini Messner in Erika Schinegger sta zmagala v moški oziroma v ženski konkurenci v smuku za pokal petih narodov.

ŠZ BOR

sporoča, da otroška telovadba na stadionu «Prvi maj» ne bo kot redno v ponedeljek popoldne, temveč v četrtek 31. t.m. ob isti uri.

Triestina danes proti Biellesi

Triestina bo danes nastopila v Bielli proti enajsterici, ki je trenutno na tretjem mestu lestvice A skupine C lige. Naloga tržaških igralcev je skoraj brezupna, vendar so vsi optimisti in si bodo na neradodarnem igrišču skušali izsiliti točko.

Triestina bo verjetno nastopila v postavi Colovatti, Cattonar, Ferrara, Pez, Verglien, Del Piccolo, Mantovani, Beorchia, Ciroi, Dalio in Gentili.

NOGOMET DANES

ALIGA

(9. POVRATNO KOLO)

ATALANTA — LANEROSSI V.
D'Agostini
BRESCIA — FOGGIA INC.
Genel
CATANIA — SAMPDORIA
Gonella
FIORENTINA — JUVENTUS
Campanati
INTER — CAGLIARI
De Robbio
ROMA — BOLOGNA
De Marchi
SPAL — LAZIO
Bernardis
TORINO — NAPOLI
Sbardella
VARESE — MILAN
Di Tonno

BLIGA

(7. POVRATNO KOLO)

ALESSANDRIA — POTENZA
Vacchini
CATANZARO — VENEZIA
Lo Bello
GENOA — VERONA
Vitullo
LECCO — MODENA
Camozzi
LIVORNO — MANTOVA
Politano
NOVARA — PRO PATRIA
Angonese
PADOVA — MONZA
Nobilia
REGGIANA — PALERMO
Frullini
REGGINA — MESSINA
Roversi
TRANI — PISA
Motta

A SKUPINA CLIGE

BIELLESE — TRIESTINA
Canova Aless.
CRDA — IVREA
Simoncini G.
LEGNANO — PARMA
Sammicheli
PIACENZA — ENTELLA
Gandiolo
RAPALLO — COMO
Pignatti
SAVONA — TREVIGLIESE
Trinchieri
SOLBIATESE — MESTRINA
Falchi
TREVISO — CREMONESE
De Marco
UDINESE — MARZOTTO
Da Casto

ATLETIKA

USPEHI IN NEUSPEHI V 1965. LETU

V skoku v daljino: Boston in Ter Ovanesian do 8.50 m?

Nobenega napredka v skoku s palico

Dvojica Boston — Ter Ovanesian je postala v skoku v daljino že pojem. Ter Ovanesian je skoraj nepremagljiv v Evropi od leta 1958, ko je prvič osvojil naslov evropskega prvaka, Američan pa je najboljši na svetu od leta 1960, ko je zmagal na olimpijskih igrah v Rimu. Ta dva skakalca v daljino sta doživela le malo porazov na važnih tekmah. Na olimpijskih igrah v Rimu bi rojak Roberson kmalu presenetil Bostona, v Tokiu pa je stvar popolnoma uspela Angležu Daviesu.

V lanski sezoni dvojica še ni pokazala znamenja, da se stara. Boston je dodal lastnemu rekordu še en centimeter (8.35 m), sovjetski

RALPH BOSTON

atlet pa je tudi poletel do 8.18 m, baje pa sta oba atleta pri malenkostnih prestopih dosegla okoli 8.50 metra.

Prestopi postajajo sploh v skoku v daljino predmet polemik in diskusij. Mnogi strokovnjaki predlagajo, da bi uvedli za odriv širši pas in daljino poleta začeli meriti pri zadnjem odtisu odskočne noge. Atlet bi bil tako brez skrbi glede nevarnosti prestopa in ker bi vso pozornost posvetil skoku, bi bili rezultati nedvomno boljši. Mednarodna atletska zveza še ni podobnih predlogov vzela v poštev, prišel pa bo dan, ko bodo sedanji predlogi (popolnoma pravični) postali stvarnost.

Poleg Bostona in Ter Ovanesiana se je seveda največ pričakovalo od olimpijskega zmagovalca Daviesa. Anglež pa ni bil nikoli na višini svoje slave in je nekajkrat krepko razočaral. Za ameriško-sovjetsko dvojico je bil brez dvoma najbolj stabilen Finec Stenius (804 cm), boljšo znamko, vendar je slabši v rentabilnosti, pa ima drugi atlet iz ZDA Robinson. Zelo visoka mesta si zaslužita tudi Sovjet Barkovski in Finec Eskola.

Od prihodnje sezone pričakujemo še naprej premoč Bostona in Ter Ovanesiana, ki pa bosta imela zasledovalce bliže kot lani. Dvoboj velikanov v Los Angelesu bo še enkrat pokazal, kdo je boljši na svetu, na evropskem prvenstvu pa bo skušal Ter Ovanesian še tretjič osvojiti naslov prvaka. Računati je treba tudi z novimi močmi kot je na primer Tate (ZDA) z 802 cm v dvorani.

SKOK S PALICO: SUHO LETO

Po doseženih rezultatih kaže, da se je nalet skakalcev s palico ublažil. Povpreček prvih 20 na svetu je bil namreč v letu 1965 kar za 6 centimetrov slabši od povprečka iz l. 1964. Res sta tekmovalne arene zapustila svetovni rekorder Hansen (528) in evropski rekorder Preussger (515) in tudi srebrna kolajna iz Tokia Reinhardt (511) zaradi poškodbe ni nastopal. V množici odličnih skakalcev pa ni bil nikdo odločno boljši od drugih in povsem zanesljiv pri rezultatih. Nekdanji svetovni rekorder John Pennel je bil vendar najvišji s 518 cm, njemu v škodo pa po tej znamki sledijo skoki na samo 5 m, višina, ki je bila povsem normalna tudi za vzhodnega Nemca Nordwiga, najboljšega v Evropi s 505. Važno zmago je nad Pennelom izbojeval tudi Sovjet Bliznecov. Tudi Sovjet je prav na koncu sezone preskočil 5 m. Z Nordwigom in Bliznecovom je evropska elita v primerjavi z ameriško že izkoriščena.

V ZDA so namreč imeli kot po navadi izredno veliko število odličnih specialistov. Kar 17 atletov je preskočilo 4.87 m in med temi so trije 5-metraši.

V Evropi so palico iz fiberglasa popolnoma udomačili v Nemčiji, Finski in Sovjetski zvezi, drugje pa so dobri specialisti še izjeme. Dokajšnje presenečenje predstavlja skok 4.96 m starega Bolgara Hlebarova. Kot zanimivost pa naj navedemo tudi rezultate iz Azije: dva Japonca sta poletela nad 4.80 m, na isti višini pa je bil uspešen tudi en predstavnik LR Kitajske.

Prihodnja sezona obeta ponoven porast v kvaliteti. Pennel je na primer v izredni formi in je v kratkem kar dvakrat izboljšal svetovni rekord za dvorane, rojak Seagren pa mu je nedavno ta naslov pobral s skokom 5.20 m. Ni prišel na vrsto v seznamu rekorderjev niti še 19-letni Paul Wilson, ki je bil že lani več kot odličen s 5.05 metra.

Evropejci tudi ne počivajo. Bliznecov je med turnejo po ZDA skočil 503 cm, doma pa je njegov rojak Feld prvič premagal letvico na višini 5 m. Isto višino je z lahkoto premagal tudi Nordwig, od katerega se tudi največ pričakuje. Njegov trener Preussger je namreč že izjavil, da se mu višina 5.30 za njegovega gojenca ne zdi nemogoča.

Danes zaključek Planice 66

Danes se bo v Planici zaključil ciklus za dodelitev trofeje inž. Stanka Bloudka. Borba za uvrstitev na prvo mesto ekipne lestvice bo torej ostra in lahko trdimo, da bo ostra tudi med posamezniki. Seveda je največji favorit Norvežan Bjoern Wirkola, ki je prejšnji teden postavil v Vikersundu nov svetovni rekord. Wirkola v petek ni mogel nastopiti v Planici, ker je med potjo «izgubil» smuči. Jasno je, da mu je bilo žal, da je moral prisostvovati prireditvi kot gledalec, vendar je tudi jasno, da se bo skušal danes oddolžiti in obenem doseči rekordni skok.

Za prvo mesto se bo tudi potegoval Ceh Jiri Raska, ki je bil tudi po včerajšnjih skokih na vrhu začasne splošne lestvice. Ceh je dokazal, da je v formi in vse kaže, da mu planiška velikanka prija.

Tržačane, ki bodo šli v Planico, opozarjamo, da je najbolje če gredo čez Trbiž, ker predvidevajo, da bo z ljubljanske strani precejšen promet.

Današnje tekmovanje se bo začelo ob 10. uri, popoldne ob 16. uri pa bo jugoslovanska televizija oddajala registrirani prenos.

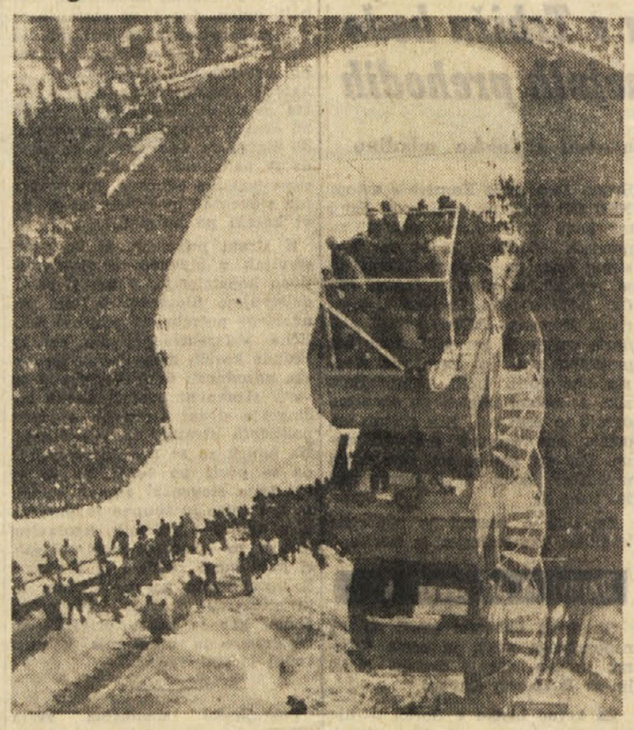

ARETTA
ULTRA THIN
med elegantnimi in preciznimi urami je najceneiša znamka
Generalno zastopstvo «LA CLESSIDRA»
Trst - Piazza S. Antonio Nuovo N. 4-I. nadstropje
IMPORT EXPORT
Prodaja na veliko in drobno
Velika izbira zlatnine po tovarniških cenah!
Izreden popust — Garancija —.

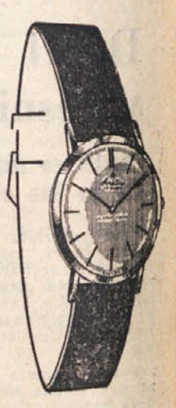

Vespa - Ape
EKSKLUZIVNO ZASTOPSTVO IN PRODAJA
TRIESTE — TRST
UL. S. FRANCESCO 44
TEL. 28-940
Takojšnja izročitev ali dostava vseh novih modelov skuterjev VESPA in trokolesnih tovornih vozil APE v kateri koli kraj v Jugoslaviji.
Ekskluzivna prodaja vseh originalnih rezervnih delov in pribora «PIAGGIO»

Grand Hotel «TOPLICE» Bled
Tik ob jezeru s 403 posteljami — MODERNO PALIŠČE, 23 stopinj toplote — MEDNARODNA KUHINJA — KRASNA SMUČIŠČA
Priporočamo se za obisk

HOTEL SLON LJUBLJANA
TITOVA UL. 10 TEL. 20611 13
HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM ● PRIZNANA MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA ● NOČNI BAR Z MEDNARODNIM ARTISTIČNIM PROGRAMOM ● KAVARNA ● SLAŠČIČARNA ● KLUBSKI IN BANKETNI PROSTORI

SLOVENCI, ko obiščete svoje sorodnike v Jugoslaviji in ko vas oni obiščejo, recite jim, naj kupujejo pri
MAGAZZINI ALLA STAZIONE
TRST — ULICA CELLINI št. 2 — TELEFON št. 24-125
(nekaj korakov od glavne postaje)
KONFEKCIJA IN PERILO ZA MOŠKE, ŽENSKE IN OTROKE
Največja izbira oblek, površnikov, plaščev, vetrnih jopičev, dežnih plaščev, perila, intimne in zunanje trikotaže, srajc, kravat, nogavic, itd.
VSE PO NAJUGODNEJŠIH CENAH!!!
«IZ NAJBOLJŠIH TOVARN NARAVNOST ODJEMALCU»

«UNIVERSALTECNICA»
RADIO — TELEVIZORJI — AVTOMATIČNI IN SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI — HLADILNIKI — ELEKTROGOSPODINJSKI PREDMETI: CANDY — REX — CGE
Izredne cene za izvoz — Dostavljamo na dom brez posebnih stroškov v vse kraje Jugoslavije
UNIVERSALTECNICA Trieste — Trst
Corso Garibaldi št. 4 tel. 41-243 in Trg Goldoni št. 1

URARNA IN ZLATARNA
T. TREVISAN
CORSO GARIBALDI 3 — TEL. 96782
(Ob avtobusni postaji na Trgu Barriera Vecchia)
TRIESTE — TRST
Ure svetovno znanih znamk od 5.000 lir dalje.
Zlati in srebrni okraski za vsako priložnost.
Zlato, 18-karatno po konkurenčni ceni
Zlato, 22-karatno v ploščicah za zobe.
JUGOSLOVANSKI KUPCI IMAJO IZREDNE POPUSTE
Govorimo vse jugoslovanske jezike.

CECILIJ URBAN:

ZGODBA O VIKU

54.

«Acerba», je ponovil Rus in se nasmehnil, «to je vendar plagiat: naš Gorki (grenak), samo v ženskem spolu.»

Vsi so se zasmejali.

«Gorki je Gorki, nič nimamo proti. Kako pa vi?»

«Razmislil bom.» Rus se je dvignil. «Čas je, da odidem.»

Na trgu pred kavarno se mu je približal Viko.

«Oprostite, signor, rad bi se... Saj ste Rus?»

«Vi pa Slovenec?» je ta ljubeznivo vprašal. «Dajte, seznaniva se, saj smo si vendar nekaj sorodnikom podobnega. Kako se pišete?»

«Lodovico Oblak,» je v zadregi spregovoril Viko.

«Čargo!» se je s svoje strani predstavil drugi mladenič, ki se je nenadoma pojavil pred njima.

«Recita mi Dimitrij, tovariš Dimitrij,» je rekel Rus in krepko stisnil mladeničema roke, vse potne od razburjenja.

Iredentisti

Za Porta Romana se pravzaprav končajo Firence in začenja se vzpon na Bellosguardo, enega izmed živopisnih mestnih predmestij. Dolga, vijugasta uličica se strmo vzpenja kvišku ter vodi k ogromnemu parku, obkroženem s tako visokim zidom, da samo vrhovi najvišjih dreves segajo čezenj. To je predmestni dvorec knezov San Donato — naziv, s katerim je počastil kralj Viktor Emanuel II. ruske trgovce Demidove za veliko finančno pomoč, ki so jo izkazali dinastiji Savojcev v najtežjih trenutkih.

Nasproti parka, na drugi strani ozke uličice, stoji starinska dvonadstropna hiša s stolpičem na vrhu. Na pročelju, poleg nizkih vrat z jekleno levjo šapo, ki je nadomestovala v starih florentinskih hišah zvonec, je vzidana od časa počrnela plošča, ki sporoča, da se je v tej hiši mudil Giuseppe Garibaldi.

Tu si je bil Viko, ki je moral izprazniti sobo pri signori Agati zato, ker se je bil vrnil njen sorodnik, našel stanovanje. Zavoljo senatorjevega priporočila, ker stara gospodinja ni oddajala «komurkoli» stanovanja, posvečenega od slavnih spominov, je najel prostorno mensardo s stolpičem. Prvo prosto nedeljo je povabil Tržačane k sebi v novo stanovanje.

Prejšnji stalni obiskovalci gostilne poleg palače Strozzi so po vrsti dvigali težko levjo šapo in ta je, ob glasnem udarcu na vrata, privabljala na prag gostitelja s širokim nasmehom.

Čargo je prišel že zjutraj in se ukvarjal s kuhanjem. Kasneje je prišel Repolič, visoki, molčeči Dalmatinec in pripeljal s seboj bratranca, ki je bil še bolj molčeč in tako visok, da so ga razposajeni otroci, ko je šel po ulicah, obvezno spraševali: «Signor, kakšno vreme pa je tam na vrhu?». Skupaj z Elijo je prišla «italijanska skupina» Tržačanov: Dzoli, Schönbock, Molinelli.

Zgoraj se je Čargo poleg razžarjene pečice, ukvarjal s kuhanjem hrenovk. Dve steklenici chiantija, ki sta bili večni sopotnik slehernega slavja, košček dobre bolonjske klobase, četrt hlebca parmezana in krožniki, ki si jih je sposodil pri dobrodušnih gospodinjah, vse je že bilo razpostavljeno na starinski okrogli mizici.

«Kdo ve, če ni prav na tej mizici nekoč večerjal Garibaldi?» je spregovoril Elija in ni s svojimi kratkovidnimi očmi pozorno ogledoval samo mizo, temveč tudi jedila, ki so bila razpostavljena na njej.

«Težko,» se je odzval Viko, «starke v svoji polovici hiše, v posebni sobi hranijo vse garibaldinske relikvije: blazino, na kateri je počivala njegova glava, odejo, s katero se je pokril tisto noč in celo stare copate njihovega pokojnega brata, ki so mu jih dale takrat pod posteljo. Verjetno je tudi miza tam.»

«Te stvari bi bilo treba hraniti v muzeju, ne pa, da so pri zasebnih ljudeh,» je pripomnil Elija.

«Kaj pa nočna posoda, je ni tam?» se je domislil Čargo. «Tudi zanjo je mesto v muzeju.»

«Zakaj pa ne?» se je vznemiril Schönbock. «Nam, Italijanom, je dragocena sleherna reč, ki se jo je bil dotaknil ta heroj.»

«Kaj pa, če se jih ni dotaknil?» je zastavil Čargo kovarno vprašanje. «Nikakor ni treba sleherno navlako vlačiti v muzej!»

«Nikar ne preklinjaj boga! Ti si Slovenec, vi nimate relikvij, mi pa smo ponosni na našo zgodovino in jo visoko cenimo!»

«Prosim, da prenehate s prepirom,» se je vmešal Viko. «Čargo, ali so hrenovke pripravljene? Kje pa so kozarci? Predlagam prvo zdravico za našo prijateljstvo, za italijansko-slovensko prijateljstvo.»

«Ali ste slišali zadnjo novico?» je vprašal Repolič. «Nadvojvoda Ferdinand namerava anektirati vse Slovane na Balkanu in iz dvoedinega cesarstva ustvariti troedino — ne avstro-ogrsko, temveč avstroogrsko-slovansko cesarstvo. Premeteno, mar ne?»

«Nič ne bo iz tega,» je mračno spregovoril njegov bratranec.

«Zakaj pa to?» se je pozanimal Elija.

«Zato, ker ječa ostane ječa, pa ji daj imen kolikor hočeš. Ne bo dobila Balkana.»

«Kdo pa bo to preprečil?» je vprašal Dzoli, «pa morda ne vi?»

«Se bodo takšni že našli!»

«Ali veste novico o Zlatoperju?» je znova spregovoril Čargo. «Postal je hud iredentist in zahteva «vrnitev» Trsta Italiji. Le kakšno?»

«Zakaj govoriš, da je postal iredentist. Vedno je bil Italijan, skupaj sva hodila v isti razred,» je ugovarjal Schönbock.

«Dober Italijan! Zlatoper — čisto slovenski priimek in pomeni — zlato pero. Če bi bil Pennadoro, potem bi verjel, da je Italijan,» je ironiziral Čargo.

«Sam priimek še ne priča o ničemer,» se je upri Dzoli, «glej, on je Schönbock, čisto nemški priimek, kakšen Nemec pa vendar je?»

«To je seveda tako; toda tudi oče, o materi sploh ne govorim, in tudi Schönbockov ded so se prištevali in čutili Italijane, Zlatoperjev oče pa se nikoli ni izdajal za Italijana, čeprav je bila njegova žena Italijanka.»

«Ali vidiš torej, to pomeni, da je v njem italijanska kri!»

«Bolj mleko,» ga je zavrnil Čargo, «mar matere določajo narodnost?» Potem bi se moral vaš Virgilio prištevati med Slovence, saj je njegova mati Slovenka.»

«Mimogrede, ali ti kaj piše, Viko, kako je z njim?» se je domislil Elija. «Ali bo kaj prišel semkaj? Že zdavnaj ni bil, obljubil pa je, da bo vsako leto prišel.»

«Pisal je, da bo prišel za božič.»

«Vidiš, tudi on se prišteva med Italijane,» se je vmešal Molinelli, «in to ne zato, ker je njegov oče Italijan, temveč zato, ker se zaveda, da je Italija velika dežela in vsi njeni otroci se morajo združiti z njo.»

«Ni bistvo v tem, prijatelji, da ima nekdo mater Italijanko, drugi pa očeta Italijana,» je pomirjevalno spregovoril Viko, «Italijan je tisti, ki se čuti Italijana, Slovenec pa tisti, ki se čuti Slovenca, ali ni mar tako, Čargo?»

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 II., Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ: posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 503-3-86 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst